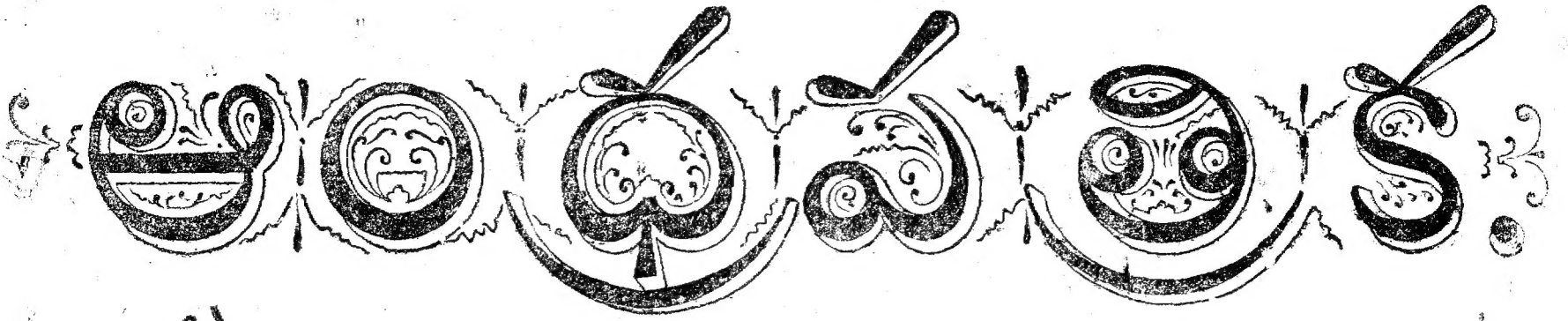

విడి పత్రిక 1 కి 0-1-6

Register No. M. 1118

Post Box No. 212.

Telephone No. 544

310721

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

నంబరుము ౧౦

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 15-వ తేది శనివారము
ఉధి తో న్నాది నా మ స క త్ప ర ము, భాత్రపదమాస శుద్ధ శంకషు గ్.

No. 140

నందిక ౧౪౦

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండవగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిబడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశక్తిమాదినిగల మాయమందుగాను
సకలమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభావవీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదుఅమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన తేజమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టిపీథి, మదరాసు.

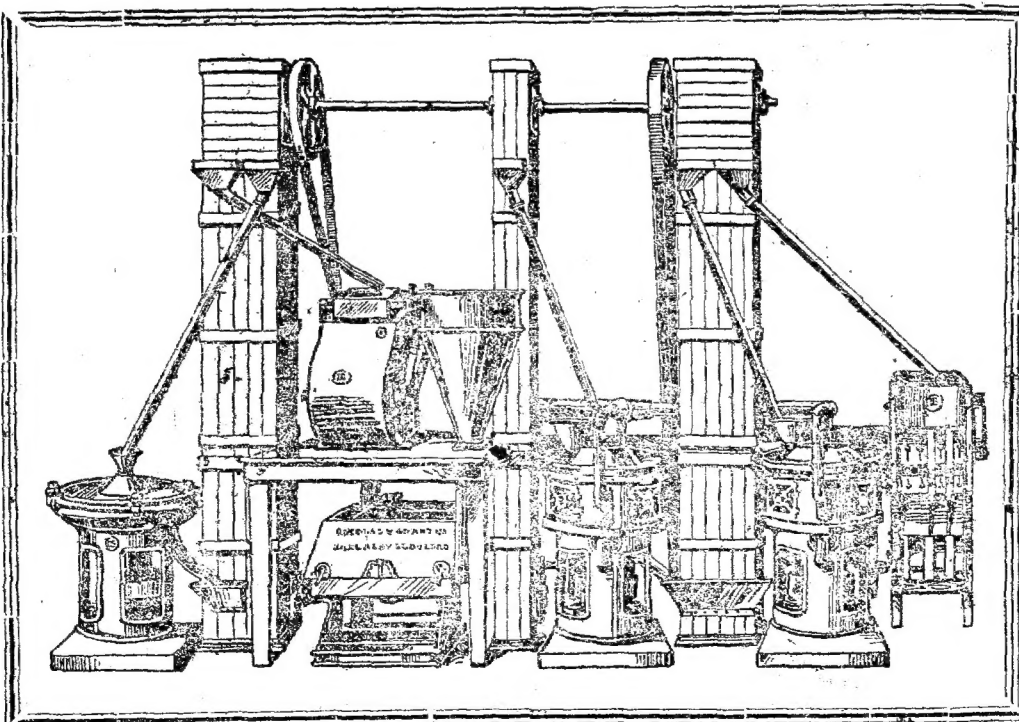
(7 వ రిమాణములలో)

888

అన్ని రకముల బియ్యపుయంత్రములు

40 81 122 163 244 326 407 నంచుల (నంచి 1 కి 165 పౌనులవంతున)
మేలైన బియ్యము దినము 1-కి 12 గంటలు చొప్పున పనిచేసిన తయారగును

మేము బియ్యము
హల్లరులు, పాలిషర్లు
మెల్లర్లు
కంపార్టుమెంటు
సెకరేటర్లు
మెరలింగు లేక
వైటనింగు కోర్సులు
మొదలగువాటిని నిలువ
చేసియున్నాము.

బియ్యపు యంత్రము
లకు సంబంధించిన పరి
కరములన్నియు మావద్ద
నున్నవి.
మాచ్చిత విషితపు
క్యాటలాగువకును
ధరల బాబితాకును
వ్రాసుకోరెదము.

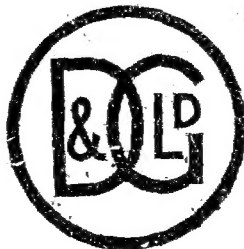
MADE BY

Douglas & Grant Ltd

Kirkcaldy, Scotland.

Rice Milling

Specialists

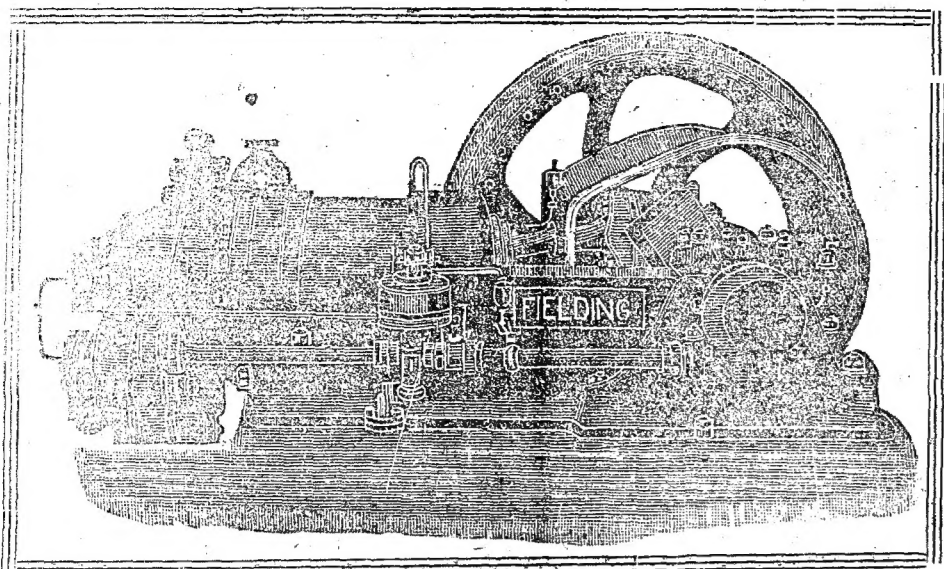
Sole AGENTS in S INDIA

MASSEY & Co, Ltd,

Post Box 554

MADRAS.

వనదికెక్కిన పిల్లింగు శిమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యా యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పుష్కలస్వల్పధరలకే అమోఘము చేస్తువి. అన్నిసయిజాలు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి భారసమయిన భారలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586 సోల్ యేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో, 12, తంబు శెట్టిపేది, మదరాసు.

తయారైనది!

సాక్షి

త్వరపడుదు!!

నాలుగవభాగము

మేలైన అట్టబైండు.

వెల. 1-12-0

ఈ భాగముతో సాక్షి సంపుటములు పూర్తియియివి. సాక్షి సంపుటము అన్నిటిలోను, ఈ నాలుగవభాగము సర్వోత్కృష్టమైనది. తక్షణ చదువదగినది. వెల 1-12-0

సాక్షి. మొదటిభాగము. 2-0-0;

రెండవభాగము 2-0-0

చలయవాడు:—

మూడవభాగము 1-8-0

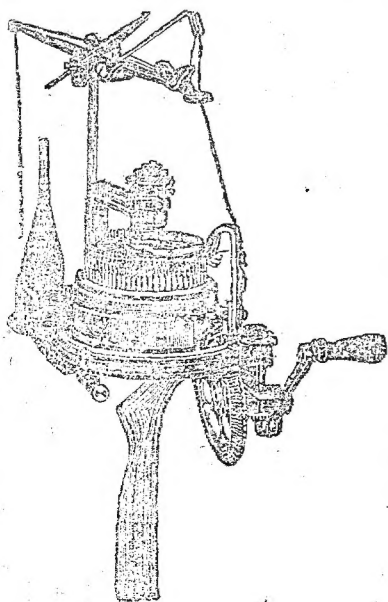
936 పానగంటి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

క్రొత్త హారిసన్ "సన్"

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, న్యదేశి, కర్మాకారము మొదలగు వనుల కువయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరసరసము, చాలకాలము వరకు భాగుగా పనిచేయును

మేజోళ్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని అల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతటను వాడబడుచున్నవి

ఇంగ్లాండులో నున్న డి హారిసన్ పేటెంటు నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్) వారిచే తయారు చేయబడినవి.

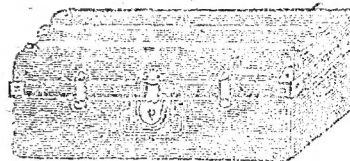
వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS

Telegram's: "BRAD."

మేలైన లక్ష్మీ పీలుట్రంకులు

మేడుస్త్రీలకు శరణులు చేయబడిన శ్రేష్ఠమైన ట్రంకులు, బ్రీపు సంచులు అటాచ్ కేసులు, చేతివేల్పులు, ఆఫీసు

వేల్పులు, నగదుబాగుతోనూ, వేల్పులు, మొదలగునవి తయారుచేసి,

ట్రంకులు వర్తకులకు అతివ్యాజ్యమైన ధర ప్రకారము లభింపించుచున్నాము. స్త్రీలపీల్లు, బీగములు, చేతిపీల్లు మొదలగునవి మేము శ్రేయగా నీవనుండి తెప్పించుచేసి యిందుముగా విక్రయించుటకు విజగలము.

K. Ramaswamy Naidu
Lakshmi Steel Trunk Manufacturing
Wholesale Merchant
No 30 Iyyappa Chetty Street
Mannedi Madras.

చెప్పుడుకు

అమోఘమైన హారము

కుడరనిచేసిన హారములన్నిటికంటె గలుపుచున్నది. ఇందున ప్రజలందరూ తనామోతాననుసరించి వివిధ హారములను 4-0-0 నిశాబ్దములకు డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్ తయారు చేయవచ్చును.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయిదవ శతాబ్దములకు నూర్చుకొని అన్ని భాషలలో దొరుకును.

కొలైక్కు నారాయణుని శిశువక్ష, (1920) వీ, దిశానాథుడు, భవనాం.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువదర్శనము అన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల వట్టి పంపబడును.

జాంధూ వర్తస్యాటికల్ వర్క్స్

అయిదవ శతాబ్దముల శిశువక్ష (388) బాంబాయి నెం 18. డి ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, సోల్ వజంట్లు: కాకినాడ.

సరస్వతీ వాచక పుస్తకములు

శ్రీ ఘోషీ రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారిచే వ్రాయబడినవి.

Approved by the Madras Text Book Committee (Vide Notifications, Fort St., George Gazettees 29-5-1923 & 24-7-1923 at pages 513 & 670 respectively).

సుమారు ఇరువది సంవత్సరములనుండి తెనుగుజిల్లా లన్నిటిలోను సబ్ అసిస్టెంట్ గా పనిచేసి బాలబాలికా ప్రాథమిక పాఠశాలలలో వారికిగల విశేష పరిచయమునుబట్టి నూతనపద్ధతుల ననుసరించి వ్రాయబడిన నీ వాచకములు బాలికా బాలకుల కత్యంతోపయుక్తముగా నుండుననుట నిర్వివాదాంశము.

మొదటితరగతి (బాలశిక్షలోని) కొన్ని నూతనవిషయముల నిందు వేర్కొంటిమి.

గమని

అన్నియు విశేషాంశములే!!

- ఇది పిల్లలత్యంతసులభముగా గ్రహించగలుగుటకు పుస్తకమంతయు పెద్దయక్షరములతో ముద్రించబడినది.
- మొదట ఇరువది నాలుగు పేజీలవరకును బొమ్మలతో కూడా మిక్కిలి పెద్దయక్షరములతో ముద్రించబడినది.
- ఇందు పేజీకి పూర్తియైన ఎనిమిది బొమ్మలు (Full page picture) న్నవి.
- హనుమంతుడు రాముని ముద్రిక సీత కిచ్చబొమ్మ రంగులతో (Coloured Picture) ముద్రించబడినది.
- సుమారు డజను, పేజీకి సగము బొమ్మలు (Half-page Pictures) న్నవి.
- వివిధరకముల మృగములు పక్షులు బొమ్మలతో బాలురు సులభముగా గ్రహించునట్లు ముద్రించబడుటయేగాక వాటివాటి యుపయోగములుగూడ నిట్లే తెలుపబడినది.
- వివిధరకముల పనిముట్లు వాటి యుపయోగముగూడ నిట్లే తెలుపబడినది.
- ముప్పది పేజీలవరకును ద్విత్వత్వక్షరములు లేకయే నూటలు, వాక్యములు ముద్రించబడినవి.
- నీపు:—అనుపాఠముమీద పిల్లవాడు జీవితములో మొదట నుంచి తుదివరకును నేర్చుకోవలసిన విషయములన్నియు నిందు పొందుపరుపబడినవి.
- నీసౌఖ్యము:—అను పాఠముమీద, బొమ్మలతోగూడ బాలురతి సులభముగా గ్రహించగలుగునట్లు మనుష్యులకు ప్రపంచములో యెన్నిజాతుల మనుష్యులతోను సంబంధముగలదో అవి

- యన్నియు చక్కగా బోధపరుపబడినవి. ఈపుస్తకము సుమారు 80 పేజీలున్నను బొమ్మలకును అచ్చుచార్జీలకును మాకు విస్తారమైనను బాలురకు సులభసాధ్యముగా నుండునట్లు వెల 0-3-0 మాత్రమే యుంచబడినది.
- పుస్తకముపై పేజీమీదగూడ విద్యాధిదేవతయైన సరస్వతీ దేవి బొమ్మయుండుటచే పుస్తకమునకు మరింత వికాస మొనగూర్చుచున్నది. అందుచే బాలికాబాలకులకు విస్తారము విద్యయుం దానక్తి గొలుపుచున్నది.
- ఈ చిన్నిపాఠము విద్య శ్రధ్యసించు బాలురకు చదువు నందాసక్తి గొలుపునట్లు వ్రాయబడినదని, ఇంత చక్కని పుస్తక మిదివరలో లేదని అనేకవిద్యాధికారులును, ఉపాధ్యాయులునుగూడ అభిప్రాయము లిచ్చియున్నారు. వేయేల పెక్కు బాలబాలికలే యీసంగ తిని ధృవపరచియున్నారు.
- మిగిలిన వాచకములన్నియు క్లాసువారీ (Gradation) ననుసరించి సమానముగా శైలితో అనేక నూతనాంశములగూర్చి పాఠములు వ్రాయబడినవి. అందు ముఖ్యమయినవి. (1) Trades and Industries (2) Co-operative Stores (3) Scouts Movement etc. etc.
- కావున నీ నూతనవాచకముల మీ స్కూళ్లన్నిటిలో నుపయోగించి నూతనముగా సాంధ్రదేశములో ప్రారంభించిన మా యుద్యమమునకు సానుభూతిని గనుపరుప గోరుచున్నారము.

సరస్వతీ వాచకముల ధరలు

మొదటి వాచకము	0 3	ఐదవ వాచకము	0 6 0
రెండవ వాచకము	0 3 0	ఆరవ వాచకము	0 7 0
మూడవ వాచకము	0 4 0	ఏడవ వాచకము	0 8 0
నాల్గవ వాచకము	0 5 0	ఎనిమిదవ వాచకము	0 8 0

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు

గోదావరీబుక్కు డిప్లో

రాజమండ్రి.

Apply to:—

N. B. మావద్ద శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీ సరసింహంపంతులుగారి గ్రంథములన్నియు దొరకును, శ్ఱేష్ఠ పూర్తిగా నొకేసారి కొను వారికి కొంత కాలమువరకు నాల్గవవంతు ఖరీదు తగ్గించి యివ్వబడును.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.

Authorised Capital—Rs. 2,00,000. Subscribed Capital—Rs. 1,50,000.

NO PARTY

WHETHER one is a co-operator or a non-co-operator, a liberal or a conservative, a swarajist or a congress man, a brahmin or a non-brahmin, an official or a politician, a moderate or an extremist they have but one opinion, and perfectly agree on one subject.

NO SPLIT

They may have a hundred differences, a hundred opinions, a hundred programmes,—they may speak from a hundred platforms, they may be inside the council, or they may be out; it makes no difference on this matter. They are all one, and have but one voice,—they are all unanimous in their verdict on the value of

No Division

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

as a great remedy for all diseases—small and great.

SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA is a great pacifier. It brings new life to the people, and gives them new hope, and broadens their outlook on life. In that healthy frame of mind there is no room for worry, distrust, ill-feeling, anger and other qualities. Here is Siddha Kalpa Makaradhwaja's value as a healer of differences in and out. It equally benefits all classes of people—party or no party, suffering or healthy.

The Veteran Politician
AND

Staunch Congressman,

Sriji C. VIJAYARAGHAVACHARIAR.

President of the Indian National
Congress, Nagpur, 1920 says:—

"I was intending for over a year to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., and have had the pleasure of doing so to-day. Everything is neat and inviting. But what struck me most is the testimony of the high value of the Medicines, especially "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" from persons who used them, and that in language and spirit perfectly genuine. I congratulate the Managing Director and Senior Physician, Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramachari Ph. D. Sc.,"

MADRAS, } (Sd) C. Vijayaraghavachariar
19th April, 23.

Rao Bahadur

Sjt. R. VIRARAGHA AIYANGAR.

Chief Justice,

High Court of Travancore, says:—

"I have been desiring for sometime to pay a visit to the Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd., conducted by Dr. N. V. Sri Ramachari Ph. D. Sc., whose medicine "SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" pills have been highly praised for their efficacy and have obtained vast circulation in the country. I visited the Pharmacy to-day and had great pleasure in saying that what I observed simply justifies the high praise bestowed upon them and the vast circulation they have obtained. The promptitude with which orders are attended to and advice given to the patients who came to the Doctor especially noteworthy, I wish Dr. N. V. Sri Ramachari all success."

MADRAS, } (Sd) R. Viraraghava Aiyangar
14th May, 23.

The Great Desabandhu and
Staunch Swarajist,

Sriji C. R. DAS,

President of the Indian National
Congress, Gaya, 1922, says:—

"It has given me great pleasure to accept the invitation of Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. Sriramachari, Ph. D. Sc., to visit the Madras Ayurvedic Pharmacy, Limited, of which he is the Managing Director. I have had the pleasure of noting from the very large number of testimonials and communications received by him of the excellent results achieved by the use of the medicines of this Pharmacy, particularly the "Siddha Kalpa Makaradhwaja," on the part of many people in several provinces of India, European and Indian, Parsi and Christian, professional Medical men and laymen alike. It is unnecessary for me to reiterate my faith in the value and efficacy of the ancient and valuable Ayurvedic system of medicine of this land whose resuscitation through the efforts of gentlemen like Dr. N. V. Ramachari is but one sign of the great National regeneration and revival that we are now passing through. I trust that this institution will flourish and be a means of great help to suffering humanity in the land."

31st May, 1923.
MADRAS, }

(Sd) C. R. DAS.

**Siddha
KALPA
Makaradh-
waja**

**Great Healer
of Physical,
Mental and
other Ills**

Price:—Rs. 10 per
Bial of 60 Pills.

Siddha Kalpa Makaradhwaja is the greatest all-round remedy of the times. By its universal application and its unfailing cure it has obtained the foremost place in the ranks of effective medicines. It is prepared from ancient Ayurvedic formulae in accordance with modern principles of Western Medical Science, under the direct personal supervision and guidance of

Our Senior Physician and Managing Director, Ayurveda Ratna Pandit

Dr. N. V. SRIRAMACHARLU, Ph. D. Sc.

Some of the most valuable ingredients, such as Gold, Muktā, Praval, Louha, etc., and indigenous herbs enter into the composition of S. K. M. Their preventive and curative principles are conserved and presented in this remedy. They act on the human system thoroughly, efficiently and perfectly and drive away all impurities from the blood which is the basis for perfect health. Thousands from all parts of India, Burma and Ceylon have experienced the energising, revivifying effects of this medicine, and thousands have expressed their gratefulness to it.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA" CURES

Acidity	Diarrhoea	Hysteria	Neuralgia
Amenorrhoea	Dysmenorrhoea	Impotency	Paralysis
Anæmia	Dyspepsia	Leprosy	Rheumatism
Asthma	Eczema	Leucorrhoea	Spermatorrhoea
Bronchitis	Epilepsy	Melancholia	Syphilis
Consumption	Gleet	Menorrhoea	Venereals
Diabetes	Gonorrhoea	Neurasthenia	etc.

Begin to Get Well To-day by using SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA.

The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd.,
44, Govindappa Naick Street, George Town, MADRAS.

Telephone : 1034.

Post Box No. 151.

Telegrams "KALPAM"

అఖిల భారత అవసర దేశీయ మహాసభ

మహాసభా ధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాస సంగ్రహము

సన్మాని సంఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాస సంగ్రహము

నాయకుల సమావేశము

అఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘ స్థాయి సంఘ సభలు

వంగ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము ఎన్నికల వివాద

హిందూ మహమ్మదీయ వివాదాలు

ఉపసంఘముల ప్రత్యేక సభలు

కాంగ్రెసు నాయకులకు సన్మాన పత్రము

ధిల్లీలో బహిరంగ సభ

18 వ తేదీని ధిల్లీనగరమున నున్న ప్రాజుల స్మరణ మందిరమున ధిల్లీనగరవాసులగు హిందూ మహమ్మదీయ ప్రముఖులు హెచ్చుమంది సమావేశమైరి. 1919 లో జరిగిన అల్లరులలో వధింపబడిన శతభక్తులగు హిందూ మహమ్మదీయ యోధుల పవిత్ర సామములు భావిభార సంతాపముచే కార్యకర్తలగు స్మరింపబడుటకు శ్రీ శ్రద్ధానంద స్వామి, శేషియల చందాలవలన ఆధ్వర్యమునగిని అచట సాస్మా రక భవనమున కట్టించినందున దానికి సమర్పితప్రాణులగు శేష భక్తుల (మార్టిర్స్) స్మరణచేయుటకు పేరు పెట్టబడినది. ఆ బహిరంగసభకు శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామియే అధ్యక్షతన నహింసలెనని హాకీం అబ్దుల్లాఖానుగారు రుపొందించిరి.

హాకీం అబ్దుల్లా ఖానుగారు

“నన్నును నాయకులందఱును హిందువుల కక్షయన శ్రద్ధా నందస్వామియను మహమ్మదీయల కక్షయన వచ్చిర అహ మదు (శేషబంధు) గారును అనుకూలభావమున వెల్లడించుటచే గత రి నెలలనుండి హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలిగిన కలహము తొలగించి ఏకీభావమున కలిగించుటకు మరల మార్గ మేర్పడినది. ఒక ఉపసంఘ మేర్పడుటచేన జేతముకొరకు 1919 లో ధిల్లీలో ప్రాణముల నర్పించిన హిందూ మహమ్మ దీయ యోధులకు స్మరణచిన్నముగ నండునటుల శ్రద్ధానంద స్వామి చందాలవలన కట్టించిన స్వాగతమందిరముననే హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని కలిగించుటకు సమావేశము జరుపుటలో గూడ చాల విశేషముకలదు. ఈనగరమున 1919 లో హిందూ మహమ్మదీయ శతభక్తుల క్షము విశిష్టమై ప్రకాశించినది” హాకీం అబ్దుల్లా ఖానుగారు నడిపిరి. అధిర్యాసమున శే. డి. కాశ్మీరగారు నడిపిరి.

శ్రద్ధానందస్వామి

“నన్ను సభ కధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినందులకు కందనము లర్పించుచున్నాను. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని నేను మనః పూర్వముగ కోరుచుండునాడ నకుటకు మనకి స్మరణమందిర మే నిర్మింపమని” శ్రద్ధానందస్వామి నడిపెను.

మాలానా అసఫాల్లీగారు సన్మాన కృతమును చెప్పిరి

ధిల్లీ పౌరులకక్షయన మాలానా అసఫాల్లీగారు సన్మాన పత్రమును చెప్పెను.

“నాయకులందరికిని ధిల్లీ పౌరులు మనఃపూర్వముగ స్వాగతము నొసగుచున్నారని గాంధీమహాత్ముడు గూడ నేడు మనతోడ నిచటనుండ వీలులేకపోయినందుల కెంతయు చింతించు మహాత్ముని విషయము గట్టి ప్రతీతి మొనరింపలే నని కోరుచున్నాను. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధము లేరైదుట చాల సంతాపకరము. అకలనములు పెరిగి యుటచే సాగుచున్నచో స్వరాజ్యపాపి మనకు కడుదూరుకును గాన అవలంబమానభావో యాసమస్యనే తొలగింపలే చచ్చింది ఏదో యొక ఆనుకూలమగు ఏర్పాటు చేయండ ధిల్లీని వదిలి నాయకులుపోగూడదు. నాయకుల మహాత్ములను జేకనేను ధిల్లీపౌరులెరియు ప్రకం

నించుచు నాయకులందఱును ఏకతోతోడ్పడెదమని వాగ్దానము చేయుచున్నాను” అని సన్మాన పత్రమునందు వ్రాయబడినది.

మాలానా అబ్దుల్లాకలాం అబదుగారు

నాయకుల కక్షయన మాలానా అబదుగారు ధిల్లీపౌరులకు కందనములను తెలిపిరి. ధిల్లీలో మరల నైకమత్తమును స్థిర పరచవలె నను గట్టిదిక్షతోనే నాయకులందఱును వచ్చిరిని తెలిపిరి.

శ్రీమతి సరోజినీగారు

శ్రీమతి కస్తూర్బాయి వీలమ్మనుగూర్చి కక్షయనకు తన కక్షయనకు జేసిగారు పౌరులకు కందనముల నర్పించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ విరోధముల కశ్యధిక్షయగ చింతించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి ప్రతి భావతీయమునకు నిత్యస్మరణముగా నుండవలెనని గాంధీమహాత్ము డాదేశించెనని నడిపిరి.

మాలానా మహమ్మదాల్లీగారు

నేను చెరసాలలో చదువుటకు వెంట వెంట కార్తయులు వ్రాసిన పరామర్శలను గ్రంథము చేయించిరి. “రాజీనామెవ్వరి నుంచిన చెరసాల గోడలు 9 అడుగులు దిశ్చిరి: రిగియుండెను. అగోడలవై వెద్ద ఫిరంగులవెక్కింది ప్రత్యేక కక్షయను నిర్దముగానుంచిరి. చెరసాలలో కల గొప్ప సేననుగూడ నుంచిరి. ఇన్ని ఏర్పాటులచేసిన ప్రాస్తుజేతమున బాన్టీలి చెరసాల లో ఒక్క పిస్తోలువైన కాల్యకుండగనే ఒక్క రక్తపు బొట్టు నెలబడకుండనే ఆ చెరసాల తలుపులు వానియందట నదిగానే విడిపోయెను. ఏలయుగా తమ నాయకులను చెరసాలనుండి విడి పింపలేని ప్రజలు దీక్షబూనుటచే నిరంక్ష కోడ్వోగుల అధికారము ప్రకాశింపి యెడట నిజమయ్యెను” అని ఆగ్రంథము నందు కర్తయులు వ్రాసెను. ఇప్పుడు మనదేశమునకు ఎవవాడ చెరసాలయే బాన్టీలి చెరసాలవంటిదాయెను. మన మహానాయకు డందున్నాడుగాన నరనిని విడిపించుటకు ప్రయత్నించుటయే మన కందరకను ప్రథమ కర్తవ్యమయ్యెను. ఆ ప్రయత్ని మెటులగి వీరల కాధారమును ఉన్నవైన గూడ పన్ను వేసిన దొరకనుమునకు విజ్ఞాన న పత్రికల ను కంపుట కాదు. జేసి ఏ దొరకనుమును గూడ ఎరింపవలదు అట్టి ప్రజలస్థిరం కలమును వెల్లడించుటయే అందులకు సాధనము. హిందూమహమ్మదీయ మరినాయకులు ధారాళముగా తమతమ భారములను నాయకులసభలో వెల్లడించుటకును మృదంగములపై కవికాకము కలిగిసిరి. సయోగభాగ్యుడు కాచ్చానించిన గవాయు తొలగిపోవుచున్నది. అని మాలానా మహమ్మదాల్లీగారు నడిపిరి

శ్రద్ధానందస్వామిగారు

అగరమహాసభాధ్యక్షుని ఉర్రొంపునకు ఏర్పాటుకరిగినదిగాని గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునందున్నంత కాలము ఉర్రొంపులలో కల్పించుకొనగూడదని నాయకులు నిశ్చయించిరి. బానిసత్వపు సంకెటలను తెంచివేయుటకు భారతీయులు దృఢసంకల్ప మొనరించిరిని బ్రిటిషు దొరకనుమునకు గట్టి నమ్మకము కలుగుకరకును వారు గాంధీమహాత్ముని నవలరని నేను గొలుకగలవని శ్రద్ధానందస్వామి నడిపెను.

వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధుల ఎన్నికలు

ఉపసంఘము నేర్పరచిరి

వంగరాష్ట్రమున బహిష్కరణకక్షయవారును స్వరాజ్యకక్షయవారును వేరువేరుగా అగరసభకు ప్రతి ధులను ఎ

న్నుకొనిరి. ఎదుటికక్షయవారి ఎన్నికలు అగరమనుని రెండుపక్షములవారును వాడింకసాగిరి. ఏకక్షయవారి ఎన్నిక లామోదింపబడునో ఆక్షయమునకు అగరసభలో బలముధిమగును గాన పట్టుదలకా ప్రబలమయ్యెను. ఈ వివాదను అ. భా. కాం. కార్య సంఘమువారికి తెలుపగా వారు కండిత మధనమోహనమాలవ్యా గారిని కరివ్కర్తగా నియమించిరి. మాలవ్యాగారు కరివ్కర్తరమున తెలిపిరి గాని బహిష్కరణకక్షయవారి కది సంప్రదికరముగా నుండనందున వారు మరల నాయకులవలెనని విన్నవించిరిగాన ధిల్లీలో కార్య సంఘసభ వారు మరల వానిని గూర్చి ఆలోచించి స్థాయి సంఘ సభకు కంపుటకు నిశ్చయించిరి. 18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రి గంటలకు స్థాయిసంఘసభ ప్రారంభమైనది. వంగ రాష్ట్రమునుండి వచ్చిన రెండుపక్షముల నాయకులను తమతమ ఆక్షేపణలను సభలో తెలిపిరి. ఈ విషయమును కరివ్కర్తగారు స్థాయిసంఘమున కధికారములేదని కొంత కలవరము తెచ్చివెట్టిరి. “స్థాయిసంఘమునకే అట్టిఅధికారము కలదుగాన వెంటనే కరివ్కర్తగారు వెళుదురు వంగ రాష్ట్రమున రెండు కార్యనిర్వాహక సంఘములున్నవి. వానిలో నేది సక్రమమో ఏది ఆక్రమమో స్థాయిసంఘము వారు నిర్ణయింపవలెను. అప్పుడుగాని ప్రతినిధులు ఎన్నికలు సక్రమమైనదియు కానిదియు లేదని” బహిష్కరణ కక్షయ వారు వాడించిరి. విషయనిర్ధారణసభలో అధ్యక్షుడే యీ విషయమును కరివ్కర్తగారు పూర్తి స్వరాజ్యకక్షయవారు వదిలి. చాల చర్చ జరిగినది. “హాకీం అబ్దుల్లాఖాను, డాక్టరు అబ్దుల్లా, కొండా మేకలప్పయ్యగారు, మాలానా మహమ్మదాల్లీగారు ఉపసంఘముగా ఏర్పాటులైనారు. వారు తమ కరివ్కర్తగారు రేపు (14 వ తేదీ) విషయనిర్ణయసభలో తెలుపవలెను” అను తీర్మానమును కండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రుపొందించిరి. అధిర్యాసము బహుజనులచే నామోదింపబడినది. నాటికి సభ చాలింపబడినది.

వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులు

200 మంది 13 వ తేదీని బయలుదేరిరి

18 వ తేదీ ఉదయమున కలకత్తానుండి 200 మంది ప్రతినిధులు ధిల్లీకి బయలుదేరిరి. ఆరాతి మరకొండరు నల్లి. (అ. వె).

* * *

ద్రవిడ రాష్ట్ర ప్రతినిధుల ఎన్నికలు

రంగస్వామయ్యగారి ఆక్షేపణ

వంగరాష్ట్రమున జరిగిన ఎన్నికలవివాద మింకను పరిష్కరింపబడలేదు. ఇంతలో ద్రవిడ రాష్ట్రమునందలి ఎన్నికల నాక్షేపించుచు శ్రీమన్ పి. రంగస్వామయ్యగారు అగరమహాసభాధ్యక్షుడు డి. గు. మాలానా అబదుగారికి లేఖ వ్రాసిరి. మండల సంఘములు ఎన్నికలు జేసి ఫలితమును అక్షీయ సంఘమునకు తెలుపవలెను. నెమ్మట వారు ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధుల పట్టికను సన్మానసంఘమునకు పంపవలెనని నిబంధనలో నున్నది. ఇటులండే ప్రతినిధులు ఒకకూలొయని దరఖాస్తుకు కపుట్టు కోరవలెనని అగరమైత్రిలోని అక్షీయ కార్య సంఘమువారు మండల సంఘములకు నిబంధన

సంకల్పనివారణ మగుటతోదీనిని గూర్చి ఓట్లు పుచ్చు
కొనకలెని అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా
మొదట సంఘము మొదటి రెండు మంది స్వార్థము కలదనబడి

మొదటగా సంగీతరసమును తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

ఇప్పుడీ సంస్థానము కాంగ్రెసువారికిందనే మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారి చేసిన సూచననుసరించి అటు ఖండి సంఘమును కర్నూటక రాష్ట్రీయసంఘమును కలసికలసిగా చేర్చుట కనుమతించడమైనది. సాగవులలో ఆగస్టు నెల మొదటివారమున ఆ. భా. కాం. కార్యసంఘమువారి రామోదించిన తీర్మానమును స్థాయిసంఘమువారు 18 వ తేదీ నభ్యంతరమున నిరసరచిరి.

స్థాయికాలము 5-80 కు ఆ. భా. కాం. స్థాయిసంఘ సభ విగమించబడినది. ఆ సభయే విషయనిర్ణయసభగా మారింది.

విషయనిర్ణయ సభ నేడు (14 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమగుటకు నిర్ణయించబడినది.

ఎన్నికల తీర్మానమును ఉపసంఘ నిర్ణయమునుగూర్చి సభ్యులందరినీ ఓట్లవలన కాంతిసమాధానములను కలిగించవలెనని వారు గట్టిగా కోరుతున్నారని స్పష్టమైనది.

అధ్యక్షుని సామర్థ్య ప్రశంస

సంఘసభలో అల్పవిషయములనుగూర్చి గూడ తేలిపోని కలకలము కలిగించుటకు కొందరు సభ్యుల అవసరముగ ప్రయత్నించినను చర్చ తీవ్రముగానున్నను అధ్యక్షుడు కొంతమాత్రము నివాసముగను చురుకుగను నిష్పక్షపాతముగను, ఉత్తమ ప్రవర్తనగను కను సమర్థతతో అవసరాలన్నింటికలగకుండా ప్రశంసనీయుముగ కార్యములను నెరవేర్చెను.

18 వ తేదీ ఉదయమునండి సమాధానమునకునుకూలముగా పరిస్థితులు మారుచున్నవి. మాలానా మహమ్మదీయ (ప్రతిపక్ష) పక్షములలో చాలమందిగారు యుక్తిగాను పనిచేయుచున్నారు. దాను సైబరాగారుగూడ చాలకలకు సమాధాన పూర్వముగా నీ మాటలాడుచున్నారు.

14 వ తేదీ సభలు

హిందూ మహమ్మదీయ సమాధానోపసంఘసభ నేడు (14 వ తేదీ) ఉదయమునను, వంగరాష్ట్ర ఎన్నికల ఉపసంఘ సభ నేడు (14 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 10 గంటలకు 12 వరకు ఆ. భా. కాం. స్థాయిసంఘ సభయును విషయనిర్ణయ సంఘసభయును నేడు (14 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమగును. (స్వతంత్రసభ)

* * * *

హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత

ఉపసంఘసమావేశము

ధిల్లీలో వాయుకులసభలో నేర్పరుపబడిన ఉపసంఘ సభ్యులు ఏడుగురు హిందువులును ఏడుగురు మహమ్మదీయులును 14-వ తేదీనుండి ప్రత్యేకసభలకు జరుపుతున్నారు ఈ ఉపసంఘసభలో సామర్యము విధింపబడుచున్నది. "కొన్ని సభ్యులములలో రెండుమతములవారముకొట్టుకొనుట చాల విచారకరము. ఏదేమియునుకొట్టుకొనుటకన్న అచటికి గానుగా విచారణచేసి కాకినాడలో డి.కె.బి.లో కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగులోపల నివేదికను పంపుటకొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను. ఇకముందు డిల్లీలకును కలిగినపుడు వానిని పరిష్కరించుటకే తాత్కాలికోపసంఘమే స్థిరమగు కాంగ్రెసుసంఘముగా నేర్పడవలెను" అని కాంగ్రెసు మహాసభకు సూచించుటకు యీ ఉపసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. ఈ సందర్భోపసంఘము కట్టుబాటింను తెలియలేని గాని హిందూమహమ్మదీయసఖ్యతసంఖ్య సుముగానుండునని చెప్పరచ్చును ఈసూచన నేడు (14 తేదీ) స్థాయికాలము ఆ. భా. కాం. స్థాయిసంఘసభలో చర్చించబడును. ప్రతిపక్షముగాని వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఎన్నికలవివాదముగూర్చిన ఉపసంఘసభలో చర్చ యింకనుగియును. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు (14 వ తేదీ) స్థాయికాలము జరుగదు. శత్రు (15 వ తేదీ) అసెంబలీ ప్రారంభసమావేశము జరిగిన పిమ్మటనే మరల స్థాయిసంఘసభ జరుగును.

బహిష్కరణ వ్యవస్థాపన సభలు

కానసభ బహిష్కరణ వ్యవస్థాపన సభలు తరువాత జరుగుచున్నవి. ఆసభలలో సమాధానమును గూర్చి మహమ్మదీయ వారిగా కొన్ని సూచనలను మరికొందరు కొన్ని సూచనలను చేసిరి. వానినిగూర్చి చర్చ జరిగింది. మొత్తముగా దాను వ్యవస్థాపన సభలకు కంగీకరింపగూడదను భావము వెల్లడియగుచున్నది. (ఆ. ప్రా. స్పృహలు).

ఎన్నికల ఉపసంఘము

ఈ ఉపసంఘమున చర్చ తీవ్రముగా జరుగుచున్నది.

అవసర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

మాలానా అబ్దులుకలాం అజదుగారి

ఉపన్యాస సంగ్రహము

కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానమునకు

అల్పసంఖ్యాకులుగూడ బద్ధులుకావలెను.

"సాంఘికరాజ్యము మాయములం దైకమత్యము మనము ప్రారంభించిన స్వరాజ్యసమరవిజయమునకు ప్రభావంగా ముగియును. గాన అట్టి దైకమత్యమునుచేయవలెనని మన మందర మిచ్చుట సమావేశమైనది." అనబట్టి భావములను వెల్లడించుచు నేడు జరిగిన అసెంబలీ సమావేశమునందు సన్యాస సంఘాధ్యక్షుడు డాక్టరు అన్నాగిగారు, మహాసభాధ్యక్షుడు మాలానా అబ్దులుకలాం అజదుగారు గూడ తమ ప్రారంభోపన్యాసమును కావించిరి. మరల ఏ కీభావమును కలిగించుట వద్దకులను సూచించిరి. వారిద్దరుగూడ యేకము తోడనే కీ భవించుచుండే మాధ్యమమునే వహించిరి. కానసభలకు వెల్లడించబడుట అసహాయపద్ధతులను సాగించుటకు పూర్వపక్షమునందల అట్టివారు కానసభలకు వెల్లడుట అనుమతించవచ్చునని యిద్దరుగూడ అంగీకరించిరి సమాధానపడుటమంచిదని అన్నాగారు సూచించిరి.

ఇప్పుడు సిద్ధాంతమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. అవలంబింపవలసిన పద్ధతులను గూర్చి మాత్రమే భిన్నాభిప్రాయము లేవు. కాన మహాసభలో నెట్టి తీర్మానము వాటిపైను అందులకు విజయవంతమైన అల్పసంఖ్యాకులు గూడ జరుగై కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానము ప్రకారముగనుకొనకలే నని మాలానా అజదుగారు సూచించిరి.

హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి

స్వరాజ్యమునకు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రియే మూలాధారము. కావున హిందూమహమ్మదీయ మైత్రియే (ప్రాప్తి)ను వీర్చునపుడేని యిద్దరును గూడ సూచించిరి. రెండు మతములవారిని విశోధములు కలుగకుండుటకు శుద్ధిపథవారము హిందూమహాసభవారు ప్రస్తుతము ప్రచారము విరమించవలెను. కాంగ్రెసు మహాసభకు బలపరచవలెను. అటుల జరిగినచో రాజకీయ సంబంధము నైకమత్యము స్థిరమగును. అట్లు స్థిరపడిన దానిమూలమున మతసంబంధమును నైకమత్యము గూడ ప్రబలగదు. అని మాలానా అజదుగారు సూచించిరి.

డాక్టరు అన్నాగారు సభ్యులకు స్వాగతము నొసంగుచు సంగ్రహమును సమన్వయించిరి.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకుల వివాద

జితేంద్రలాలుగారి తీర్మానము

జితేంద్రలాలు డిల్లీ గారు 12 వ తేదీన ధిల్లీ కలకత్తా నుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి.

"వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఎన్నికల వివాదము గూర్చి పక్షపాతముగూర్చి పరిష్కారము సంగీకరింపగూడదు. బాబూ కాశీరసుందరచక్రవర్తిగారు రథ్యుడుగానున్న కాశ్యపసంఘమువారి నియమముల ప్రకారము జరిగిన ఎన్నికలను మాత్రమే ఆమోదింపవలెను" అను తీర్మానమును నేడు ధిల్లీలో ఆ. భా. కాం. స్థాయిసంఘమున సూచించెద మని జితేంద్రలాలుగారు ఆ. భా. కాం. సంఘాధ్యక్షులకు కార్యక్రమ కంఠివార్తలను పేరి. (నవ్వలంబు)

వెల్లింగ్టన్ సినీమా

15-9-28 శనివారము నుండి 21-9-28 తేదీ శుక్రవారము వరకు శనివారము, ఆదివారము లందు మాటిని 8 గంటలు 8-15 గంటలకు జరుగును.

స్టారమి సిరియల్-విరల్ విందు

అను అద్భుత ప్రదర్శనము చూప బడును.

చార్లెస్ హార్మిస్ అను శుభ్రకీర్తనకుని అద్భుత చర్యలు అమెరికా దేశమునందు అంతకును శుభ్రకీర్తి చెందియున్నది. భయంకరము, ప్రేమ, అనూయత, సాహసము మొదలగునవి కల ప్రదర్శనము. మొదటి భాగము చూపబడును. యూనివర్సల్ మిజిక్, అండు. గా మాంట్రా గ్రాఫిక్ ఆకాషిని గూడ ప్రదర్శించబడును.

చిన్న పుర బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 15-వ తేదీ శనివారము

(1) ధాన్యములు

వనరులు	చా 1-కి	రు	45-0-0	మొదలు	55-0-0	కలకు
బియ్యము	బస్తాలు					
మనుమ తేనాలి	,,	ప 45 గలవి	రు	18-0-0		18-4-0
నెలూరి	,,	డిటా	,,	15-8-0		16-0-0
డిల్లీ	,,	డిటా	,,	15-8-0		16-0-0
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-కి	,,			8-8-0
నవ్వులు	,,		,,	24-0-0		26-0-0

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

వనరులు	బస్తా 1-కి	205	రు.	12-0-0	రు	14-0-0
నెనలు	,,	డిటా	,,	11-8-0		12-0-0
నెనలు	,,	డిటా	,,	11-8-0		12-0-0
మినుములు	,,	డిటా	,,	18-8-0		18-0-0
ఉలకలు	,,	డిటా 164	,,	7-8-0		7-12-0

(3) నూనె వస్తువులు

వస్తువులు	చా 1-కి	రు	155-0-0	170-0-0
నెయ్యము	చా 1-కి	,,	14-0-0	28-0-0
కొండాపురం వేయనెనగవస్త్ర	చా 1-కి	,,	55-0-0	60-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	,,	56-0-0	58-0-0
వేయనెనగవస్త్ర గానుగ	చా 1-కి	రు	125	మి.వ.నూనె 120
అముదము నూనె	చా 1-కి	రు	128-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు చా 1-కి	రు 215-0-0	220-0-0
మారపనుపు ,,	రు 195-0-0	200-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) చా 1-కి	రు 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమణి మణుగు 1-కి	రు 40, 45	
కాళహస్తీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 65	
తెల్లము చా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు చా 1-కి	రు 85-0-0	45-0-0

(5) ఇనుము

పట్టణ రథం చా 1-కి	రు 84-0-0	85-0-0
చవరం	,, 85-0-0	88-0-0
రవుండు	,, 86-0-0	50-0-0

(6) లోహములు

మొడి 100 కులంబ	రు 76-0-0 81-9-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 24-8-0 25-0-0
శుభ్రము 1-కి	రు 18-4-9
ఇత్తడి చా 1-కి	రు 805-0-0 810-0-0
రాగి డిటా	రు 860-0-0 865-0-0
అస్కా-చెక్కర చా 1-కి	రు 42-8-0 42-12-0

(7) రంగులు ఆలిజలైరు

వస్తువులు	20 డిగ్రీలు	రు	200
ఆలిజలైరు	డిటా		16 డిగ్రీ-190

గ్రామములు అసహాయ ధర్మమునకు ముఖ్యముగా సహకారములను సహకారములను నిండ నని చూచుచుట అసహాయవాదము గాదు. శాసనసభల నిర్ణయములతో సంబంధమును వదులుకొని, తన విధిని కాను నెటవేర్చుటయే అసహాయవాది ప్రధాన ధర్మము గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రిందనే, హిందూజాతియు తన గమ్యస్థానము జేర గలదని మెక్కినక్కాణించెడి అజద్ గారు, మహాత్ముని విధానమునకు ప్రతికూల మగు శాసనసభాప్రవేశము నామోదించుట విరుద్ధముగ దోచును అసహాయాద్యమును నొకయెత్తుగ భావించుటచేతనే, అజద్ గారిట్టి పారబాటునకు లోనయిరి. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము గూర్చి వీరు గ ను బ ట చె డి ఆతురము ప్రశంసార్హము. ఇందుకొరకు కాంగ్రెసు నాయకులు డిల్లీలో జేయుచున్న ఏ రాష్ట్రములు శాశ్వతలాభ మొనగూర్చు గాక యని కోరెదము. బర్మాలో శిర్డూనమును అజద్ గారు నిరసించుట భావ్యముగ దోచును. బర్మాలో కార్యక్రమమును తడవడితో నిర్వహించినచో, దేశ మీసరికి స్వాతంత్ర్యమును పొందెడిది గాదా? అందుకు మారుగ, కొరగాని శాసనసభాప్రవేశమును ప్రజల యెదుట బెట్టుటచేతనే, అసహాయ వాగ్దానములతో కాలము గడిచిపోయెను. తుర్కీకి వెలుపల తుర్కీవిజయము నకు, తోడ్పడినవారిలో గాంధీమహాత్ముడగగణ్యుడని అజద్ గారు చెలిపిన విషయముతో నెల్ల దేశీ భవించెద రనుటకు సందియము లేదు. కిలాఫాత్ యుద్ధమునకు తోడ్పడి, దేశమునకు గాంధీ మహాత్ము డత్యధుత సేవ జేసె నని, అజద్ గారు చెలిపిరి. తురుష్క-విజయముతో బాటు, కిలాఫాత్ విజయమునకు గూడ, మహమ్మదీయులకు హిందువులు తోడ్పడి సోదరభావమును కనుకరుపవలసిన యవసర మెంతేని గలదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము, తుర్కీ-విజయమునకు తోడ్పడినది. సత్యాగ్రహవిజయమును ప్రకటించినది. దానిని భక్తితో కొనసాగించిన, స్వరాజ్యసిద్ధిని త్వరలో గలుగ జేయు ననుటకు సందియ మేమి గలదు? అజద్ గారు చెలిపినట్లు, కెనియా నిర్ణయమువలన మిలేవాడులకు గూడ భ్రమ దోలగినది. మామూలు పద్ధతుల వలన జయము గలుగ దని వారికి దోచినది. దేశభ్యుదయమును వారు గోరుదురేని, సహాయ నిరాకరణ మార్గము నవలంబించక తప్పదు. ఇట్టి యనుకూల స్థితిలో, అసహాయధర్మమును విడి నాడుటకన్న, అవివేకము వేరొక బుండునా? స్వాతంత్ర్యోద్యమప్రవాహపు నడకయందు హెచ్చుతగ్గులుండుట సహజము. హెచ్చుగడపించినపుడు పొంగిపడుటగాని, తగ్గుగన పించునపుడు నిర్విణ్ణత్వాదము లగుట గాని, పొరుషము గాజాలదు. అజద్ గారి సంగతినే మెక్కినక్కాణించిరి. ఇక్కడ భారతీయులు జాపవలసినది, దృఢనిశ్చయము. కేవల కార్యక్రమముల మార్పువలన, లాభ వినుమంతయు గలుగజాలదు. అజద్ గారు, ఐకమత్యము గూర్చి జూపెడి ఆతురము మెచ్చదగి యున్నది. కాని దీనిని చేకూర్చుటకు, సహాయనిరాకరణ ధర్మమును వదులుకొనుట గాక, దాని నెక్కుడు శ్రద్ధతో నిర్వహించుటయే, సాధనమని చెలువ నక్కరలేదు. గాంధీమహాత్ముని పద్ధతులు అద్భుతవిజయము గాంచె ననియు, ప్రజల దృక్పథమును పూర్తిగా మార్చె ననియు, నిర్బంధభయమును ఎల్లరకు తొలగించె ననియు, త్యాగధర్మమును సుప్రతిష్ఠితము గావించెననియు, అజద్ గారు నూచించిరి. ఇటుల గలిగిన గొప్పమార్పు, శాసన సభాప్రవేశమువలన ధ్వంసమగుననియే పలువురు తలంచుచున్నారు. ఇందుకు తలపెట్టుట ధర్మమో,

దీని నాటంకపరుచుట ధర్మమో, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయంవలనయియున్నది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు అన్నాగారును, హిందూమహమ్మదీయైకమత్యమును దృఢముగ నెలకొల్పవలయునని బోధించిరి. ఇది జరుగనిది, స్వరాజ్యము సిద్ధింపదని డాక్టరు అన్నాగారికి నిశ్చయమే. శాసన సభాప్రవేశమువలన ఇనుమంతయు లాభములేదని, డాక్టరు అన్నాగారి పుడును భావించుచున్నారు. శాసనసభాప్రవేశమువిషయమై వీరి యభిప్రాయములు మార్పు జెందలేదు. కాని, ఉభయపక్షములను చేరువకు దెచ్చెడి నిర్ణయము జరుగవలె నని మాత్రము వీరు కోరుచున్నారు. అంత్య విజయము గూర్చి వీరికి పూర్ణ విశ్వాసము గలదు. పరిస్థితు లీ సమయమున అనుకూలముగ నున్నవని వీరికి చెలియును. ప్రజ లీ తరుణమున కార్యదక్షతను గనుబటచుచో, స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధింప ననుట కి సు మం త యు సందియము లేదు. డిల్లీ కాంగ్రెసు నిర్ణయము సహాయ నిరాకరణ ధర్మమును బలపరుచుచు, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాక యని మనస్ఫూర్తిగ నాశించెదము.

యూరపు కల్లోలము

యూరపుఖండమున వ్యాపించుచున్న కల్లోలమునకు, నిరంకుశత్వమే కారణ మగు చున్నది. యుద్ధ మంతరించినప్పటికీ, స్వాతంత్ర్యము రాజ్యము చేయుటకు చూరుగ, యూరపుఖండమునందు నిరంకుశత్వం లన్నియు ఒక్కమారు విజృంభించినవి. నిరంకుశత్వము మిన్నముట్టిన గాని, దాని వికార రూపము బయల్పడదు. దాని నణగగొక్కటకు ప్రయత్నములు జరుగవు. యూరపుఖండపు ప్రస్తుత స్థితి స్వాతంత్ర్య మహోదయమునకు దారి జూపునని దోచుచున్నది. ఇటలీ ప్రధానమంత్రి యగు ముస్సోలొనిగారు, నూతననిరంకుశ విధానమునకు మార్గము జూపిరి. ఫాసిస్టి యుద్ధమునకు మున్నులోనిగారు నాయకులై, ఇటలీ ప్రభుత్వమును బలవంతముగ దొలగించి, పరిపాలనాధికారమును వహించిరి. వీరియుద్దేశమునందు, బలమే న్యాయము. బలమువలన ఎన్నిప్రయోజనముల నయినను సాధింపవచ్చును. ఫాసిస్టిమతము యూరపునందు వ్యాపించుటయు, దానిని పలువురు మెచ్చుకొనుటయు వింతగాదు. బలరాధన జేయుచున్న జాతుల కిది పర మామోదకర మయ్యెను. ఫ్రెంచిమంత్రి యగు పాంకేరుగారు రూరును ఆక్రమించుటలో బలమునే మూలాధారముగ జేసికొనెను. నేడు స్పెయినుదేశమునందు, ముస్సోలొనిగారి మార్గమే ప్రతిధ్వనించుచున్నది. వివేరా యను సైనికోద్యోగి ముస్సోలొనిగారి మార్గము నవలంబించి, ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును బలవంతముగ దొలగింపగలిగెను. మొరాకోలో, స్పెయిను సైనికు లిటీవల పూర్ణావజయము గాంచిరి. దేశీయుల చేతులలో దెబ్బల తినిరి. ఈ వార్త స్పెయినులో కలవరము గలిగించెను. స్పెయిను ప్రజలలో మిక్కుట మగు నసంతృప్తి వ్యాపించెను. పజలలో బెరిగిన నసంతృప్తి నాధారముగ గైకొని, వివేరా సేనాని ప్రస్తుత ప్రభుత్వముపై దాడివెడలెను. మిలిటరీ రాజ్యమును స్థాపించెను. మంత్రివర్గమువారు, వివేరాగారి దాడికి లొంగుటకు మొదట నిరాకరించిరి. కాని మిలిటరీ బలము ముందర, ఏ చేమి జేయగలుగుదురు? తుట్టు తుడకు మంత్రివర్గము రాజీనామా నిచ్చినట్లులను, స్పెయినురాజ ప్రధానపట్టణ మగు మాడ్రిడునగరమున కేలెంచినట్లులను, వార్తలు చెలువుచున్నవి.

సంతసింపవచ్చును. ప్రత్యేక సభ జరుగకుండుటకు జేసిన ప్రయత్నములు విఫల మయ్యెను. నాగ పురమునందు జరిగిన నిర్ణయమును విశాఖపట్టణమున మరల భగ్నపరుచుటకు, జరిగిన ప్రయత్నములు కొనసాగక జూయినను, బొంబాయిలో జరుగవలసిన ప్రత్యేక సభ డిల్లీలో జరుగుట కేర్పాటయ్యెను. బొంబాయివారు, తమ మొదటి వాగ్దానమునకు భిన్నముగ ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభను లాము జరుపజాలమని, వెల్లడిజేసిరి. సరోజినీదేవి గారు విశాఖపట్టణములో నీరీతిని చెలుపుట కలుపుర కాశ్చ్యము గలిగించెను. ఇందుకు ఫరియగుకారణము గనుకడలేదు. స్వరాజ్యకక్షమువారికి అనుకూల పరిస్థితుల గలిగించుటయే, సరోజినీ దేవిగారి యుద్దేశమైనట్లుల గన్పట్టును. డిల్లీలో సభ జరిగిన, శాసన సభా బహిష్కారమువారు దక్షిణజిల్లాలనుండి అంతరూరమునకు బోలేరనియు, దాను నెహ్రూ పక్షమువారు తమ యిష్టమును యథేచ్ఛగ నెటవేర్చుకొన గలరనియు, సరోజినీదేవిగారు హిందీ యందురు. కాని, దేశీయమహాజనసభ బొంబాయిలో జరిగినను డిల్లీలో జరిగినను, అందునుగూర్చి విచారించ నక్కరలేదు. స్వరాజ్యకక్షమువారి కనుకూలావకాశములు గలిగెనని, కాంగ్రెసు పక్షమువారు చింతింప నవసరము లేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయమున కనుగుణముగ బ్రవర్తించుటయే, కాంగ్రెసు సభ్యుల కర్తవ్యము. ఆంగ్లము మొదటినుండియు ఈ సంగతినే ప్రతిపాదించుచుండిరి. అధ్యక్షులగు మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గారు శాసనసభా ప్రవేశము నామోదించెడివారయినను, కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ధిక్కరింప గూడదని, స్పష్ట ప ర చి రి. అజద్ గారి హితమును స్వరాజ్యపక్షమువారు రెంతవర కనుసరించెదరో ముందు గాని తెలియదు. ఉభయపక్షములకును సంయోగము గుడుడుటకు, కాంగ్రెసు నిర్ణయము నుభయమును అనుసరింప సంగీకరించుట దప్ప వేరుమార్గము గనుపింపదు. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకును ఇదియే మార్గ మగును. శాసన సభా బహిష్కార మొక ధర్మము గాదనియు, కేవల మొక కార్యసాధన మనియు, అజద్ గారు చెలిపెడి సంగతిని పలువురంగీకరింపజాలరు. దానుప్రభృతు లిటుల దలచియే, లేనిపోని అందోళనము ప్రారంభించిరి. అధికారవర్గముతో సహకారము పలుప గూడదని అసహాయోద్యమము తెలుపుచున్నది. సహకారమునకు పుట్టి నిల్గు శాసనసభలను బహి

మునులోనిగారివలె వివేకాగ్రాహక, ప్రభుత్వ ముపై అయిష్టత జూపుచున్నాడు, రాజ్యపై భక్తిని జూపుచున్నాడు. సాంఘికవాదులపై తీవ్రరోషము జూపుచున్నాడు. మునులోనిగారి నిరంకుశవద్దతిని, ఇంగ్లండునందేమి, తదితర దేశములందేమి, మొదట వర్ణించియుండిరి. సాంఘికవాదుల నణగఁజొక్కటకు బయలుదేరిన ఫాసిస్టి యుద్ధమును, బాల్కన్ దీవులను పోద్రోలునని కలుపుకు సంతరించియుండిరి. అంతియగాని, సాంఘికవాదులకన్న పైకి నిరంకుశత్వమువలన ఎక్కుడు నష్టములు గలవను సంగతిని, వారు గుర్తించరయిరి. జర్మనుల పైకి నిరంకుశత్వమును జయించుటకు, ప్రపంచమంతయు నేకము గావలసినదెన్నును. భగమును, ప్రాణములను, అపారముగ కోల్పోవవలసినదెన్నును. యుద్ధపాఠములను గూడ మఱచి, మరల జర్మనువద్దతుల వంకకే ఇతర యూరపియను జాతులు మరలుట ఎంత తోచినదోమో యూరపి కవచ్చును. మిలిటరీస్మమును రూపుమాపుటకు మార్గము, దానిని మరింత తీవ్రముగ విజృంభింప జేయుటకు, యుద్ధము తుదకు అక్కరకు వచ్చినది. ప్రాస్తు, ఇటలీ చర్య లిందుకు ప్రబలనిదర్శనములు. ఇటలీ గ్రీసు పట్ల ఎటుల ప్రవర్తించుచున్నదో, కనుగొనవచ్చును. ఇటాలియనులు అయిదు గురు వధింపబడిరను కారణముచే, గ్రీసుపై కఠిన మగు శిక్ష విధింపబడెను. ఎవరి యనుజ్ఞ దీసికొనకనే, ఇటలీ కార్పూర్యా నాక్రమించెను. గ్రీసు ఇటలీల తగాదాను తీర్చుటకు, నానారాష్ట్రసంఘము వారు సంగీకృత జూపినను, వారి నిర్ణయమును తా మంగీకరింపమనియు, అందుకు తమను బలవంత పెట్టుచో, ఇటలీ నానారాష్ట్రసంఘ సభ్యత్వమును వదులుకొను ననియు, మునులోనిగారు జంకులేక దెలిపిరి. నానారాష్ట్రసంఘము తన హక్కును నలువపెట్టుకుని, స్వల్పజాతులను సంగీంప బూను కొనుటకు మార్గము, మొదటి నిశ్చయమును వదులు కొన జూచ్చెను. మునులోనిగారి బెదిరింపులకు లొంగెను. తుదకు, ఇటలీ గ్రీసు తగాదా రాయబారుల సమావేశము నిర్ణయించునటుల ఏర్పాటు జేయ బడెను. రాయబారులు సూచించిన షరతులు దాదాపు ఇటలీవారు గోరిన షరతులే.

రాయబారుల సమావేశపు షరతులకు, తమ ప్రోద్బలమే కారణమని నానారాష్ట్రసంఘము వారు బలికినంతమాత్రమున ప్రయోజనములేదు. తమ ధర్మమును వదులుకొని, మీదమిక్కిలి నానారాష్ట్రసంఘమువారు నటనజేయుటచే, నే మాత్రము లాభముండదు. నానారాష్ట్రసంఘమును తాము ఢిక్కరించినందులకు, ఇటలీ పత్రిక లేమి, మునులోనిగారేమి గర్వపడుటబట్టి, ఇటలీలో నెట్టి భావము ప్రబలియున్నదియు గ్రహింప వచ్చును. మంత్రివర్గమువారి ఎరుట ముచ్చటించుచు, ఇటలీ దృఢనిశ్చయమే నానారాష్ట్రసంఘమువారు తమ తగాదాలో జోక్యము కలుగజేసి కొనకుండ నాటుకపరచెననియు, తమ షరతులను గ్రీసు చెల్లించినపిదప కార్పూర్యు తాము వదలెదమనియు, ఇటలీవారి ఐకమత్యమువలన మొదట ప్రతికూలముగనున్న దేశముల యభిప్రాయము ఇప్పుడు మారిపోవుచున్న దనియు, మునులోనిగారు కలికిరి. నానారాష్ట్రసంఘాధికారమును మునులోనిగారి సుమంతయు లక్ష్యపెట్టుట లేదనియు, నానారాష్ట్రసంఘము తమ నిశ్చయమునకు లొంగి పోయెనని మునులోనిగారు భావించుచున్నటులను స్పష్టమగుట లేదా? ఇకముందు నానారాష్ట్రసంఘముపై ఏ జాతికి గౌరవముండును? చిన్న జాతులకును పెద్దజాతులకును వివాదములుండుచో,

నానారాష్ట్రసంఘము జోక్యము కలుగజేసికొనుట కల్గ. పెద్దజాతులు ఆయుధబలముపై నాధారపడి యుండును. నానారాష్ట్రసంఘ మధ్యవర్తిత్వము నవి యంగీకరింకబోవు. నానారాష్ట్రసంఘమున ప్రధాన సభ్యులగు ఇటలీ, ప్రాస్తులేయుటల గావించుచుండ, ఈ సంఘమునకు ఎట్టి కలుకుబడి యుండును? స్వల్పరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యరక్షణము కొర కారంభించబడిన యుద్ధము, తద్విరుద్ధ ఫలితములను లిగించుచున్నది. మునులోని గారి నిరంకుశత్వము నూతన క్లిష్ట పరిస్థితులకు కారణమగుచున్నది. మునులోనిగారి, అంత్య సందేశములపై మక్కువ గలదని తోచును. సామ్యసాధనలపై వీరికి నమ్మకమున్నటుల దోచదు.

యంగ్లాండ్వియోపై వీరిపుడు తమ అగ్రహమును వెల్లెగక్కుచున్నారు. నేటితో యంగ్లాండ్వియోకు వీరిచ్చిన అంత్యసందేశపు గడువు అంతరించును. పూర్వము అను రేపు పట్టణమును, ఆక్రమించుట వీరి యజ్ఞేమ. గ్రీసుపట్ల వీరెటుల ప్రవర్తించుచున్నారో, యంగ్లాండ్వియోపై గూడ వీరెటులనే ప్రవర్తించుచున్నారు. ఎటుబోయి ఎటువచ్చునో యని యంగ్లాండ్వియో యుద్ధసన్నద్ధురాలగు చున్నటుల దెలియుచున్నది. ఇటలీ యంగ్లాండ్వియో తగాదాలను స్వీటుజరులెండు ప్రభుత్వము వారు పరిష్కరించునటుల జేసిన మోచనను, ఇటలీ వారు నిరాకరించిరి. ఇందువలన, వ్యవహారము మరింత విషమస్థితికి వచ్చుచున్నది. లండనులో నీ విషయమై భీతిజూపబడుచున్నది. ఎప్పుటి కెమి వాటిల్లునో జెప్ప వీలులేకున్నది. యంగ్లాండ్వియోకును, ఫ్రెంచివారికిని గల సంబంధము బట్టి, ఏదయిన పోరాట ముదయించునెడల ఫ్రెంచివారు యంగ్లాండ్వియోకు తోడ్పడవలసినదెన్నును. గ్రీసు తగాదాలో, ఫ్రెంచివారు ఇటలీకి తోడ్పడి యుండుటచే, యంగ్లాండ్వియో ప్రశ్న వలన ఉభయదేశముల సభ్యులకు భంగము వాటిల్లు నేమో యని ప్రాస్తు భయపడుట వింతగాదు. యంగ్లాండ్వియోకు సహాయము జేయవలసిన బాధ్యత గ్రీసుపై గూడ గలదు. కాని, ప్రస్తుత స్థితిలో గ్రీసు తలమునిగి తాటిప్రమాణమున నుండుటచే, పరులకు సహాయము జేసేసిస్థితిలో లేదు. అందుచే, ఇటలీకి ప్రస్తుతసందర్భము లనుకూలముగ నున్నవిమున్నులోనిగారు తమ నిరంకుశత్వపు కొనసాగించుట కెక్కుడు వీలుగలదు. ఇట్టి యనుకూల పరిస్థితుల న పయోగించుకొనుటకు, మున్నులోని గారు వెనుకీయు వారుగారు. మున్నుండు వ్యవహార మెటుల పరిణమించునో జెప్ప వీలులేదు. యూరపు భూభ్రష్టి నేవిధమున జూచినను, అల్లకల్లోలముగ గనుపించుచున్నది. ఈ యంతరము గూడ గడిచిన గాని, పాశ్చాత్యజాతులను ప్రేరేపించెడి యహంకారభావమును స్వార్థపరత్వమును తగ్గిపోదేమో తెలియదు. ఇవి దొలగినగాని, స్వాతంత్ర్యము తలయెత్తనేరదు. ప్రపంచశాంతి రక్షితము గానేరదు.

గాంధీ విడుదల

గాంధీమహాత్ముని విడుదలను అన్నిపక్షముల వారును ఆశించుచున్నారనుట నిశ్చయము. దేశమును నడిపింపగల నాయకుడు, గాంధీమహాత్ముడొక్కడే యనియు, అతనికి గల శక్తి మరియొకరికి లేదనియు, ఎల్లరు గుర్తించెదరు. కాని, గాంధీ మహాత్ముని కింతత్వరలో వెలువలకువచ్చుట కిష్టము లేకుండుటలో వింత ఏమియులేదు. యంగ్లండ్వియో పత్రిక వ్రాసినప్రకారము, గాంధీమహాత్ముడు తన కాలము సంతను నూలువడుకుచు, వేదములను ఉపనిషత్తులను పఠించుటతో గడపుచున్నాడు.

ఉదూభావము గూడ అతడు నేర్చుకొనుచున్నాడు. తన విడుదల గూర్చి వ్యాపించిన వదంతిని మహాత్మునికి దెలిసినపుడు, అతడు నవ్వుచు ఇంతత్వరలో బయటకు వచ్చుటకు తన కిష్టము లేదనియు, తన చదువున కెంతయు భంగము గలుగననియు, గాంధీ మహాత్ముడు బదులు జెప్పెను. గాంధీమహాత్మునకు జయిలవిడచి బయటకువచ్చుట కెటుల బుద్ధి పొడ మ్మాను? లేనిపోని సందియములతో బాధపడక, ప్రజలును నాయకులును గలిసి గాంధీ సూచించిన కార్యక్రమమును పూర్తిజేసి యన్నచో మహాత్ముని విడుదలయు స్వరాజ్యస్థితియు యీసరికి చేకూరి యుండెడివి. అప్పుడు మహాత్ముని మానసము సంతృప్తి జేందెడిది. అందుకు మార్గము, నాయకులు లేనిపోని సందియములచే బాధితులై, తాము నిరుత్సాహముజెంది, దేశమును నిరుత్సాహముజెంద జేసిరి. స్వరాజ్యసంపాదనకు వీరు ప్రత్యామ్నాయ మార్గమును నిరూపింపజాలక బోయిరి. కానన సభల ఎన్నికలు చేరువకువచ్చుచున్నవి. ఎన్నికలలో పాల్గొనవలయు నని, స్వరాజ్యపక్షమువారు చాల కాలమునుండి ఆందోళనము జరుపుచుండిరి. ఎన్నికలలో నెందుకు పాల్గొనవలయునో, కాననసభలలో జేరి సహాయనిరాకరణము నవలంబించు పెట్టులో, సహకార వాదుల వద్ద తిక్కిని వీరివద్ద తిక్కిని కార్యాచరణలో భేద మొక్కడ గలదో, దాను ప్రభుత్వ లింతవరకును తేటపరుపజాలక బోయిరి. నాయకుల సభలో బ్రశ్నించినను, వీరు ఇకమిత్థమని చెప్ప జాలరయిరి. ఎన్నికలముందరనే వీరి యూహలో స్పష్టమగు విధాన మొకటి లేనపుడు, పిమ్మట నేర్పరు సుట దుస్సాధ్యము. గాంధీస్థానమున నిలిచి దేశమును నడుపుటకు చేతగాక బోయినను, గాంధీ నిరూపించిన విధానము కొనసాగకుండ నిరోధించుటకు మాత్రము దాను ప్రభుత్వల ఆందోళన మక్కరకువచ్చినది. ఇట్టి స్థితిలో దేశ మెట్టిమార్గ మవలంబింపవలయునో దూర మూలోచించి నిర్ణయించుట యుక్తము. తాను నిరూపించిన పథమును ప్రజలూచరణలోనికి దేనిచో, గాంధీమహాత్ముడయినను ఏమి జేయగలడు? అతడు త్రోవ జూపగలడు గాని, ప్రజలందరును జేరి నిర్వహింప వలసిన విధ్యుక్తధర్మమును అత డొక్కడు నిర్వహింపజాలడు. ప్రజలు నిరాకరణోద్యమమును విడనాడునెడల, గాంధీమహాత్ముని అధికారులు వదలిపెట్టుటకు వెనుదీయరు. అందుకు ప్రజలు సమ్మతించురా? సమ్మతించరేని, ప్రజలు తమ శక్తి సామర్థ్యములను పెంపొందించుకొని తద్వారా మహాత్ముని విముక్తిని చేకూర్చవలయును. ప్రజలు తమ ధర్మమును నిర్వహింపనిది, మహాత్ముడు మరల వారి మధ్యకు వచ్చుట కిష్టపడడు. చిన్న జయిలు నుండి విడుదలయై పెద్ద జయిలులో బ్రవేశించిన నేమి లాభముండును? మహాత్ముని విముక్తి నాసిం చెడి వారందరును, వారు నిరూపించిన మార్గముల ననుసరించుటయే యుక్తము. యీరవాడా జయిలు బీగమును సంపాదించుట కిదియే సాధనము. డిల్లీలో నాయకుల కిచ్చిన స్వాగతసభలో ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వమునకు అర్జీలు పెట్టుటచే గాక, జాతీయ నిశ్చయమును వెల్లెబుచ్చుట చేతనే గాంధీమహాత్ముడు విడుదల యగునని మహాత్ముదాలీగారు దెలిపిన సంగతి సత్యమునకు సంది యములేదు. సభాధ్యక్షత వహించిన శ్రద్ధానంద స్వామియు ఇటులనే బలికెను. దాస్యబంధములను తొలగించుకొనుటకు భారతీయులు తగిన దౌర్భాగ్యమును గనుబడిచినగాని, మహాత్ముడు విడుదల గాదని, శ్రద్ధానందులు దెలిపిన సత్యమును ప్రజలు

గ్రహించుట ముఖ్యము. సర్వరాజ్యసాధి కేమి, మహాత్ముడు విడుదల యగుట కేమి, సర్వరాజ్య క్రమము నెంతవరకు నిర్వహించిన నంతమేలని, పుష్ప మగు చున్నది. అన్యమార్గముల బట్టుచు, తామసింపు కొలదియు, స్వరాజ్యసాధి దూరమున కెగురుచుండుట దప్పు వేరు లాభము గలుగజాలదు.

వర్రెండు స్థితి

19-వ తేదిన, వర్రెండు పార్లమెంటుకు నూతన డెయిలు మహాసభ ప్రారంభ మగును. విరిపు రిపబ్లికను లగు పలువు రీ సభకు సభ్యులుగ నెన్ను కొనబడిరి. రాజభక్తి ప్రమాణమును గైకొనుటకు, ఏ రంగీకరింపరు. వీరిలో కలుపురు నాయకులు కారాగృహమున బడియున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో వ్యవహార మెట్లు కరణమింపు నని, కలుపురు విరేచించుచున్నారు. ప్రమాణము గొనకున్న, డెయిలు సభలో గూర్చుండుటకు వీలగునా లేదా యని ప్రశ్న యుండెను. ఆ ప్రశ్నను స్పీకరు ప్రభుత్వమువారి పుడు వరకు విచరించిరి. ప్రమాణమును దీసికొననిది, సభలో బ్రవేశించుటకు వీలులేదని వారు తరు విచ్చటచే, రిపబ్లికనులు డెయిలులో గూర్చుండజాలరు. స్పీకరు ప్రభుత్వమున కధ్యక్షులు గ నున్న వెసిడెంటు కాసుగ్రేవుగారికిని రికల్లి కనుకను సమావేశము గూర్చినలయు నని, కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు గాని అటుల జరుగుటకు వీలు గనపడదు. 21 మంది రిపబ్లికను సభ్యులు డెయిలులో నుండిగ, తాము సమాధానమున కంగీకరింకజాల మని, రికల్లికనులు దెలుపుచున్నారు. డెయిలులో సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడి, డెయిలుసభ కాపాటు లయిన రికల్లికను నాయకుల నికను డెయిలులో నుంచుట, విరిపు ప్రభుత్వమునకు పాడిగాజాలదు. ఉధయపక్షముల వారికిని వెనుక నెట్టి పోరాటము లున్నను, డెయిలీ సభ కొకమారు ఎన్నికలు జరిగి ఉధయ పక్షముల వారును ఎన్నికలలో పాల్గొనినపుడు, నిర్బంధితులను నడిచి వర్రెండు చారిత్రమున నూతనాధ్యాయమును ప్రారంభించుట ప్రభుత్వము వారి కివ్వవలెయుండెను. కాని, ప్రభుత్వము వారి రికల్లికనుమై ఏమాత్రము సందు వదులు నటల గనకట్టదు. వెసిడెంటు కాసుగ్రేవుగారు ఇప్పుడు నావారప్రసంగ సభకు వెడలియున్నారు. వారికి బదులుగ ఎనిచేయుచున్న ఓహిగిన్నగారు, ఇంద విషయమై ససేమిరాయను చున్నారు. రికల్లికనులకును, ప్రభుత్వపక్షమువారికిని మధ్యగల కలహమేరిన పరిణమించనో దెలియదు. ఈ కలహము త్వరలో నంతరించి, వర్రెండు ప్రజలు స్వాతంత్ర్య సాఖ్యము సనభవించెడుగాక యని, వర్రెండు డేముము గోరెడి వారెల్ల రాశించెదరు.

6-వ ఆంధ్రాయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము, నెల్లూరు

ఆహ్వానము స్వీకరించునవేశము

వైస్రాయులువారు ఈనెల 16 తేది ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు నెల్లూరు ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాలయందు సమావేశమయి యీక్రింది విషయములను చర్చించి తీర్మానించుదురు.

1. సమ్మేళనాధ్యక్షుని యెన్నుకొనుట. 2. వ్యాపారి నిర్ణయము. 3. ప్రధానాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట. 4. సమ్మేళనము జరుగవలసిన తేది, స్థలము. 5. ఇతరవిషయములు.

పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రి,
విశ్వనాథం సుబ్బరామవైద్య,
కార్యదర్శి.

సా వి శ వార్తలు

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:—కృత్తికాశ్రమము శ్రీ తన సేతుకు దక్షిణపొండుపాస వాణిజ్యసంఘము యొక్క కొను యద్దపథ్యులలో నొకరుగ నుండ అభ్యర్థిగ నుండు నటుల వి. యల్. కాశ్రిగారు దెన్నునన్నారు.

కల్లోల్లాని సభవారు:— 1928 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 15- తేది శనివారం రాత్రి 9. 30 గంటలకు సాంకర్యములలో మ-రా-కా-శ్రీ, పి. వాసుదేవ మొదలియారు. ఏ. వారిచే రచియింపబడిన, పురూరక అను నాటకమును తేను శభావలో ప్రదర్శించురు.

జగన్నాథభక్తకళ - ఎస్కూరు:— ఈశ్రయజమాన్యమున ఎస్కూరు వేదశాలకుండు 16 వ తేదీ ఆదివారమునాడు బ్రహ్మశ్రీ మహాస్వామి భాగవతాచార్యులు (కళిని) పురందరదాసు రీతిమున పారిధాకాలతేజము గావించెదరు.

తిరువల్లికేణి సంగీతసభ - గానసభ:— శత్రు (16వ తేది ఆదివారము) సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు తిరువల్లికేణి వెంకటాచల నెట్టిపిడి ఒకటి నంబుల గృహమున పాటకచ్చేరి జరుగును. శ్రీయతులు పంచనాథంగారు (11 వేద్యులు) ను తిరుమకావల్లి) గాత్రపాట, ఫిడేజు రాజమణిఅయ్యగారు రిలైజాయరు, కలకరమింనుగారు మృదంగం, పార్లసారధిగారు కంజీతా.

శ్రీ సంగీతశాల - గానసభ:— శత్రు (16 వ తేది ఆదివారము) సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు ఆరీనియాన పిథి గోకేపాలలో గానసభ జరుగును. — శ్రీయతులు మహాస్వామి శ్రీగారు లేక కామగారు కలకరం గాత్రపాట - గోపం దిశ్పాల్గారు తిరుమకావల్లి ఫిడేజు, అలగనబి పిళ్లగారు తుంభికోణము మృదంగం, సీతారామయ్యగారు జాతీచాపురం మోర్సింగు.

ఆంధ్రసంఘము-మాంబలం, మద్రాస్:— మద్రాసు కేసుకున్న మాంబలమున నిలసింపుచున్న ఆంధ్రులలో నెఫీభా సమున, మహాద్భావమును నెపొందించి క్రిడానిందములకు వలసి సౌకర్యమును కలిగించుటకై ఆంధ్రసంఘమును వేర నొకసంఘ మేర్పరచబడెను. సభ్యులను మైశాన్లు, కే.టి. రఘునాథశాస్త్రి, గా.భక్తులుగన, ఆదవికొను మార్కరావు, పి. వెంకటస్వామయ్యగారు కార్యదర్శులును నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ శేషగిరి రాయసమ్మనము
కాకినాడలో నెల్లెండు 17 వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 2 మొలలు రాత్రి 8 గంటలకును 2 1/2 గంటలకు శేషి శేషగిరి రావు, తులు గాడి కమ్యూనుల పురపాలకునియగు గోదావరి జిల్లాలోర్డుకు శ్రీమంతులుగారి నిలువెలట మొసంగబడుననియు సత్యలింగ నాయకరు ధర్మాలయమున జహీరంగ సభ జరుగుననియు దానికి గా|| పి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షతవహించెదనియు రాత్రి 7, 8 వక్త్ర పంతులుగారి నూర్తగించెదరనియు సమ్మతనంఘమువా దెలుపుచున్నారు.

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్రజాతీయ మహావిద్యాలయము-ఏలూరు:— ఈజాతీయ విద్యాలయమునందు విద్యార్థులు ఆంధ్రవాద్యులు, చక్కసంఘ మొ:టి విద్యార్థులచే జులై 18 వ తేదీని స్థాపితమైనది. వీనిచేటల పాఠ్యశ్రీకంగా అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. పండిత గిరిపాటి కల్లాకథాస్థుగారు, పి. రామచంద్రరావుగారు ఈసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈ సంఘముయొక్క ప్రారంభోత్సవము విద్యాలయము నందు 11 వ తేదీ నిహిత కారి శివ పత్రికా సంపాదకులకు శ్రీమంతుల న్నంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మగారి అధ్యక్షతన జరుపబడెను. శత్రులయన ఈసభ్యులు విద్యార్థులు న దరువచ్చిరి. ప్రార్థనయొన వినవ కాశ్రీర్ని ప్రారంభింప దివను సుభూద్దేశముల దెల్పుచుచదివెను. అంతట అధ్యక్షులు ప్రారంభోత్సవమును గావించిరి. ఆచార్య పాఠ్యశ్రీకంగాడు ఆ యుర్వేద పండిత కృత్తిమాచార్యులకును సంఘముయొక్క లాభములను గూర్చియు విద్యార్థుల బాధ్యతలను గూర్చియు నుపన్యసించిరి. అంతట అధ్యక్షులుకు నందనములతోను మహాత్మ గాంధీజీ యొ నందేమారించి అనుభావములతో సభమునెను. ఆని ఒక విశేషమును (నాయుచున్నాడు.

మద్రాసు ఆయుర్వేద బోషధిశాల:- ఈ బోషధిశాలకు గూర్చి పి. వై. శి. తావణిగారు యల్లు ప్రాయుచున్నారు:—“మద్రాసు ఆయుర్వేద బోషధిశాలకుండు శత్రువైద్యులును, వాని మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరు నను ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టరు యశ్. పి. శ్రీరామాచార్యగారు నన్ను బోషధిశాల జానికుట రమ్మని ఆహ్వానింపగా నంతో మమతో వెల్లియుంటిని. నేనునా నా కుటుంబము నంతయు యెప్పుడే కలుపుదేసినను ఆయుర్వేదబోషధిశాలనే వుచ్చుకొనుచు చికిత్స బదియించుంటిని. శ్రీ. మ. లు (వారణాసి) గుండెను, ఎప్పటికైనను దీర్ఘ కాలమునుండియున్న వ్యాధులను గురువులు లా ఇంగ్లీషు వైద్యము కన్న ఆయుర్వేద వైద్యమే మిన్నయని నా ఆనుభవములను గంగొంటిని. త్వరలో నీ వేశమునందు జనసామాన్యము ఇంగ్లీషు వైద్యమును మాని దేశీయ వైద్యమునందు సమ్మతము గల్గి కత్తికత్తిను బడయడరని నేను తలంకించెను. ఏరిసికెటల దైనను భ రతీయ లుబాధ్యులతో ఒట్టుదలతో ఆయుర్వేదమును వృద్ధి చేసి జనసామాన్యమునకు పయ్యము చేసిన నెలయెలా శ్రేష్ఠయగు నుండును. ఇట్టి ఘనకార్యమున జేయుటను గొరకుడు డాక్టరు శ్రీ రామాచార్యుగారికే జెండగలడు. న్యయముగ శ్రద్ధాపికిని, ప్రజోపయోగమున నిక్కాశ్రయమును నిజయముతో జేయుచున్నందుకు శేను వారి కభినందించుచున్నాను. వారుజేయు పనులు ప్రజాసంక్షుభ్యమునకు ప్రోత్సాహము. వీరినంగి పండితులను డాక్టరులను మున్నందు విజయము గలుగుగాకయని నేను కోరుచున్నాను.

వెంగు పూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

బ్రాహ్మణ విద్యా సహాయక సంఘముయొక్క వార్షిక సమావేశము 1 వ తేదీని యం. వెంకట కృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతన జరుపబడి, అధ్యక్షోపన్యాసమును, కార్యదర్శి నివేదనపత్రము నైవేదికప, ముందుసంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకులెన్నుకొనబడిరి. ఈ సంఘమునకు యస్. నారాయణరావుగారు 100 రూలును, పి. వి. నారాయణరావుగారు 150 రూలును విరాళములుగ వొసంగిరి.

కాంభోజుల సమావేశము 5 వ తేదీని పి. రామస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగి అందు, కృష్ణరాజనగరమంలెన గట్టుటవలన అనేక గ్రామములు మునిగి గావున ప్రభుత్వమువారు నప్పముక్రింద డబ్బు నీయవలెననియు, కాననసభలో ఈ సభపక్షమున ఒక రిపర్టికి స్థానము లొసగునటుల కోరవలె ననియు, గ్రామోన్యోగిలను సస్పెన్షనుజేయు అధికారము డెప్యూటీ కమిషనరుకు అప్పీలుజేసికొనుటకు, ఏర్పాటుంపవలె ననియు, డిస్పిసు చేయుటకు ప్రభుత్వమునకే అధికార ముండవలె ననియు, మరి కొన్ని తీర్మానములు గావించిరి.

కుప్పసామి యను చాకలవాడు నూతిలోపడి చచ్చి పోయెను. కారణము గుడ్డలు పారవేసె నను నెర మంశాపించుట యని పోలీసువిచారణ వైని దెలిసెను.

మైసూరులోని గ్రుడ్డి చెవిటివారల పాఠశాలయందు 61 మంది విద్యార్థులు గలరు. ఇందు 28 మంది చెవిటివారు, 33 మంది గ్రుడ్డివారు. ఇందు 52 మంది యీ సంస్థానవాసులే. చెవిటివారలకు మాటలు బాగుగ నెరుపు నేత, పేము అల్లుట, కుట్టుపని మున్నగునవి నేర్పబడుచున్నది. గ్రుడ్డివారికు పలకలియుబడును. ఇంకను వారలకు సంగీతము, శాస్త్రము, ఫిడెలు, హోగోనియము, తబలా నేర్పబడును. ఈ విద్యాలయమునకు ఒక పుస్తకభాండాగారము గలదు. హాస్టలులో 22 మంది గలరు. ఈ విద్యాలయమునకు గ్రాంట్లు 10180 రూపాయలు వచ్చెను. ఖర్చు 9180 రూపాయలు లాచెను.

దెంగురూసునంతలి పల్లికల్లెట్రీ వార్షిక సాధారణ సమావేశము 20 వ తేది శేషాద్రి అయ్యగారు మోమోరియలుహోలలో యీనెల 29-వ తేది శనివారము సాయంత్రం 6 గంటలకు జరుపబడును.

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్ర భాషానిలయము
మద్రాసు

సన్నుభట్టారక జర్నలిస్టుసము 1928 సెప్టెంబరు 19-20 సోమవారమునాడు సాయంత్రము వియన్నరగంటల నుండి నిలయము. వీరముండు శ్రీయతు ఆదిత్యాడి సోమవాధారావారి యధ్యక్షతకైంద జరుపబడును. వడ్డెకొండ నరసింహారావు కార్యదర్శి రెసిడెన్సి బజారు.

గంజాము మండలాంధ్ర కవులు

బ్రాహ్మణకవులు: 1. కాకరపర్తి తిరుకవిత. 1837 కరకవలస ఆంగ్ల పాఠము. సత్యాపూర్వము. 2. కాకరపర్తి ఆంధ్రము. 1860 మధ్యరామము. కుముద్వతిపరిణయము. 3. కాకరపర్తి రాజరాజము. 1865. కొటపాడు. శత్రువతి పరిణయము. శిశుశిఖా పరిణయము, ముఖలింగము. 4. కాకరపర్తి సాంబయ్య. 1838. కొటపాడు. రామకవితము. 5. కాకరపర్తి సీతారామకృష్ణ. 1898 చొర్రంగి. శివకవితము. 6. కాకరపర్తి గోపాలకృష్ణకవి 1889 కొటపాడు ప్రహ్లాదచరితము. 7. కాకరపర్తి మూర్తినారాయణ 1900 కొటపాడు చాటుపద్యరత్నాకరము. 8. వారణాసి అచ్యుతరామ కవి. 1842. కవిరామము శ్రీకృష్ణభామధారము. 9. కంకాయల బలరామకృష్ణ 1842 పాన్నము. సత్యభామకలహము. 10. మకాయల ఘనరామకృష్ణ 1901 పాన్నము. కృష్ణకలహము. 11. ప్రభా గోపాలకృష్ణ పీఠ (దురు 1885) పాన్నము. అంధ్రమృగాశ్వాసము. 12. ప్రభా [కవి] (ప్రభాకృష్ణ) 1900 పాన్నము. జగన్నాథకవితము. 13. మండి జగన్నాథకృష్ణ 1880 రామనగరము దైవజ్ఞదీపి. 14. మండి జగన్నాథకృష్ణ 1916 ముఖలింగము. ముఖలింగకవి. 15. కాంధుల వేంకటరామకృష్ణ 1817. రామనగరము పారిశ్రామికకవితము. 16. పంతుల సీతారామకృష్ణ 1895 వృద్ధిగాము. శతకవితము. 17. జయంతి కామేశ్వరకవితము. 1846 తెక్కతె. జానకీకవి. 18. తాడిపాక రామరాజు 1898 శ్రీకాకుళము. మూలకవి. 19. వజ్రలలితామణి 1895 గుడరాతిపేట. చంద్రకాంతనాటకము. 20. బాగోటిపు సూర్యకారయ్య 1894. శ్రీకాకుళము కుమారిమూలకారము. 21. తాడిగడప రామరాజు 1896 రామచంద్రపురము. కమలనాథ కవితము. 22. తుంకం నువ్వుకృష్ణకృష్ణ 1910 గోనెపాడు. మార్కండేయ విలాసము.

విశ్వబ్రాహ్మణ కవులు:—కాటపాడి కవి. 1872 శ్రీకాకుళము. శైరవకవితము. 2. మండూరి వీరవయోగి 1896 శ్రీకాకుళము. పరబ్రహ్మచంద్రాధి 8 కేశవకృష్ణ కవి. భద్రాచారి 1896 కొర్నీ ఉమాకవితము.

శిష్టకరణ కవులు:—1. డబీరు భాస్కరకవి. 1864, జలమూరు. శంకరకృష్ణ. 2. డబీరు కృష్ణమూర్తి. 1860 జలమూరు. ఈత డేబరయ్యగ్రంథములు రచించెను. 3. వైయాకరణ కృష్ణకవి. వరాహానిందము. 1878 శ్రీకాకుళము. ఋతువృక్ష చరితము. 4. కల్లెపల్లి వేంకటసునిరామూర్తి 1898 శ్రీకాకుళము. విశిష్టరామాయణము. 5. కల్లెపల్లి వారాయణకవి 19.8. కంపి. 6. కల్లెపల్లి వివాహకవి. 6. మణిపూర్తి భాస్కరకవి 19.0. లాద్దపల్లి. జగన్నాథకవి. 7. మణిపూర్తి సీతారామకృష్ణ 1886 కొటపాడు. సీతారామకృష్ణ. 8. బెహరా సీతారామకృష్ణ 1875 పోలక. వారాయణకవి. 9. బలిపాడ జగ్గరాట్ట. 1920 సాంపేట. విరాటపర్వము.

కళింగ వైశ్యకవులు:—లాశి నుండరసారాయణ 1900 సువత్సరము. హిరయదలము. రామకవి.

కళింగ కవులు:—1. ప్రహ్లాద అప్పన్నకవి. 1885 పాతపెక్కలి. రామాయణము. 2. నామమంతు కవి. 1889. తలగాము. శివశివకృష్ణము. 3. ఎల్ల జానకిరామకృష్ణ 1915 పాతపెక్కలి. జానకీవిలాసము. 4. చిత్రాద పుష్పమృతము 1878 కింతి. సత్యనారాయణ చరితము.

తెలుగునాయక కవులు (తెలగాలు):—1. మచ్చ వేంకటకవి. 1898, జలమూరు. (దొపనీ వస్త్రా) పనారణము. 2. మచ్చ కృష్ణకవి 1905 జలమూరు. శివశివకృష్ణ. 3. తిరుకాన రిమ్మయ్యకవి 1826 సిద్ధాంతము. శివభాగవతము. 4. మచ్చ భీమయ్య. 1895, జలమూరు, సత్యనారాయణ ప్రచురము.

జంగముజాతివారు:—1. నీదాము లింగరాజకృష్ణ 1898 వాపుర. శంభులింగపాశ్వాసము. 2. విభూతి అచ్యుతలింగము. 1900 పల్లకమిడి మల్లేశ్వరకవితము. 3. లోకనాథకృష్ణ 1900 మట్టిపాడు. పార్యతీపరిణయము.

ఇతర కవులు:—1. మామిడల్లము మధ్యమ 1900 అధ్యాత్మరామాయణము. బరంపురము. 2. చెరకూరి శివకృష్ణ. 1901. పెక్కలి. గీతగీతము. 3. బూరకల్లి. కామస్వామి 1901 బూరకల్లి. 4. మంగలన తాండవకృష్ణ. 1876 మూలకవి. 5. నారాయణకవితము. 5. తెలికిచర్ల శివరామకృష్ణ. వరకవి 6. మంగలన తాండవకృష్ణ 1876 మదనాపురము. కీను చరితము.

వసంతలేఖలు

౬౨

ప్రియమిత్రమా! ఈనడుమ వచ్చిన జాబులనుగురించి నీ కొకసారి వ్రాసి యుంటిని. అది నీ కేకారణముచేతనో చేరియుండలేదు. నే నీ నడుమ నానకాలమునందలి యెండయునువలకు శరీరాశోగ్యము చెడియున్నాను. "పనిలేని కరణము పాతకాగితములు తిరుగ చేయవలె" ననుసామెత ననుసరించి నాకు వచ్చిన విమర్శనలు టుత్తరములు కొన్ని నీకు బంపుచున్నాను.

మ-రా-శ్రీ, వసంతరావుగారికి—

అయ్యా! మీరు వ్రాయుచున్న లేఖ లేమియు బాగుగ లేవు. మీ రెవ్వరినో వ్యక్తులను దూషించుటయే పరమావధిగా పెట్టుకొను నట్లు లోకమునున్నది. మీరు నన్ను నా సంసారమునగుండ నిష్కరుణముగ నొకలేఖలో వ్రాసి నిందించారు. మేము మీ కేమి యపకార మొనరించితిమి. మీ మొగమైన జూడలేదే! నా రామాయణరచనముజోలి మీ కేల? నారాత్మసత్వము మీ కెట్లు తెలిసినది? నా క్రిందటి జన్మవృత్తాంతమునగుండ వ్రాయగలిగి నాకే! నన్ను దిట్టటుటగాక మీ కీవివృద్ధియెట్లు కలిగినది? ఇట్టివారా మన విలేఖరులు. ఇది దారుణముగ నున్నది. మొగలిచెర్ల. పా. పద్మనాభుడు.

[మీ రెవ్వరో మేము నెఱుంగము. అట్టియెడ మిమ్ముల నిందించుట కవకాశ మేమున్నది? మీరు మాకు ముఖపరిచయమైన లేదే. మీ యనుమానమునకు విక్కిలి చింతిల్లుచున్నాను. మా లేఖలలో నొకవృత్తి నుద్దేశించి నిందింపవలెనని వ్రాయము. అనే కవ్యక్తులయందుండు సామాన్యదోషముల నే నిందించెదము. మీ మనస్సు నొచ్చినందులకు జింతిల్లుచున్నాము. కాని మాయుద్దేశ మది కాదు.]

మ-రా-శ్రీ, వసంతరావుగారికి—

అయ్యా! మీరు నాగపూరుసంబంధము, సత్యాగ్రహము మొదల గు రాజకీయవిషయములు, పూర్వజన్మప్రసంగాది మతవిషయములు, సాంఘిక, వాఙ్మయవిషయములను గూడ నొకక్రమము, నొకవర్ణన, నొకపద్ధతి యనునవిలేకుండ వియ్యవము వచ్చియున్నావని వ్రాయుచున్నాను. అవ్రాతలలో బూర్వాపరసందర్భశుద్ధియే కనబడుదు. హాస్యరసము కనబడుటలేదు. విషయము విపులముగ వివరింపదు. మీ రావిషయము ప్రధానముగను, బీజసూపకముగను వ్రాయవలెనని తలంచుచున్నాను కాబోలు! వ్రాతగాని కుండవలసిన యావేశము— కలము కనిపించుట గాలియూపులు— భావవైకల్యమునందలి పల్లవీలు, వైరియందలి యుల్లాసీదాలు, రసవిజృంభణమునందలి నిరంకుశప్రవర్తనములును మీ లేఖలయందు మరుగుపడుచున్నవి. మే మెంతకృద్ధగా జదివినను, మీరు వ్రాయుచున్న లేఖలు మనోహర విషయవిభాసితములు, మహద్విషయసంకలితములుగ నున్నను, హాస్యములేక యున్నవి. దూడేమలవాని పొడిమంటలో, మంటలవాని వ్యభిచారములో, త్రము 7 భుక్తికమ్యయ్య 1875 జలమూరు. తెలికాపు. 8. మాక్క-విల్లి సాంబయ్యకృష్ణ. 1912 గోనెపాడు.

ఆంధ్రరాగంజాము మండలాంధ్ర కవుల సమగ్ర చరిత్రమును సమగ్రముగ బ్రచురించుచున్నాడను. మీరు వ్రాయ బడిన కవుల వృత్తాంతములను సంపాదించినాడను. కొండటిగ్రంథములు నాకులభింపలేదు. ఈ వాసివారికాలగర్భమున హెచ్చు తగ్గులుండవచ్చును. గంజాము కవుల చరిత్రమును త్వరలో ముద్రింతును. భావభిమానులగు మండలవాసులగు భద్రవర్మకృష్ణ నాగపూర్ణ మంగిళకవి నాకు దొరకవడి పుస్తక సహాయ మొనర్చి నిందుములముగ వేడుకొనుచున్నాడను. [జి. నారాయణమూర్తి శర్మ గారు]

స్వజనుల ముతుల్య కనబడినవారి నెల్ల నిందలలో లేక యాలోచన కవివృద్ధిమార్గముల జూపునవే! కాని మీలోభావము బాగుగా ప్రదర్శింపగుటలేదు. ఇట్లు వ్రాసితి నని కొఁపరిపఱచుడు.

చిత్రింపుడు పుల్లాయ.

[అయ్యా! వ్రాతకృత్తి భగవద్దత్తము. సాంత్వనసాయముచే గొంత దానిని వృద్ధిచేసికొనగలరు. నా కున్న కృత్తి నేను ప్రస్తుతమును వేళనీతి ననునది. నా సోదరసోదరీమణులకు. దెలియఁజెప్పఁదలచిన మంచిచెడ్డలు నూటిగాఁ జెప్పుచున్నాను. హాస్యముకొఱక నే నీ లేఖలు వ్రాయుటలేదని పలు మార్లు వ్రాసితిని. నాభర్తయు సక్రమముగ నెరవేర్చుచున్నానని కొందఱు, అంత బాగుగ నుండవని కొందఱు, అయ్యో! అట్లనరాదు— చాల బాగుగ నున్నవని కొందఱు, పల్లవురు పలువిధముల బుల్కుచున్నారు. వైశ్యలో. క్షత్రియులలో—సి. కాయలలో— స్నేహితుల ప్రసంగములలో— నే నుండుట నెఱుంగకుండ నా లేఖలను గూర్చి వేలకొలది జనులు విమర్శించుకొనుచున్నారు. ఈ వసంతుఁ డెవ్వరిని యూహించుచున్నారు. "అ! ఇతఁడా?" అనుకొనుచున్నారు. "మిత్రకాదా" వసంతలేఖలు వ్రాయునని దని మొన్న నొకవేళ నామిత్రుని బావముఁది నడుగఁగా నేనే వింటిని. ఈలోకము చెప్పకొనుమాటలు— చేయు విమర్శనము లనే చూచినచో మన మేమిపని చేయుగలము? కావున "బంగారు రంగకాయ మనపాలగలండు విచారమేటికే? మనసా!" యని భగవంతునివై భారమువైచి నా చేతనైన టిట్లే వ్రాయగల నని యీ మిత్రునికే దెలియఁజేయుచున్నాను.]

మ-రా-శ్రీ, వసంతరావుగారికి—

అయ్యా! మీ కీనడుమ దొరకినట్లు వ్రాసిన యుంగరము నాకొక్కసారి పంపగలరా? అజోలా. జీవానందం, దివ్యజ్ఞానమండ్.

[అయ్యా! ఆ యుంగర మప్పుడే భగవద్విత్త మొట్లు వ్రాసితిమి. మీ కది వలసినచో నావశమేవ్వరుని వేసుకొనుడు.]

మ-రా-శ్రీ, వసంతరావుగారికి—

అయ్యా! మీకు బహుకాయవిద్యాప్రవేశ మున్నదని తెలిసినది. నిజమేనా? నేను మీ శిష్యుఁడుగానుండే నేపచేసిన మీరు నా కది నేర్చుదురా? చింతపల్లి. బంగారు బై రాగి.

[అయ్యా! ఈనడుమ బిడ్డలుకలగని కొడలుకు. వేరు ముక్క నిమ్మని యొకరు, ప్రసవముకాక కష్టపడుచున్న శ్రీకి విభూతికృష్ణము లిమ్మని యొకరు మాయుంటికి వచ్చిరి. ఇవియన్ని యుజూచి "వసంతండా! నీ పెరిటివాడె గుచున్నావు?" అని నాలో నేనే సంతోషమునో—దుఃఖమునో—పొందితిని. మహాత్ము లిట్లేకదా ప్రసిద్ధికివచ్చెదని శంకరరావు పలుకుచుండును. ఇది నా విశేషకృత్యమునకు వచ్చిన కిరుదములా? మన సంఘసీతికి దుఃఖింపవలసిన సీతిగతులా? నాయనా! పరకాయప్రవేశమున కొక్కమే మందు నాకుఁ దెలియును. అది యే దందువా? నీనొకసంసారిచె మంచి పంగడమునందలిపిల్లను బెండ్లాడి సంతానమతుండవై నచో నీకున్న ప్రస్తుతపుంగోరె కొంతపక్షై నఁ దీరును.]

కొన్నిట్లు—మట్టికొన్ని యట్లు—ఎవరి చిత్తము వచ్చినట్లు వారు పొగడుచున్నారు. తెగడుచున్నారు, మన మెంతతెలివైయున్నామని బోధించువార మైనను ఒకొక్కప్పుడు మనమే పాపరత్నమునఁ బడిపోవుము. దీనికొక చిన్న కథ చెప్పెదను, వినుము.

ఒకరాజు స్తోత్రపాఠకులఁ జేరనిమ్మనని, వారిమాటల కుబ్జునని, అట్టిరాజులు చెడుచురు గావున వారిమాటలఁ జెడచెని నిఁ బెట్టవలెనని చెప్పుచు నట్లే యుండెను; నీబోటి బుద్ధికుంతుడొకఁ డీరాజుమాత్రము మానవుఁడుగాఁడా? చూత మీరిని స్తోత్రముచేతనే జయించెదముగాక యని యాతనికే సభ్యులతో "అయ్యా! నే ననేకప్రభులు—కాలిని. కాని యీ రాజుపంటి స్తోత్రప్రియుఁడు కానిరా బధిరామండలమున లేడ"ని ప్రతిపఱసాగెను! ఇందలిపట్టి రాజానకుఁ బ్రితరముగ నుండి యాతని మంత్రిపదవికే దెచ్చి పోషించుచుండెను. ఒకనాఁ డా మంత్రి "అయ్యా! మీరు ప్రతికే దెయ్యిగను మహాసత్త్వ"ని మిమ్ము మ్రతించితిని. ఈమ్రతకి మీరు చెబియొగ్గితిరి. కావున మానవ స్వభావమును మీరు మీరలేదని చెప్పి నమ్మించెను! రాజు తెల్లఁ

॥२॥

హరికథలు

నే నొక శాండోఫలమున నొక వారి కథవించిని కథ
కుడు తంజావూరునుండి కాతికి నుండునుండి రూపక కథిని
కలిగి మా తో రప్పించుచుండియును. భాగవతులను
దగినవారెల్ల మూడుంటలు కంటె నెక్కువ నేరపు కథ
జనువరు. శాండు జరిగినది వత్సలబరిగయము. కథకుడు,
చామనచాయయ, అంబోదరమును, గలిగి నుండియు. చెవులతో
రవలపోగులు ధగధగ లీనుమండెను. చేతులయందు సింపుల
గల తోడాలను, వాని నంటుకొని కొన్ని తనహస్త్యరస నం
బోమని ప్రాకల్ప్య తాత్పర్యమాధుర్యపకటనతో సాహిత్య
మొనర్చు అంబోదర నిర్మాణ భర్త్యగర్భ చాచకత్యమును
మెచ్చుకొనుచు. కాబోలు భక్తకళామణులు బహుమతు
లొసంగిన బంగారపతకములు ప్రేమితులమండినవి. వ్యాదకోర్ధ్య
పుండ్రము లకుడు ధండి యుండెను. కోణంగి దానిరేవ.
మనుననియించి యేమో! లేకవాడు? లేనిది
వెక్కిరిచినట్లగ వదుననులజ్జ చేరినోయేమో!
అనుగతి కున కేలకీ త్రిమూర్తిస్వరూపక మను మూడు
చేతులు గలిసి 'ఏక మేవాద్వితీయమ్ బ్రహ్మ' మనునర్థైశ్వా
యము ననునరిచి యేక త్రిమూర్తిరేఖయే మొగమున నొడి
యుండినది మన మూహించుకొందము. కాక్షుండు గజైలులేవు.
తిరుపతి గంగవారింపేనులకీ గజైలులేదలయునని కాబోలు
విగర్జించి యుండుము. కంఠముండులనిపేరుగలవాడ లేవ!
అనిగలవాడుగూడ దానియలగుదును భయముచే నిడిచియుండ
నోపున శాలా నేనే. ప్రక్షిండుగొనును సమాధాన మిచ్చు
కొనునుండిని. దానినిర్మిత లోకములు మాత్రము కరము నలంక
రించి యుండెను.

(సకేమము)

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, వీపునో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది సమృద్ధముగా కుశలమొనర్చి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పక నిలుచును. నురియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాముగును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైన దుకాణములన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

N. Powell & Co.,

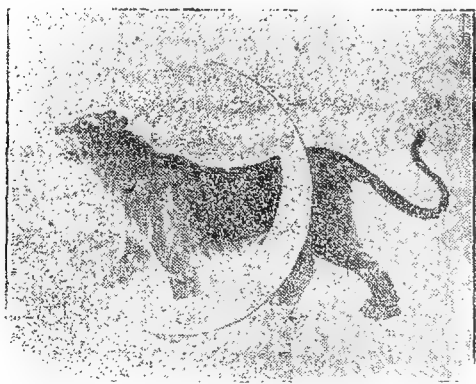
Manufacturin Chemists,
Lamington Road, Bombay

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధ పడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

వర్తక గుర్తు గల

చంద్రుడు &

పలి

పురుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దానిని నాశనము చేయుడు.

Manufactured By

NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.

Osaka (Japan)

Sole Agent

Madras Presidency

SOLE-AGENT

Hasanali Kamroodin,

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

H. K. Saleh Bhai & Co.

Fancy Goods

and Stationery Merchant.

58 Bunder Street, Madras.

916

ఇంగ్లాండు నందు

గెనాస్ప్రిన్ లిమిటెడ్ వారిచే తయారుచేయబడిన

GENASPRIN

(ది సేఫ్ బ్రాడు ఆఫ్ ఆస్పిరిన్)

అను ఔషధమును వాడుటచే సాధారణమైన జ్వరములు, జ్వరముచేతలగు జలుబు మొదలగునవి నశింపగును.

జ్వరమువచ్చు చిహ్నములున్నప్పుడే 2 గెనాస్ప్రిన్ టిబ్బలను కొంచము నీళ్లతో కలిపి త్రాగుడు. బలహీనము, నిద్రతనము తక్షణమే ఐద్రహాములకై మాయమైపోవును.

మీకు చలువలము, ఉత్సాహము నిచ్చును. మీ శనులను ద్విగుణితో తృప్తిచేయుటకు సాధ్యమగుదురు. గుణము కలిగినతరువాత బాధకు తొలగిండుటకై ఈ అద్భుతమైన ఔషధమునందు చెరువు యేమియులేదు. అని మీకు గ్రహించి, దీనిని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. గెనాస్ప్రిన్ మిక్కిలి కుద్రమైనదనియు, హానిని కలుగజేయునట్టి కర్మవులందు కలయుటలేదనియు పూచి యివ్వబడును. వేనకు వేలు వైద్యులు దీనిని తామే ఉపయోగించుచున్నారు. మరియు వారికందకు లోగులకు దీనిని జ్వరమునకేగాక యితర వ్యాధులకుపూడా నిఘోషముచేయుచున్నారు.

నిద్రలేమి;

తలనొప్పి;

కీళ్లనొప్పి;

కలనొప్పి;

వాడివ్యాధి;

తుంటిలో నొప్పి;

నడుము నొప్పి;

వారోగము.

గెనాస్ప్రిన్ ను తయారుచేయునప్పుడు గాని లేక, ప్యాకింగుచేయునప్పుడుగాని దీనిని చేతితో తాకుటలేదు.

తక్షణమే సమీపమందున్న దుకాణమునకుపోయి, గెనాస్ప్రిన్ బుడ్డినోడిటిని కొనుడు ఎల్లప్పుడును కొన్ని బిళ్ళలు మీకంద హాజరుగా నుంచుకొనుడు.

గెనాస్ప్రిన్ ఆద్యుతమైన గుణములు అందరికిని బాగుగా తెలియుటకై 25 బిళ్ళలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1 కి మూతమే తగ్గించితిమి.

ఈ విషయములో కావలసిన వివరము లన్నిటికిని ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. (2)

మార్టిన్ అండు హారిస్

119, పార్సీబజార్, ఫోర్ట్, బా.బాయి.

MARTIN & HARRIS.

119, Parsi Bazar, Fort, BOMBAY.

ఆంధ్రనైషధసారము

క్రిశాధకనియ్యునిచే వైద్య శాస్త్రముగా రచింపబడిన కృం గారనైషధము ననుసరించి మనోహరమగు తైలియందు న్యూజన సుబోధకంబుగ నుండునట్లుల వచనరూపమున వ్రాయబడినది. ఇందు హంసరాజుబారము, జలదూత్యము, లిఖితుల యాగ్ని ఓమము, దమశంతి శస్త్రమువరము, శావా రాజన్యము చరిత్రములు, విర్జనములు వేదోల్లే అగ్నియొ సమంజసముగ వర్ణింపబడియున్నవి. ఇట్టి గ్రంథమును జూచిన మర వదలజాలదు. తిరుణము దాటినారుడు. మొదల 0-12-0 లు.

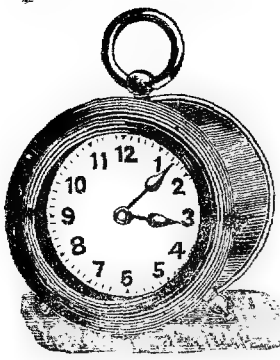
సుగుణమణి అద్భుతమనవల 2 వ కూర్పు రు 0-8-0

పాండరీకమాహా త్ర్యము

సులభతైలియందు వ్రాయబడినది. కొడిది కాపీలుమాత్రమే కలవు. శుభ్యముగా జూడదగిన గ్రంథము రు 0-8-0, చిత్రం బడదానుజీవితము రు 0-8-0, స్వప్న వాసవత త్ర వాటకము రు 0-8-0, చెలసాలయవధము రు 0-12-0. మొత్తముగా గ్రంథములు తెప్పించేయెడల 3-0-0, పోస్టుచార్జీలు క్రత్యేము.

762 అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని

గుంటూరు జిల్లా, మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ.

జిర్నీ బి. టైమ్స్

కాలమును మిక్కిలి గరిగా మారుచును. మిక్కిలి మేలైనది, సరసమైనది వేసకులు ఖర్చుచున్నది. ధర 1-కి రూ. 3-8-0 తపాలు ఖర్చు చేరు. ఆకాభాగము

కాలమును మిక్కిలి గరిగా మారుచును. మిక్కిలి మేలైనది, సరసమైనది వేసకులు ఖర్చుచున్నది. ధర 1-కి రూ. 3-8-0 తపాలు ఖర్చు చేరు. ఆకాభాగము

సంపూర్ణ భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు పీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వార్థత్యాగము, కర్ణజననము, ద్రాపదీ స్వయంవరము, ద్రాపదీవస్త్రాపహరణము, వైధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయభారము, అభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మద్రోణ కర్ణలయుద్ధము, దుర్యోధనునిపరితాపము చక్కగా వర్ణింపబడినవి. వేయేల చదివినాడు.

దస్తావేజుల మతలవి 1-0-0

నివిలించినూ, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషన్ వగైరా ప్టాంపులు అరీలు వ్రాయుమార్గము తెలుపుచు, శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెని, గుంటూరు

చమత్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, విచిత్రగణిత విశోధగణితము, మనోగణితము, తేజగణితము, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిత్తులు, చిత్తుగణితము, యాక్రీతకృతులు, తమాసాలెక్కలు, గణితావిధానము అను 12 భాగాలు గలవు. గణితములో మంచి జ్ఞానమును, మనోబలమును, తెలివినీ అభివృద్ధిచేయునంతటి రుచివంతమైన చిత్రవిచిత్ర శ్రోతలెక్కలు ఇందులోనున్నవి. ఈ గ్రంథము తెప్పించి చదివినవో గణితమును దనమానకష్టయో, చమత్కారమును, యాక్రీయమిక్కిలి తెలివయో కలుగును. ప్రతివానిదగ్గను నుండెనలసిన పుస్తకము దీనివల రూ. 1 య. వి. పి. చార్జి అ రూ. 6 కేరూలు రూ. 5 య. 12 ప్రతులు రూ. 10 య.

పలయువాడు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బెంగళూ, (గుంటూరు జిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలులపాలిటి నంజీవి:— మేనామా, నిక్కానీ పిల్లనమ్మను, నిన్నత్రువ, అతిమాత్రము, మొదలగు చాటిని దారికి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, పిర్వవృద్ధిని మహా పూజిని, కలిగించు వర్ణనాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.

డబ్బీ రూ. 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (8852)

కోవాపున్న లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును మోగిల్లకాల విశేషమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము. 15 టు. డబ్బీ రూ. 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0

పి. కి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదమునందు, తెలివీ, తెల్లనాటి.

రత్నపురుష లేహ్యము

గుణవ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ల నమ్మమును పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమూలికా మహిమ తెలియజేయడం. విశేషించి వ్రాయ వలసినది. శే. 1-కి రూ. 3-4-0 య. సె. లేహ్యము- అన్ని సె. రోగములను అద్భుతముగా కుదుర్చును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. కేటలాకుచిత్తు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

మోహిని తెలము

5 తులములు గల సీసా 1-కి అణాలు 0-12-0 మార్కెట్. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

భారతదేశపు భావిదశ

దేశమునం దిప్పుడు రాజకీయ, సాంఘిక సంస్కరణ మధికముగ నుండుటచే వేలకొలది పసిబిడ్డలు ఆకాలమరణము నొందుచున్న ను దానినిగూర్చి లెక్కచేయుటలేదు. సాధారణముగా అన్ని రోగమునకు సంబంధించిన అజీర్ణమును వ్యాధులవలననే చిన్నబిడ్డలు అధికముగా మృతిచేయుచుండును. అవుపాముగేదెపాము కల్గితేకండ త్రాగనిచ్చిననుకూడ ఆపాలను జీర్ణము చేసికొనుకల్గితేకండ పసిబిడ్డల కుండను. గాన అందువలనయే తగు ఆగ్రత పుచ్చుకొనవలసి యున్నది. రాబిస్కో పేటెంటు బార్లీలను విశుద్ధపురిండి కొని దానిని నీళ్లలోకలిపి అనీశ్యూ (బార్లీచాటు) అవుపాము గేదెపాము లేక డబ్బాపాము పీటిలో తేనెనైనను చేర్చి తల్లికి చనుపాము లేనప్పుడు ఇత్య దగును. అజీర్ణమునో కరీమునకు బలముకలిగి అవయవములు బాగుగా పురుగును. త్వరగా జీర్ణమగును. ఈ బార్లీ చాటును తల్లెలకు. పిల్లలకునూకూడ నివ్యుచ్చును. జ్వరము యున్నగు జబ్బులు కలవారికిని జీర్ణకల్గి సరిగా లేనివారికిని, మల బద్ధకము కలవారికిని ఈబార్లీ చాటు చాలాభావము. గొప్పగొప్పవైద్యులు దీనినిగూర్చి శిష్యాచేసి యున్నారు. రాబిస్కో పేటెంటు బార్లీపండిని నీళ్లలోకలిపి ముద్దగాచేసి దానిని మరుగుచున్న నీటిలోతేసి, పదినిమిషులవరకు కలుపుచు మరగనిచ్చి తగు వాత చల్లార్చవలెను. దానిని తగువారితవహిసి పాలుకలిపి గాని కలపక గాని యివ్వవలెను చేసనికాలములో నిమ్మకాయాసము పంచదార, మంచుగడ వీరితో చేర్చి పుచ్చుకొనిన రుచికరముగ నుండును. చలవచేయును. (ఈటన (8))

OM.

The Mysore Government Security LIFE AND MARRIAGE ASSURANCE COMPANY LTD., MYSORE. Head Office:—Life & Marriage Assurance Buildings Mysore (S. India)

LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 5000 will be given

On Personal Security Without any interest to our Personal Investment Bondholders (As determined in the ensuing drawing to be held on 31st January 1924)

Payment of Rs. 2-8-0 being Admission and stamp fees with application, Rs. 1-0-0 per month till December 1923 and Rs. 1-8-0 being interest for this half year on bond amount will entitle your name included in the next drawing. Send your application with Rs. 2-8-0 to avoid disappointment as applications for more than one lakh bonds will not be received for the ensuing drawing to be held on the 31st January 1924.

LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 10,000 will be given

To our Life Insurance Policy holders on joint security of their Life Policies and immovable properties at moderate interest.

FOR FURTHER PARTICULARS AND TERMS OF AGENCY PLEASE APPLY TO:—

Messrs. P. K. Rau & Sons, Chief Agents, Madras Presidency etc., 289 Thambu Chetty Street, M.

భావి పత్రిక

858

ఉచితము

(ఆకాలదర్శిని యను అద్దముబాది మొదల రాబోవు కవులు ఖుములు 4 మాసములవరకు వాడవలయుగా మార్గము వరకు చుట్టాంకముగాని అద్దముచేరి 1 వారములో కంపు దుము. మొదల మాకు ఖర్చునకు 14 అణాలు మనియార్డకుట్టి మీ జన్మకృతముగాని జన్మనకృతము లేనివో మీ యిచ్చుచు (9) అక్షరములు (చాసి వి. పి. కంపెనీ) అద్దము కంపెనీయము పి. వి. సోమనాథశర్మ, మహారాజ్ కేట, విశాఖపట్నం.

హంది హాకెటు డిక్టనరీ

482 హందినేర్పుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును వెల ౧ రూపాయ పోస్టేజీనకర. మొత్తంగా కొంటే వాల్టానం కు కుమానన్. త్వరపడండి. పం. ఆదినారాయణశాస్త్రి, అమృతాంజన డిపో, మద్రాసు. అమృతాంజన డిపో, మద్రాసు.

పాకీవాండ్ల పల్లె

కడప దృమాంతరము

(సి. ఆర్. నాయుడుగారు)

గా. భా. బహదూరు మహమ్మదీ హబిబుల్లాసాహెబు గారు కే. టి. సి. వి. ఇ. కడపకు వచ్చినపుడు 10 తేదీ సోమవారము సాయంత్రము అచట పాకీవాండ్లపల్లెను చూచుటకు చేర్చును గారు తీసికొనివెళ్లిరి. కడపలో నిజముగ చూచుటకేమైన నున్నదాయో యడిగినయెడల నిదియేయని చెప్పవలయును. ఈ పల్లె పెద్దదిగాను వదరముగనుండి భారీఫల మెత్తుకొల్లి స్త్రీలతోనేయను మధ్యకోళాయిలును గల్గి యున్నది. ఇందు 5 వరుసలను పాకీలు గలవు. వరుసకు 20 పాకీలు గలవు. ఇప్పుడు 120 మందికి వాస యోగ్యముగ నున్నది. ఇచట భవనమందీర మొకటి గలదు. సహకారపరిషత్ సంఘము, స్టేషన్ గలవు. ఎలిమెంటరీస్కూలు, గ్రామపంచాయతీ గలవు. ఆ ప్రదేశమును చుట్టు ప్రక్కలను చాలాకోళ్లముగ నుండును మరియొకవిషయ మేమనగా కష్టాధికమగు ప్రదేశమునడి అంకరను ఒక్కొక్కరు ఒక రూపాయి చొప్పున నిచ్చుచు చేయి రూపాయలు ప్రోవిడెన్స్ యాధిప మైన దేశాలయమును పురంధరించిరి, కిరసనాయిలు దీపములు వెట్టిన పాకీకట్టి అసహ్యముగ నుండునని చెప్పుటవలన దానిని వాడెరైరి. వరుసగ నన్ని పాకీల గోడలకును ఎట్టునన్న పట్టెలు చేయబడెను. ఇండ్లముందు ముగ్గులు వన్నె దీర్చి పెట్టిరి. ఎవరో పెద్ద వాళ్లువచ్చి రకంవాళ్లందరును స్త్రీపురుషులు తాగుడుమానిరి ఇందువలన నిన్ను బాతులలో సంఘసంస్కరణము బాగుగ జరిగెనని చేలియగలదు. ఇట్టి సంస్కరణములకు ముగింపు చేయవలయు ఏ కళకోపాచారగారే కాదటలని చెప్పవలయును. ఆయన ఈ పాకీవాండ్లపల్లె యొక్క కలం చెదన. కడపకు వెళ్లుకారు ఈపల్లెను చూచితిరవలయును. ముగ్గునికొట్టింట్లో నిట్టియేర్పాట్లుచేయ ప్రయత్నింపవలయును.

గర్. హబిబుల్లాగారు దీని సంతయు జూచి చాల సంతోషించి, ఆ పల్లెలో నున్నవారియెడ దయతో, పసిలేయుటయందున్న గౌరవమును సూచి సలహానిచ్చిరి. ఇట్టి సంఘసేవ జేసి నందుకు చెయిర్చుకొనినన్ని, సంఘమువారు అభినందించిరి.

మంగుళూరు వ్యవసాయశా, పారిశ్రామిక

ప్రదర్శనము 1923

చెన్న రాజధాని, బొంబాయి రాజధానులనుండలి కృతీయ చిత్రము ప్రదర్శనము, అందు ముఖ్యముగ దక్షిణకన్నడా జిల్లా యందలి ప్రస్తుప్రదర్శనము మంగుళూరులో డిసెంబరు 26 మొదలు 29 వరకు జరుగును. ప్రదర్శనము ప్రభుత్వ కళాశాల భవనమందును, ఆ ప్రక్కయందలి భవనమందును. డిసెంబరు 27, 28, 29 తేదీలయందు ఉదయము 8 మొదలు సాయంత్రము 6 వరకును ప్రేక్షకులు వచ్చి ప్రదర్శనమును తిలకింపవచ్చును. చివరరోజు సాయంత్రము 4 గంటలకు మూసివేయబడును. ప్రదర్శకులను ముచిరానికి బుగారు వెండికరకములును, యోగ్యతా పురములును ఈయబడును. ప్రదర్శనవస్తువుల పంపగోరువారు దరఖాస్తులను కమిటీ కార్యదర్శికి అక్టోబరు 30 లోపుగా పంపుకొనవలయును.

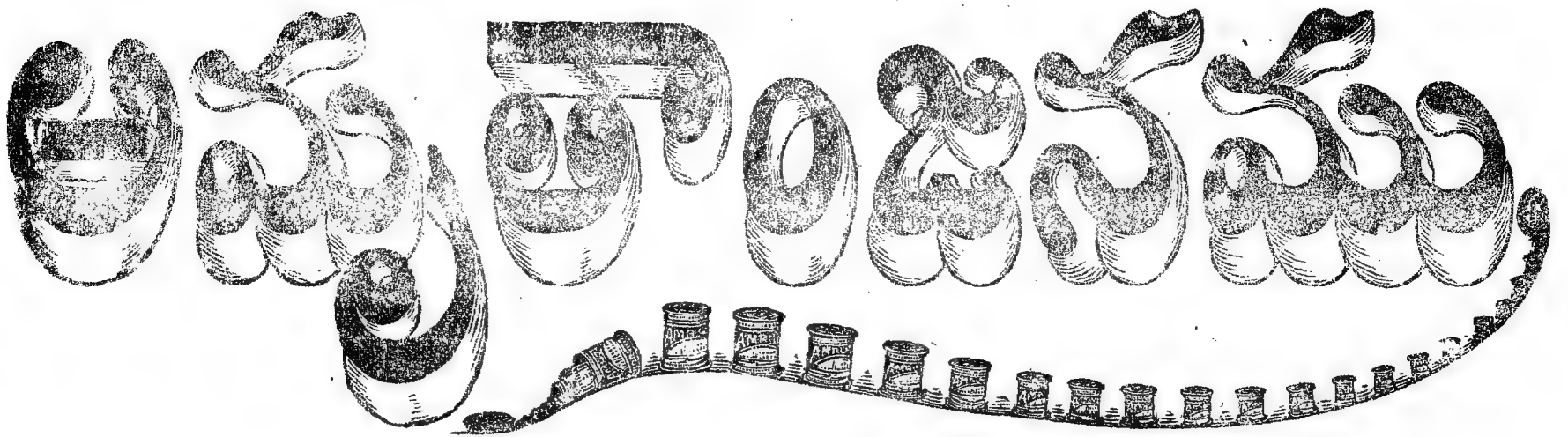
గర్. హె. డాబ్బుగారు విరాట మోహనవరుగ నియమింపబడి.

మాడు యవరాజ్ కార్నేజి ప్రభువుగార్ల వివాహము అక్టోబరు 15 న తేదీ జరుగదనియు నరంబరు 12 న తేదీ జరుగుననియు ప్రకటించబడినది.

మహా భృగుసంహిత

ఇది యొక గొప్ప కావ్యగ్రంథము. మహాభారతవైవాచికమునది. దీనియందు ప్రతిమానవుని యొక్క జాతకమును అయాలాగముగా చక్కములతోగూడ వ్రాయబడియున్నది. జన్మకంపకృతము, తారీఖు, జననకాల ఘడియలు జాతకకుండలి మామకంపకయెడల, కావలసినవారికి వి. పి. గా పంపించెదన, శ్లోకములు తెలుగు అర్థంతో సహా వ్రాయబడు రూ. 2-0-0 అగును అర్థం అవసరము లేని వారికి 2-0-0 మార్కెట్.

ఆకల్ల వేంకటశాస్త్రి, 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొట్టు, గోదావరిజిల్లా.

హ ను మా క స బ్బు

మి క్కి లి మే లైన ది!

ఎల్లప్పుడు వుపయోగింపుడు!!

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

1727

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైందుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, సిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609)

ఎంగ్లెవింగు

శృంగార శ్రీనాథము కర్త-వేటూరి-ప్రభాకరశాస్త్రి

శ్రీనాథకవి దేశకాలములు, బాల్యము, విద్యాభ్యాసము, అధ్యసించిన విద్యలు, బంధువులు, రాజ్యాశ్రయము, కొండ బిడ్డ రాజమహేంద్రవర రెడ్డిరాజుల (ప్రొలయవేమ, అనపాలె, అనవేమ, కుమారగిరి, కాటయవేమ, పెదకొమటివేమ, రాచవేమ, అల్లయవేమ, వేమ, వీరభద్ర - ప్రభులు) యపూర్వచరిత్రలు, శ్రీనాథుని విద్యాధికారిపదము, రెడ్డిరాజుల వైదువ్యము, గ్రంథములు, శ్రీనాథునిగ్రంథములు దేశకాలము, పండితవివాదములు, చాటుధాయలు, విశోదగాఢము, కనకాభిషేకము, సర్వజ్ఞసింహాపాలవిషయము, రసాన్తర సుధాకరాది గ్రంథవిషయములు, క్రీడాభిరామచర్యలు, శ్రీనాథరచిత కావ్యములు, ఇత్యాదివిషయములనేకములు మిక్కిలి జాగ్రత్తతో నిండు వివరింపబడినవి, అనేక కావ్యములనుబంధమున జావబడినవి. పండితులు పలువురు మెచ్చిన గ్రంథము. 240 పుటలు, 28 పానుల గ్లేజుపేపరు మంచి యట్టబైండు. మొదల 2-0-0

చాటు పద్యముజీమంజరి ద్వితీయ భాగం 1-8-0 మూన్నాళ్ల మచ్చట 0-4-0 ప్రబంధ రత్నావళి 1-8-0

[41]

మణిమంజరి మేనేజరు, 3/15 నల్లతంబివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

Delightfully Refreshing.

For
Health
and
Beauty.

“ERASMIC”
SOAPS & PERFUMES.

“ERASMIC” Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసాల్)

అను రోగమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల పాత్రలందు, యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును.

(ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. I. Hari & Co., 46, Singarechary Street Triplicane Madras

యినాం!

యినాం!!

60 సం! రముల అనుభవముగల సర్కారు వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దానుగారి

నుఖదీపిత రహస్యపుస్తకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవినియోగమునకు వ్రాయవలెను. (3395)

శ్రీరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటా పంచలై పోవును, అన్నిజాగాలలో విక్రయించబడుచున్నది. (3)

SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free. L. H. SELLE, D. Santa (Bengal).

SANTI OIL.

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential. HEALTH HOME, D. Santa (Bengal).

5357

“వెనుకటివలె కాంగ్రసువా రిప్పుడు నిరంతరద్యోగము
అక్రమములను గూర్చి ఆక్షేపణలను విడిచివేసి
గూడ మానివేసిరి. ఇప్పుడు ఆ ప్రభుత్వవిధానముతో తోచిన
ఉత్తర కాంగ్రసువారు సర్వత్రమును వినియోగించు చున్నారని
ఈ ప్రభుత్వ పద్ధతి గూడవలదు నెట్టి కక్షలవగాని స్థితి
యొందలేదు. నేటి ముఖ దానినిగూర్చి క్రద్ధ వహించకవాస్తవి
వలనన, శక్తియుల వనోద్యోగమువలనను మాత్రమే
ప్రశ్నార్థము కొనసాగుచున్నది. అన్యాయము ఈ ప్రభుత్వ
నందు అకస్మికముగ కలుగుటలేదు. అన్యది యీ ప్రభుత్వ
నకు గూఢప్రకృతిగా నేర్పడి యున్నది. మూడే దశమిండి
చట్టము ప్రకార మేర్పడిన కాననభయ పనిజేయుచున్నది. ఈ
ప్రేమ గూడ కన్న వేసిరి. ప్రభుత్వోద్యోగములందు దేశ
ము పాపముగా నియమించెదరున్న వాగ్దానము నేటికి

వేరలేదు. ఏటి యన్నిటికన్న మిన్నయనదిగి కెవ్వభార తీరవలదు గూర్చిన బ్రీటిషు ప్రభుత్వమువారి పరిష్కారమునాడ నిజమేనో, అనకు స్పష్టమైంది. ఏటినిన్నిటికంటే మునుపటి వాగ విక్రమసంకేతము లన్నియు లోలగినందుకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. భారతదేశ గౌరవసంరక్షణానికైనను నేను తప్పక కలిగినదని మితవాదులు నిశ్చయంగా నమ్మినవో విధానమును గూర్చి అప్పటినుంచు వారు పాటింపక దేశగౌరవ సంరక్షణార్థ మేకీర్ణించుటయే కర్తవ్యము.

ఓర్ - విజయము

ఓర్ - దేశమునకు కలిగిన రాజకీయ ప్రైవేటుజనులను లోని టిగిని భారతీయుల నే నభినందించుచున్నాను. ఈవిజయమునకు తురుష్కల ఆశయములు సిద్ధించుటయేగాక ధర్మపక్షమునకు విజయము లిగింది. ప్రాద్దేశములకు విజయమున్న వివరము చున్నది. ఓర్ - దేశమున వాళనముజేయ కలముగని బ్రీటిషు వారు కోరిరి. బ్రీటిషు వారి రెన్నుకుటల పన్నును ఎన్ని మాయోపాయములను ప్రయోగించినను ఓర్ - దేశ ము బలోపేతయ్యెడిది. ధర్మమునకు, న్యాయమునకు హక్కులను సంపాదించు బ్రీటిషువారు మొదట తిరుస్కరించిరిగాని నష్టిమరు బాతీయ సంకల్పముజేయవలెనని చివరకు వారు లోగవ నియోగించినది. బ్రీటిషువారు తమకు తమ తిర్మాకములను కేసులతో ప్రానియించెయ్యు, వాటిని కెత్తివోచివేసిరి. ప్రాద్దేశములను బంధించియున్న దాస్య శృంఖలములను ఛేదించుట కిప్పుడు జరుగుచున్న ప్రయత్నమునందు భారతీయులు గూడ తక్కిన ప్రాద్దేశముల వారితో కేకీర్ణించి ప్రస్తుతము స్వాతంత్ర్య విషయక సంరంభమును జరుపుచున్న ఈజిప్టు, సిరియా, పాలెస్టైన్, మొరాకో, దేశములపట్ల సానభూతిని దెలుపవలెను. జిజ్ఞాసులగుచున్న స్వాతంత్ర్యమును నిజపుటకు భారతీయులు కర్తవ్యములని ముఖ్యముగా ప్రకటింపవలెను. ఇయ్యది మన ముద్దీయల వరవిశ్వాసములందు ప్రధానాంగముగా నుండు ఓర్ - దేశ భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమునకు గూడ వాలమై యున్నది. భూగోళరీత్యా భారత యాజిప్టు, అరేబియాదేశ పల భూవిభాగమునకు అనివాభవసంబంధమేర్పడియున్నది. భూగోళమును కాశ్యరముగ బానిసత్వమునందుంచ వలెను కోరికను నేను నూతనముగా నున్నాను. యాజమాన్యము బ్రీటిషు వారి కాశ్యరమైయున్నది. భారతదేశపుతరగతు స్థిరమగుటకే అరేబియానందు బ్రీటిషుకే (ప్రబలముగ నిజపలని) కచ్చివదిగాన నేయుచున్నది. బ్రీటిషు వారు అరేబియానున్న స్వాతంత్ర్యమును హరించిరి. ప్రాక్యాగచుట్టజేతములబానిసత్వమునకు భారతీయులే హస్తముగూడ. భారతీయులు నిజపాపకరివారములకు నేరము ప్రకరించి ఓర్ - దేశమున దేశములకు వ్యాపారము చేయుల రను కష్టముతో భారతీయులు కారాగృహాలవే నులకు నుంచుంబ వేయించుచున్నారు. కెయికో నున్నాంటినో పుటా నగరములందు గాంధీనహత్యని పరీక్షానామము కర్తవ్యము కేవల కర్తవ్యం సర్వాకస్థలయందును భక్తిప్రకాశముగ స్ఫురింప జరుచున్నది కిలాఫతు సురక్షితంబు భారతీయులు తొడ్డు దురుండుటలను ప్రబలతా స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ ప్రబలముగ భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సమర్థులగుటకు సహకారము చేయుచున్నది. కిలాఫతు ఉద్యమమునకు భారతీయులు తొడ్డుకునట్లు చేయుటయే గాంధీనహత్యకు భారతదేశమునకు జేసిన ఉత్తమోత్తమ మగు నేరమున నేను నమ్ముచున్నాను. ఓర్ - దేశమునకు తురుష్కల సామాన్యవాదులు కష్ట నితం దేశవాసులలో నెవరైన ప్రకరింపవలెనదిగా వారు కలరా యనిన గాంధీనహత్య దోషిగా చేకరించిన నేను నమ్ముచున్నాను అని అజదుగారు నుడివిరి.

ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నములు

ప్రపంచమునందు జాతీయోద్యమము లెట్లు ప్రవలెనో ఏయే రీతుల వృద్ధి నొందెనో అనువిషయమును జరిపించుచు అజదుగారు ముచ్చటించిరి "విక్రమ హుస్సేన్" యను పరసుదేశీ పు స్తకనిర్దేశవ నుడిగట్లు కర్తవ్యముకలత్రము విరామములే కుండ మరలమరల అరేబియ జరుగుచుండుటనే నూచించుచున్నది. స్వాతంత్ర్యోద్యమోదయందు ప్రబలమగు నిరోధము కలిగి మన పురోగమము పూర్తిగా అగిపోయినపుడు ముఖ్యత్రోత్తగా మరల పురోగమమును ప్రారంభింప కలసియుండును. మన సంయోగమునందు అంతరాయ మేదయిన కలిగినవో నందులకు చింత నొందక మరల దేశభావమును కలిపించుకొనవలెను. చున కిప్పుడు తటస్థించిన అశని సాతా ఘాతము ఇట్టి సాహసకృత్యములకు గంకించవారికి సాధారణముగ సంభవించు నుపదేశములలో నొక్కటియేగాని అంతకంటె ప్రాబల్య మైనదిగాదు. జాతీయ గ్రామముల నిధిరకు ప్రారంభించినవారి కెందరికో యిట్టి అపదము పెట్టు సారలు తటస్థించేయముండెను. ఇటునిమ్మట ప్రారంభింపబోవువారికిగూడ నట్టియాపదలు తటస్థింపవలెను. వృద్ధి క్షయముల నెవ్వరును తప్పించుకొనవలదు. తాత్కాలిక విరామము వివాళనమయి, వృద్ధి నూతనస్పృహని

యు వ్యాఖ్యానము నొనరించుట పొంతదు. ఏజాతీయోద్యమ మునైన తాత్కాలికముగ విరమించి వో నంతటితో నది యంత రించిపోయినదనుట అనివేషము. నేను సుమద్రతరంగాను ప్రబలముగ నేనికలమున కేవల కలములే రావలెనుట యెటులనివేషముగా దోషియుంటున్నాను. మన ఉద్యమము ముగియవలెనున్న సమయమున బాల్కన్ లో దానితాత్కాలికముగ విరమించుట చేయవలెననియును గొప్పపనులు కలిగింది. ఆకస్మికముగ దానిని విరమించుటచే ప్రబలచిత్తములకు గొప్ప ఉత్తలపాటు చేకూరింది. ఉద్యమవ్యాపార మంతయు కట్టుబడిపోయినది. నిరుత్సాహములను, నిర్వాప్తపారములను కాలగమనములో విభేదము లేపింది. హిందూ మహమ్మదీయ కక్షలు, ఎన్ని విధముల ప్రయత్నించినను మల మైత్రి కలుగకపోవుట మున్నగు దుష్ఫలితము లన్నియును బాల్కన్ లో తిర్మాకములకు ననే కలిగింది. తాత్కాలికముగ రాజకీయ ము మిక నియుద్యమమునే కదలివేరద ము కలంపు ఎవరిని ఎన్నటికిని కలుగగూడదని మియందరిపక్షమునను నేను నమ్ముచున్నాను. మన కిప్పుడు కలిగి యావ్యాధిని మును కృద్ధి నొందింపకుండునవో ప్రస్తుత దుస్థితి తాత్కాలిక విరామము మాత్రమే యగును. మన కిప్పుడు ముఖ్యముగా కారలసింది వికసనము నునమార ముదాకా కేయిదు చేరియున్నాను. ప్రస్తుతమున్న స్థితిగతుల కంకిరించి మిన్నకుండుట, లేదా, ఆయుధపాటు మైయెరించుట, కానివో అనివార్యోద్యమము నకలంబించుట, అనుమాను సాధనములలో అసహాయోద్యమమే ఉత్తమసాధనమని నిశ్చయించిదానిని కొనసాగించుట దీక్ష బూని అదులకు గడంగితిరు. ఏదేశమునకుగాని, నిశ్చయకర్తయను స్వాతంత్ర్యమొనగలేదని చరిత్రకలన స్పష్టమగుచున్నది. దేశీయుల దృఢదంకల్యమునకు విజయము లెల్లగా ఆయుధకక్షిలన స్థాపించి ప్రభుత్వమునకు విజయము కల్గితా అనునదియే యిప్పుడు కలిగినకష్ట అంశ. క్రింద నున్న

అబ్దుల్ కలాం అజద్ గారు

రె దేశకలబ్రమున కై స్త్రోపానసమర్థుడు డను మొనాసిరు నను, ఓటీలట బూలుస్తాయి క్రభువుకు ముచ్చటించి యున్నాను దాని నాచరణకు కొనివచ్చినాడు గాధీనహత్యదే! మన విరోధులకు విధిసంఘములు సమహాన్యమున్న ఉత్తమనేన లభింపకుంపజేయుటకే అసహాయోద్యమము ఉద్దేశింపబడినది. ఈ అసహాయోద్యమ కేంద్రోద్యమమునకు అత్యధిక మగు నుము చేపారింది. సామాన్య ప్రజలయొక్క చిత్తవృత్తి మందర్భవ్య పురు ముచ్చటలిగింది. కేటలన గూర్చియు బాధలనుగూర్చియు క్రెలకు గల భీతి పూర్తిగా లోలపోయినది. అందుకులన స్వాతంత్ర్యముకొరకు చెరసాలకుబోవుట విసోదక్రియగా మారి న్యాతానాములు, నాటకకాలముగ వజయించినది. అసహాయోద్యమ స్థానము కక్షితుంతుగాని అచింతముగాదనియు, యే విధమునయున తాత్కాలికంగాని స్థిమత గాంధీగాని కలిగించుటకు దోర్తమునా రధికముగా కొరుచుండిరియు నానానాయకుల సమక్షమున గూర్చి కలకత్తా నగరమున రాజప్రతినిధి యొసంగిన యువన్యాగమునకు స్పష్టమయినది. కాని బాల్కన్ లో తిర్మాకములను వలన నిరుత్సాహమును, నిర్వాప్తపారమును కలగజేసిన ఆదుకుతోడు కానన సభాప్రవేశవివాదమునకు అంతకు మును ప్రామాఖ్యము గూడ నీయబడినది. కాననసభా ప్రవేశ వివాదము సిద్ధాంతమునకు సంబంధించినదా కదలికి సంబంధించినదా అనునది ముఖ్యమగు ప్రశ్న. అది ఉద్యమధర్మముకే సంబంధించినదనునవో ఎవరి మట్టుకవారు కట్టుబడును పూనులసిదే అటుగాక అది కదలికి మాత్రమే సంబంధించిదై నవో కాంగ్రెసు మహాసభవారి తిర్మాకమునకు రెండుపక్షములవారును బదులు గాకకప్పును. ఈకాననసభా ప్రవేశ సమస్య ఉద్యమధర్మమునకు సంబంధించినది కాదనియు, కేవలము కదలికి మాత్రమే సంబంధించినదనియు నేను నిస్సంశయముగా జెప్పాలను. అసహాయోద్యమమును కదలి క్రభువుకును సహాయము జేయుటయే మా ఉద్దేశమని కానన

సభాప్రవేశవాదులు చెప్పుటలేదు. అటుల చెప్పినవో నది మహాధర్మమునకు విరుద్ధమగును మన ఆశయము స్వాతంత్ర్యము దొరన్యమునకు పూనుండుటయే ప్రభుత్వమునకు సహాయము జేయకుండుటయే మహాధర్మము. స్వరాజ్యమును బడయుటకు మన మొక విధానము నేర్పించితిమి. అందలికదలు లన్నియు క్వరా జ్యసంపాదనకు సాధనములు. మన ఆశయమును ధర్మములను మనము మార్చునాడెను. కాని మహాధర్మము ఆసరమును బట్టి యెప్పుడైనను మార్చవలెను అట్టిమాంసము చేయవలెనవో మన గమకక్షి అ కరించిట్లే అగమరును. మనజాతీయసమరము యొక్క జీవిత మంతయును కానన సభా ప్రవేశవిషయమైన నే యాధారపడియు దీనిగూర్చి అవసరమగు వివాదులలో కాలము కక్షి నిష్కారణముగా వ్యయం జరిచినందులకు నే నెంతయు చిత్తిలించుచున్నాను. కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగిన పిమ్మట ఈ 1923 సంవత్సరమును అనవసర వివాదములతో గడపివేయక నాయకులందరును కలసియున్నవో హిందూ మహమ్మదీయవివాదము కల్లుట కనకాశము లేక పోవును. సంగ్రామమునకు ఆయుధముకలెను గూడ వికసనత్యము గలనయే ముఖ్యతమము. నేను యెటులన్నదో ఆలోచింపకుండ ఆయుధములను గూర్చిన కలహములలో నే యాసంకల్పర మంతయును గడపివేసిరి మాటవరుసకు కాననసభలకు ప్రవేశించుటయే మూలాధారమైయున్నాను కాంగ్రెసు కట్టుబాటుచెడిరి పోయి కాంగ్రెసు సంఘముల కరించి అట్లే మత్తపబలిపొందుచున్న మునియవివాదము కృద్ధిచెడియున్నపుడు కాననసభలనుపూర్తిగా కళవరనకొనకుటగాని బహిష్కరించుటగాని యెటులవలెను నో ఇక నెట్టిమార్పునుగూడ కలుగగూడదను విడివాదమునుపూని నవో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముగా అనునరించుటగాని సంపూర్ణముగ నిరుత్సాహమునకుండుటగాని కలగింపవచ్చునని నే నావశ్యమువానికి నూచించుచున్నాను. మార్కలను కెత్తుక కలిగించితిరవలె ననువో నెట్టి వారి కలుగునదియు ఆ పక్షమువారు గమనింపరైరి. కాంగ్రెసు మహాసభయందలి కట్టుబాటు పూర్తిగా నగి చిదావుచున్నపు డీమార్పుల కేమిలాభము! అల్పవిషయముకొరకు సంఘముయొక్క కట్టుబాటును యాపునుగూడదను విషయమును వారు ప్రహింపజాలకబోయిని నేను వారి విన్నవించుచున్నాను. గాంధీ మహాత్ముడు స్వయముగా నాయకత్వము వహించి నడపించిననీ గాని మన దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును మోక్షమును లభింపవని నేను నమ్ముచున్నాను. అందులకు కాననోల్లంఘనమే ఉత్తమసాధనము. ప్రస్తుతము సార్వజనికమగు కాననోల్లంఘనము నొక్కసారిగా జేయవలెననుట నెంబున ప్రారంభింప జాలక బోయినను, ఆత్మరక్షణార్థమును స్వాతంత్ర్య రక్షణార్థమును కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభింపవలె నను గట్టి నిశ్చయమును గలిగియుండి కవ కాశము కలిగిన నెంబున దాని ప్రారంభించుటకు దేశీయులు యెల్లప్పుడును సిద్ధముగా నుండవలె నని నేను మోచ్చించుచున్నాను.

కానన సభలు

ప్రస్తుతస్థితిలో కాననసభలను బహిష్కరించి మనము యెడవోలగియుండుట నిరుపయోగము. మొనటిసారి యెన్నికలు జరిగినప్పుడు ముము వానిని బహిష్కరించుట అవసరమై యుండెను గాని, యిప్పుడు కాననసభలలో ప్రవేశించుటయే ముఖ్యవసరముగా నేర్పడినది. అట్లు ప్రవేశించుట దొరతనమునకు సహాయము జేయుటకు గాదు. కాననసభలను కళవరనకొని అందుడి అసహాయోద్యమమును కొనసాగించుటకే కాననసభలలోను నెంబులను బహిష్కరింప సంరంభమును అభిలభారతి కాంగ్రెసు సంఘమువారు కల్గించి స్వయముగా దానిని కొనసాగించు జేయవలెను. కానన సభలలో జరుగవలసిన పద్ధతిని మన మిప్పుడే యా సభలలోనే నిర్ణయింపవచ్చును. లేదా కాకనాడో మరల మహాసభలకు వరకును నిలిపియుంచవచ్చును. కాని నెంబులనుండి చేయదగ్గవని మాత్రము నెంబున మనము నిర్ణయింపవలెను. నెంబుల పని తీర్చుముగ విరామములేక జరుగవలెను. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి, కార్మిక సంఘముల కట్టుబాటు జనసమదాయమునకు రాజకీయ విషయములను బోధించుట కుపన్యాసముల నొసంగుట, దేశభావలలో ప్రకటనపత్రములు ముచ్చగువారిని అమ్మివేయించి కుంచిపెట్టుట, కాంగ్రెసు ఉపసంఘములను కట్టుబాటులలో నేర్పరచి వానిద్వారా పరిసాగించుట, ప్రతికల్పయందును క్రతి కట్టుమునందును తిరిగి కాంగ్రెసు సంక్షేమమును దేశీయులకందరకును దెల్పుటకు కాంతి నైనికదేశముల నేర్పరచుట, మున్నగు కార్యములను నెంబుల నెంబున ప్రారంభింపవలెను. కాననసభలకు నెట్లరచునని కాంగ్రెసువారు త్రువనొన గుటయేగాక, కాననసభలలో జరుగదగు కార్యములను స్వయముగా పరిశీలించవలెను అని వారు స్పష్టముగా తోచుచున్నది. ఏకారణమునైన కాననసభలకు నెట్లగూడదను తిర్మాకమే ఈ మహాసభయందు దామోదించబడినవో ఆ తిర్మాకమును కదలబద్ధు. కాకలే నేగాని అనిభేయతను చూపగూడదు. అందరను

లకి ఆమోదించిన ప్రకారము కాంగ్రెసువా రందరుని వికమ
గ్యుతో కనిపేయటయే యుద్ధదశనము. ఉద్ధయభగ్యము ఈ
విషయములను తాగ్రహమును సభవారి తీర్మానమున
ందకును బద్ధులు కావలెను.

మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసువలెనే వల్ల నాదేవి గనులలో
లేమాలు తీర్మానించినను మాట నిజమేగాని అప్పుడు పాశుకల
గానే భిన్నభిప్రాయములు కలిగియున్నందువలన ఉలేమాలు
రుషదవ మగుపద్ధతిని ఆతిగా ఆవలంబించి గాని, యిప్పుడు
కాంగ్రెసు మహాసభవారు కాసునభలవ వల్ల గమ్యమున తీర్మా
మునామోదించినచో ఉలేమాసభవారు మల చాతీర్మానమును
నరింపరని యెవరును సంకోచింపక పరమాణులేదు.

హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి

భరతఖండమున యేనిదమైన రాజకీయ సంస్కరణలకు
తెన్ను అందులకు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రియే మూలా
కారము హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి లేకుండ ముఠ వ్యాపిం
త్యము కన్పించుట కట్టి దుష్టమయే. ఈ దేశమునందు మహమ్మ
దీయ ల సంఖ్య స్వల్పము వారికి చాల కష్టమిదియే
దాని కిది కాదు నన్నరు. అందులకు తాము
గాంచి వులచో కలసి నచో తమ స్థితి కే నామో
వచ్చునేమో యనభయము యిదివరకు మహమ్మదీయులకు హె
య్యగానుండెను. కావున 1912 వరకును వారు రాజకీయమున
హిందువులతో కలియుట కంగీకరింపలేదు. రాజకీయమునందు
కాంగ్రెసు కథలోలోన, హిందువులతో మహమ్మదీయు
లగుడ లిరుకల నిమిత్తం హెచ్చరించినవాడను నేనేగా
ని 1912లో నేట్లు హెచ్చరించి పుడు మహమ్మదీయులెవరు
నామావనిలేదు. 1916లోనప్పు టాంబిలో నిర్బంధమునందుంచి
పుడు అక్కడికి మహమ్మదీయులు నిజమును గ్రహించగలిగిరి
యు. వారాక్షతితో కాంగ్రెసు మహాసభవారు చేరుచు
న్నారనియు వాకపుడు తెలియకచ్చెను. నేటిదీర్ఘ యెట్లునీ కి
గౌరవ తీయల వచ్చు తం త్రి విజయ కథ న
మును వినుటకు ప్రపంచవాసు లందరును ఆసక్తికాంక్షిం
క్షింతుముడగా వాలివలకు నవజన్మకరీతిని కిగ్గు విడిగములు
లేకుండా విచ్చిబట్టిరిదిని కొట్టటా జరుపుతు యాకొరమానిం
ధను మనదేశీయులు విమోచనం చెందుదు. స్వరాజ్యము,
కల్యాణము అను విషయములు చెలగుటకు బదులుగా మహమ్మ
దీయులవారినుండి హిందువులను కాపాడుదు. హిందువుల వారి
నుండి మహమ్మదీయుల కాపాడుదు. అను ఆర్థికములు వివరము
యడెను ఆచారములను కాసునభలవ వల్ల గమ్యమున గాని
వల్ల గమ్యమున గాని, మిగిలు తీర్మానమును జేసినను రేవాకవి
యంతయు క్రియము గాదు. స్వాతంత్ర్యము ను
పురోభివృద్ధిని గూర్చి భారతీయులకు
యెప్పుడీ భగ్గునులేయును ఆకాలమున పోషింపదగినవి మి
గుల నిర్ణయించెదో మహాసభవారు ఆగ్రామున్నగు కట్టములం
దలిరక్షకములగు భూవశేషములందు అట్టి ఆకాంక్షల ములను
మలములకత్తెవంద భూసాపితములను జేయవలెననియే మిగు
ని క్షయించుచు రోజురోజు యొకటి నేడే యిచ్చు
ట నేటి పుక కథాంశము వలెనని నేమి ములను
దెగనాక్షిగ కొనిచున్నాను. 1912 లో మహమ్మదీయులు
యొడవొగి యున్నపుడు పాకిగాదని వారిని నేట్లు ఉండలిం
చిలిసో అయితే నేడు కుదిరినవారసంఘములవారు తీర్మాన
ప్రకారము జేయుటయగుడ పాకిగాదని మంలియులన్నా
ను ఆసంఘములవారి నిర్బంధమునను నేను కేరించుట లేదు ఆ
సంఘముల కేర్పరచినవారు కాంతి నేరులతో గూడినంతకుల
నే ఒకరు చున్నానని నే నెంగునను. కాంగ్రెసుని ఆక్ర
రకురావు. మిగిలువును గూడ క్రిమింపుడు అని వినుక్రి
బోధించెనని అంద రెరుగుదురు. అయినేమి ప్రయోజనము
అమరమువారిపుడు తమ మిత్రులనుగూడ క్రిమింప కున్నార
కార్యణ్య ప్రతికార భావములతో నిడిన వృద్ధులునులందు
ప్రేమకు తావులేదు. దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము రావలెననియె
కొరివచో ఘ. తరమకు నాధరితముకొరకు. యిట్టి లభ్యమనస్య
లను ప్రస్తుతము విమోచనం చేసె ఇది యెంత ప్రయోజనము అయి
నను తాత్కాలికముగా వానిని పరిశోజింపక తప్పదు. మూల్క
నులో మహమ్మదీయులు దుర్మార్గులు లాంబి నందులకు
నే నెంతయు చింతిల్లు చున్నాను. వాటియ ఆకీయమును
యిక ముందు రెండు మతముల వారికి నుండ
వలసిన సంబంధమును స్పష్టపరచుచు హిందూ మహమ్మదీయ
సమ్మేళనవిధానమును వెలు నే నిర్దేశనంపదలెను. ఒక ఊరేగింపు
వాయిద్యములను మోగించుచు పాటలను పాడుచు ఒకచునీడు
చెంతింపండి వెల్లువగాని, భాజనీధి తుండలి ఒక కృత్యముయొక
కాఖలను నిరంజనవలనగాని కి కిట్లుచుండి భారతీయ
ప్రియతమము కర్మకరమగు స్వరాజ్యము మనకు లభి
అనవసరమగు నాలస్యము కలుగంజవచ్చును-కాన స్వరాజ్య
ములు కలుగకుండుటకు రెండుమతములవారికి కంగ్రెసు
కుదురుటకు వలయు నియమములను వాసి కాంగ్రెసు కొండ
మహాసభలో సమన్వయముటకు రెండుమత

ని ఉపసంఘముగా నేర్పాటుజేయవలెను. ఈ దేశమునందు
అనేకమతములవా రున్నార. వారివారి ఆచారవ్యవహారములు
భిన్నములు. దేశము కాలము గాన యెంతవై యిట్టికొట్టటము
అపుడప్పుడు జరుగక మానవు. అట్టివేరయిన జరిగినచో వానికి
మతకలహములని లేపోని పేరును బెట్టక నిన్నాక్షిగముగ విచా
రణజేసి కష్టపడేవారిని నింజించి కష్టపడినవాడెట్లు సాను
భూతిని జాతులకు కర్తవ్యము.

ముక్కునిగూడుకోట్ల భారతీయుల పక్షితో
యములను వాంఛలను నిష్కరుణముగ నీతిగా
కాల్చుకొని నేలరామకుడు. నేను మనకు సంపూ
ర్ణ విజయము కలుగవచ్చును. కాని ఆత్మశిక్షముగు
అవజయమే మనకు వినిపబడియుండవచ్చును. మన
దీక్ష, మన ధైర్యము మన దేశభక్తి, గున్నగునవి
నేడు కఠినముగ కరిగింపబడుచున్నవి మనకందర
కును సమానభోగ్యముగు భావి భాగ్యమును నిర్మిం
చుటయందు మనవిధిని నుండు నాపేర్కొనిత
కృత్యములనుగదియు రంకు అని నేడు భారతజాతీయ
తకు జన్మస్థానముగు యీ పవిత్ర వేదికవై నుండి
మన జననియుగు భరతీమాత పేట హిందువుల
ను, మహమ్మదీయులను, యితర మతములవారి
నందరిని భక్తి పూర్వకముగ వేడుకొనుచున్నాను.
అని నుని మాలావా అబ్బుకలా యుగాతమ ప్రారభా
వ్యాసమును ముగించి. (ఆ. వె)

హిందూ మహమ్మదీయ

ఉపసంఘము

తీర్మాన విషయములు

హిందూ మహమ్మదీయ ఉపసంఘమువారు శని:తీర్మా
నములు కొంచెము కొంచెము వెల్లడి యగుచున్నది. రెండు
మతమువారును జేసినవి గాని ములనింజించుచు కుద్ధిపరచుచు
హిందువులను కుద్ధి:రోధమును మహమ్మదీయు ను గూడ
దనివారు నూదించి.

శాసనసభా ప్రవేశము

ఈ విషయమున గూర్హాని ము కలుగుటకు
ఆరకాలు పాదకట్టుచున్నది. ఉపసంఘము వా
గొతిర్మానమును చిత్తువాసిరి. ఆతిర్మానమును గూర్చి నేను
(4 తే) రాత్రి నాయకుల సభలో నిర్వచనము (ఆ. వె
నె.మ.)

స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రకటన

సమాధాన ప్రయత్నము లన్నియు విఫలమయ్యెను

గూర్హా శాసనసభలో జరిగినవిషయమును పక్షముయొ
క్కసంఖ్యదినవాత్సర్ధి చెందుచున్నను కాంగ్రెసులో ఆ
భావము లిగించుటకు మేము చాలసరి (కాత్తింబి) తన
కేకనభిల జరిగినది కాని గాను తాలవరక మేమియు సభలో
రకు కలుగలేదు. ఒక విషయమునకు సభలోనున్నది. అని
ను ఓట్లుబట్టి యీక్రొత్త ప్రతిష్ఠాంశములకు 15 ది) (ఒక
స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు డిల్లీగరమున (ఆ. వె)
టించిరి. (ఆ. వె.)

మహాగారి కేసు

మొహా విషయముగా కొంతనముగా
జెయులు నియమ నివేదింపబడిన నమవులను దెప్పించి
బయటనుండి జెయ్యబడుచుండిన హజరత్ మోహానీ గారు
కొన్నందుకై సహ మేజిస్ట్రేటువద్దనుండి బొంబయి హై
తమ కేసునుననియు విచారణ నాపివేయు నుత్తర వొంగ
కొరకు ముగిసిన అట్టి సరియైన సమానాధికారము లేదను
వలెనో ముఖ్యస్వామము డియగు లల్లాఖాయి సా న్యా
కార్తీ కొయాజీ గార్లు ని గాక రించిరి. హజరత్
మోహాని తరపున వెయరు వాదించెను.

మొహారు ప్రభుత్వము వారి యుదారగుణము

మొహారు రాష్ట్రమున వజరవలన బాధనొందినవారి
సహాయార్థమై ప్రభుత్వమువారు 65000 రూపుల తాకానీ అప్పు
గా నిచ్చి, బీదలకు ండ్లు కట్టుకొనుటకై కలపవెయరు మొద
లగునవి అరణ్యమునుండి తెప్పించియిచ్చి, నవ్వమైన పల్లపుభూము
లపై ఒక యేటినిడు రిమిషను నొసగిరి తెలియుచున్నది.

అనుబంధము 8-వ వేది తరువాయి

దు- అప్పుడు చక్రములను ఇసుకులను మారుల మారుజేయగలరాకె
ఉ:- అట్లయినచో నీ నేతమున చక్రములను ఇసుకులను
తయారుజేయుట కట్టికష్టమును లేదు. కొన్ని ఇసుకులను వాగ్గా
నముల నిష్కగవలసినదని ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారిని గోరగా
వాట అంగీకరింపకపోవుటచే నిజవర కీప్రయత్నములు వరులు
కొనబడెను- వీనిని తయారు జేయుట కవసరమగు పదార్థములు
ఇనావురమువద్ద గలవు-

ఇతర వస్తువులు

స్పిరింగున తయారు జేయుటకుగూడ ఇనావురమువద్ద
ముడిపదార్థములు దొరకను- దిగుమతి చేయబడిన పిగ్గు ఇను
ముతో నవి తయారు చేయుటకుండును- బప్లనుగూడ
నిచ్చటనే తయారుజేయవచ్చును- వీని కవసరమగు పదార్థము
లన్నియు నిచ్చటనే కలవు- మేప్పు తయారుచేయు బప్లలో
చాలభాగమును లైకేకంపెనీలవా రుపయోగించుచున్నారు-
అంగిల్లు, చానల్లు, రిలిట్లు మొదలగువానిని గూడ నీదేశము
ననే తయారుజేయవచ్చును-

కార్మిక సమస్య

గిన్నాగారు:- కార్మికుల సమస్యను గురించిన
ఇబ్బంది తొలగిపోవు క్లితిని నిూంకకు పొందలేదా?
ఉ:- ఆ ఇబ్బంది ఎప్పుటికిని ముగియవు-
గి:- కుశలులగు కార్మికులను గంపాంబుటునుగురించిన
సమస్య అని నాభావము-

ఉ:- అయిన వత్సరములలో నీసమస్య ముగియును-
ప్రస్తుతము స్టాండర్డు వాగ్ కంపెనీవారు 1500 భారతీయ కార్
మికులను నియమించుచున్నది- ఆధునికయంత్రసామగ్రి మాకు గల
దు- సామాన్యకాలముగల కార్మికులను సరిగ నుపయోగమునకు
దెచ్చినచో మాపనికి చాము- మకార్మికులనును ఉద్యోగులనును
ఫ్యాక్టరీ సమీపముననే గృహము లేర్పాటు చేయబడెను-

టెండర్లు

భారత ప్రభుత్వమువారు వాగెనులకోరకు, టెండర్ల నా
హ్వనించుచు బహిరంగముగ ప్రకటించుటకు గత వత్సరమే ప్రా
రంభము- రూపాయి నాణెములలో టెండర్లు భారతదేశమునను
అంగ దేశమునను ఒకేమారు ఆహ్వానింపవలెను- తొత్సరము 9 క
ముల వాగెనులను, గొంతు టెండర్లు ఆహ్వానింపబడెను- అన్నిరక
ముల వాగెనులను టెండర్ల నంపితిమి-

కేవల దిశమున కీవిచారణ తిరిగి ప్రాంభింపబడును-

వాసుప్రళయము

వాసు కమిటివారు వైస్రాయి జపానునిచ్చి కుమారు
రెండు ల రూపుల విరాళముల ప్రాగజేసిరి-
నిష్పాయావెక్ కెయినా స్త్రీయగు యోకాహామాలో
మంది ప్రళయబాధితులను రక్షించెను- మారుమై:మా
నా అను స్త్రీయను మొట్టమొదట తిండిలేక మాకున్నవారి
కాహారము గొనివచ్చెను- 21 పోట్ల కొవ్వంపండి యోకాహామాకు
ఆహారపదార్థముల గొనివచ్చి 10 వేలవంపు బాధితులను నిశిహ
యెను- వైశ్వతో సమానమగు వేగముతో మూడు కోజులకు
రెండేసి సార్లుగ కొంబురు యోకాహామానుండి జనులను గొనిపోయె
ను- ఈ స్త్రీయగు యోకాహామాకొంబురుగములనుండి నాంట్ల వై
నీయులను చా లేవండ గొనిపోవుచున్నది-

జపానీయుల ప్రళయబాధితుల విషయమును సానుభూతి
దెలిపిన వైస్రాయి బొంబయిగవర్నరు, భారతీయ ప్రజలు మొద
లగువారికి బొంబయి జాపానీయ కాన్సుల్ కృత్యతను
జెలిబుచ్చెను-

వై. యిలా కా: రింగరంజిల్లాకు ముఖ్యస్థానము ల క్రిం

నగరం నందును, జి.తాల తాలా కాకు ముఖ్యస్థానము గు జగి
తాలయందును మిగిలిన స్త్రీ మాదపాటి నామగి:రావు గారి
(పోత్సాముగల కబూరాస్తా) ప్రజను భుముల పోలించి
వీటికినుబంధముగ రెండుగ్రామములునుగూడ ప్రాపించబడెను.
వర్షము:- గుంటూరులో చిట్టుపక్కల గ్రామ
ములలో 12,14 తేదీలయందు సుమారు 4 దుష్కలుల కన్పించు
కుడిసెద. వర్షములే కహాకాపమయి 2 నుం సుడికెల్ల
పోయినది అని సంకెసింపుచున్నాను. కథువులకు మెకినమ్మ
గా దొరుకును అని రయిలులు కెప్పుచున్నార. గుత్తు
చెరువులు పూడిఅయి.వి. జనులు నిష్పాద:రకుగానున్న
ఆరోగ్యముగానున్న వున్నాను. (ఒకరు).

వాగెను పరిశ్రమకు రక్షణము

బరన్ అందు కంపెనీ వారి వాదము

టూరిపు బోర్డు వారి విచారణ

(అ॥ కె॥ స్వేచ్ఛలు సర్వీసు)

కలకత్తా సెప్టెం 14:—టూరిపుబోర్డు వారు కలకత్తా యందు తమ పరిశ్రమ విచారణ నీదినమున ప్రారంభించిరి. ఇండియన్ స్టాండర్డ్ వాగెను కంపెనీ మా కేజీను ఏజంటుకు బరన్ అందుకో (కలకత్తా) వారి తరపున ఎ. జె. కార్ కన్ గారు సాక్ష్య మొనగిరి. ప్రొఫెసరు కాలీగారు హాజరు గాకపోవుటచే యెస్సీ, గివ్వాలా గారు మూలమే విచారణను సాగించిరి. విచారణసందర్భమున బోర్డువారికి దోషపడుటకుగాను, భారత ప్రభుత్వమువారి ఎక్స్ పర్టు అప్రెయిజరు మాధుర గారు హాజరైరి.

విచారణ

కార్ కన్ గారు:—పారిశ్రామికమగుటచే, ఉక్కు వైన నెట్టి రక్షణపన్నులను మేముంగీకరింపము. ప్రస్తుత రేట్లు ఎక్కువ యొనగబడినందుల వాగెనుల ఖరీదు లెక్కువగును. వాగెనుల వ్యయము తగ్గిపోవును. మేము ముఖ్యముగా వాగెను నిర్మాణమునే యొనర్చుచున్నాము, అందుకు ప్రేమలను గూడ నిర్మించగలము.

నిర్మాణ వ్యయములు

ఒక వాగెను నిర్మించుటకు గావలసిన ఉక్కుయొక్క విలువ, అవాసనకు మొత్తము ఖరీదులో నూటికి 44.8 చొప్పున నుండును. వాగెనునందలి వివిధభాగములను ప్రత్యేకముగా జేసి నపుడు మొత్తము ఖరీదులో, ఉక్కు ఖరీదు నూటికి 50 చొప్పున నుండును. ప్రతివత్సరమున భారతదేశమున రైల్వేలవారికి ఎని మిదివేల కొత్తబండ్లు, కావలసియుండునని మాకు దెలియుచున్నది. ఇందులో ఆయిదువేలవరకు ప్రాంతబండ్లను తీసివేసి వానిస్థానమున నుపయోగించుటకు అవసరమగును.

బ్రిటిషు పారిశ్రామికమగుటచే

మేము తయారుజేయు వాగెనులు, అన్నిరకములను గలసి సం॥ నకు మొత్తము రెండువేలమాత్రమే. భారతదేశమున మేము ఆంగ్లేజీ పారిశ్రామికమగుటచే నధికముగ బోటీజేయువల వచ్చుచున్నది. మా పరిశ్రమకు రక్షణము గావలెను. ప్రస్తుతము బ్రిటిషువారిధరలకు, వాగెనును తయారుజేయుట మా కేమాత్రమును సాధ్యమగుటలేదు. మేము తయారుజేయు వాగెనునందలి సామగ్రిని, వానితయారుజేయుట కగు లెకిని అగు మొత్తము కంపెనీను గూడ, బ్రిటిషు పారిశ్రామికముల యిపు ధరలు చాల తక్కువగునని వి.ఎ.వై.పు.వాగెనును బ్రిటిషువా రు 3494-£-1 లకు విక్రయించుచున్నారు. భారతదేశము నట్టివాగెనే తయారు జేయుటకు సామగ్రికి, మాలికిని మొత్తము రూ॥ 16.00 అగు నని అంచనా వేయబడెను. ప్రస్తుతము ఉక్కు చిగుము నూటికి 38 1/3 చొ॥ రక్షణపన్ను విధించినదల వీని ఖర్చు నందు రు 508 లు హెచ్చును. అందుచే వాగెనుపరిశ్రమల స్థితి మరింత కష్టమగును. బ్రిటిషు వాగెను పరిశ్రామికములు యెప్పు ఖరీదులకును ప్రమాఖరీదులకును గల భేదము నీ మొత్తము మరింత యధిక మొనర్చును. మాచే తయారుజేయువల సామగ్రియు, ఉపయోగింపబడు కార్మికులను సాధ్యమైనంతవరకు భారతీయముగనే యుండవలె ననినయెడల భారతదేశమున నత్పత్తి జేయు ధరలకు, భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రతివత్సరమున కొంత నిల్వ త సంఖ్యల వాగెనులకు మా కుత్తియ్య నొసగుచుండవలెను.

ఆంగ్లేజీకమునందలి పారిశ్రామికములు చాలా తక్కువ ధరలకు సరకును విక్రయించుచుండుటచే వాపోటీలన ప్రస్తుతము చాలా బాధపడుచున్నాము. ఈ పారిశ్రామికము, తమ సరకులను అగలఖరీదుకంటె చాల తక్కువధరలకు భారతదేశమున దిగుమతి జేయుచున్నారు.

యెస్సీగాడి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు సాక్షి ఇట్లు నడిపెను. సంగ్రామమునకు పూర్వము, వాగెను సామగ్రిలో దాదాపు చాలభాగములను మేమీదేశమున తయారుజేయు గలిగియుండెడివారము. ఈ ధరల ననుసరించియే మేము ప్రభుత్వమువారికి సరఫరా జేయుటకు టెండరుల నొసగితిమి. చక్రములను, ఇరుగులను ప్రభుత్వమువారు సరఫరాజేసివారు.

అధ్యక్షుడు:—ఇంగ్లండు నుండివచ్చు వాగెనుధర యెంత?

సాక్షి:—రైల్వే కంపెనీలవారు యెప్పు దానినిబట్టి జూడగా బ్రిటిషు వాగెను ఖరీదు (రు 375) లుండును. చక్రములును, ఇరుగులును లేని వాగెను

ఒక్కొక్కటి రు. 2750 ల చొప్పున నొసగెదమని రైల్వేవారు తెలుపగా నా ప్రకారము సరఫరాజేయుట కంగీకరించితిమి. ఇట్లు 750 వాగెనులను సరఫరాజేసితిమి. బ్రిటిషు కట్టకు మేముగూడ సరఫరా జేయగలముని యీ కంట్రాక్టువలన స్పష్టపరిచితిమి. సంగ్రామమునకు పూర్వము వాగెనులకువచ్చు యుత్తర్యలు చాల చిన్నవిగా నుండెడివి. అంతయుగాక వివిధరకముల వాగెనుల కుత్తియ్య వచ్చుచుండెడివి. ఈరెండును మాకు చాల యిబ్బందికరముగ నుండెడివి.

అధ్యక్ష:—750 వాగెనుల కొనుగబడిన ఆర్డునందుగూడ వివిధరకముల వాగెనుల కొనుగబడెనా?

సాక్షి:—లేదు. ఆ ఆర్డుల ఒక్కరకము వాగెనులకే సంగ్రామమునకు పూర్వము వచ్చిన ఆర్డులో నదియే. యుత్తర్యమైనది. మిగిలిన ఆర్డులు 400 వాగెనులకు, అంతకు తక్కువకుమాత్రమే.

అధ్యక్ష:—ండియన్ స్టాండర్డ్ అందు వాగెను కంపెనీ వారి మూలధన యెంత?

సాక్షి:—వాగెను మొనగబడిన మొత్తము మూలధనము రు 60 లక్షలు. అందు 40 లక్షలు ఆర్డునీ-20 లక్షలు ప్రిఫరెన్సు. మారకంపెనీ యొక్క మొత్తము మూలధనము ఇంచుమించు 82 లక్షలుండెను.

అధ్యక్ష:—1920 సం॥రమున పరిస్థితులు మారుట వలన మిపరిశ్రమ నిర్మాణమున కేమైన నష్టము గలిగెనా? మారకము హెచ్చుటచేతను, ధరలు హెచ్చుటచేతను మికు భంగము గలిగెనా?

సాక్షి:—కలిగెను. కాని మాకు సంబంధించి సంశయము మాత్రము, ధరలు హెచ్చుటవలన గలిగిననష్టము, మారకము హెచ్చుటవలన గలిగిన లాభముచే కొంతవరకు కష్టపడిపోయెను. కాని అసస్సులు జిల్లాలోన, యీస్టుఇండియా రైలుకంపెనీయందును గలిగిన కార్మిక సమ్మెకట్టులవలన మాపనియందు దాలస్యము గలిగెను. 1.20 సం॥ ఈస్టిండియా రైల్వేసమ్మె సమయమున పరిస్థితులు చాల గందరగోళ మయ్యెను.

ప్రభుత్వమువారి విధానము

వాగెను నిర్మాణపరిశ్రమల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారి విధానమును గురించి అధ్యక్షుడు ప్రశ్నింపగా సాక్షి ఇట్లు తెలిపెను.

భారత పరిశ్రమలవారి టెంటర్లను, ఆంగ్లే పారిశ్రామికమగుట టెండర్లను సరిపోల్చి వాచి ప్రభుత్వమువారు ఆర్డునొసగు విధానము చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. వాగెనుయొక్క వివిధ భాగముల నన్నిటిని ఆంగ్లేజీకమునండి తెప్పించి వానిని ఇచ్చట ఇచ్చటచేసి కారణమును ప్రభుత్వమువారుదెలిపి తమవ్యయము కొనెడివారు. వివిధభాగములన్నియు మాపరిశ్రమా నున్నవని జే తయారుచుండి, నిప్పుడు మిథరలు అధికముగా నున్నవని పరిశ్రమమువారు నడుపుచున్నారు. ఇతర ప్రదేశములందు దొర్ల్యుకు, నిర్మితకాలమున వాగెనుల సరఫరా జేయవలెనని ప్రభుత్వ సంస్థాపింపవలెనని గోరుచు, వై రెండువరకులను గూడ వివిధభాగములను, మారి న వో నది సాధ్యముగాదు. కొని ఇతరు లొసగు ధరకమున ప్రదేశములనుండి తెప్పించు తెలియజున్నది. వివిధభాగములకు సరఫరా జేయరాదో నని ప్రభుత్వమువారు గోరునదేశముననే తయారుజేయవలె కంటె తక్కువధరలకు దిగుమతి చేశీయులు అగలు ధరలు కొనుటకు మాకు ప్రత్యేక సౌకర్యము లన బోటీని తెప్పించు

అధ్యక్ష:—వాగెను పరిశ్రమ కళాన.

సాక్షి:—వాగెను పరిశ్రమ అన్నిరకముల ఉక్కున, దృఢముగ కనుకనని మీ రెంచెదరా?

సాక్షి:—అవును.

అధ్యక్ష:—ఉక్కునకు నూటికి 33 1/3 రక్షణ పన్ను నగునదే ననుకొనుదు. అట్టితరీ మిస్థితికి భంగ గలుగకుండ నుంచుకొనుట కెంతవరకు రక్షణ మవసరము?

సాక్షి:—వాగెను 1 కి రు 5.00 ల దిగుమతి పన్నును విధించితే మా పరిశ్రమస్థితిలో భేదము గలుగదు. ఆంగ్లేజీకమునండి

వచ్చు టెండర్లెట్టున్నను, ఈదేశమునందలి టెండర్లనే ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపవలెను. వాగెనులదిగుమతిచేసిన పన్ను నేమునలేనని గోరుటలో మాయబ్రష్టాముమిడియే.

అధ్యక్ష:—నూటికి 33 1/3 చొ॥ న రక్షణమును వాగెనుల దిగుమతిచే పన్నునుగూడ గావలెనని మీరు గోరుచుంటిరా?

సాక్షి:—లేదు. ఉక్కున కెట్టి రక్షణము నొసగినను అది వాగెనులకును వర్తింపవలెను.

అధ్యక్ష:—ఈ విషయమున ఏదైన నూచనల గావించవలెనని బోర్డువారిని గోరుటలో మీరు కొన్ని నిర్ణీతములగు సలహాల నూచించి టుచితముగాదా?

సాక్షి:—మీరేమైనా నూచనల నొనర్చునెడల, మా పరిశ్రమయొక్క స్థితి మరింత హీనముగ నొనర్చు నూచనల నొనర్చవలదు.

అధ్యక్ష:—ఈ విషయమున మీ యభిప్రాయముల స్పష్టపరచినచే గాని, మేమేమి నిర్ణయింపవలసినదియు కష్టమగును.

సాక్షి:—మా పరిశ్రమల కవసరమగు ముడిపదార్థముల వై నెట్టి రక్షణపన్నును విధించుటయు పరిశ్రామికుల మగు మాకు ఇష్టములేదు. కాని ఉక్కుపరిశ్రమను జీవముతో నిలుపవలెనంటే ఇట్టి దవసరమును విషయమును మేము గమనించితిమి. అట్టితరీ ఉక్కువై నాధారపడియుండు పరిశ్రమల కన్నిటిని అందులో సమానముగ రక్షణమును వర్తింపజేయవలెనని మేము గోరుచున్నాము. ఉక్కునకు మీరు శిఫార్సుజేయు రక్షణమునే వాగెను, రోలింగు స్టాక్ పరిశ్రమకు గూడ శిఫార్సుజేయవలెనని గోరుచున్నాము.

అధ్యక్ష:—మీ కోర్కెలు రెండువిధములైనవి. ఉక్కు దిగుమతిచేసిన పన్ను వేయబడినయెడల వాగెనుదిగుమతి చేసెనుగూడ నదే పన్నును విధించినచో, మొదటిదానివలన గలుగు ప్రతికూల ఫలితము లుపశమించు నని దెలుపునది యొకటి. ప్రభుత్వమువారు ప్రతివత్సరమును తీసికొను వాగెనులయందు దొకభాగమును దేశీయ పరిశ్రమలనుండి పుచ్చుకొనవలె ననునది రెండవది.

సాక్షి:—అవును.

అధ్యక్ష:—స్టాండర్డ్ కంపెనీవారు సం॥కు 2 వేల వాగెనులను మాత్రము నిర్మించగలరు. అట్టితరీ ప్రభుత్వమువారి కెంత మొత్తమును సరఫరాజేయుటకు పూచీపడగలరు.

సాక్షి:—ఒక మెయ్యి వాగెనులను వాగెను మొనర్చగలము.

అధ్యక్ష:—ప్రభుత్వమువారు రీపర్డతరీ అవలంబింప నిశ్చయించుకొని రెండువేలవాగెనుల కార్డుల నిదేశమున నీయదలచి రనుకొనుట. అప్పుడు వాగెనుల ధరలను హెచ్చింపకుండుటకు తగినంతపోటీ దేశమునందు కలరా? పారిశ్రామికమగుటందగును కలసి ధరలను హెచ్చించి రనుకొనుడు.

సాక్షి:—టెండర్లను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరింపవచ్చును.

అధ్యక్ష:—ప్రభుత్వమువారు రెండువేల వాగెనుల నిదేశమున దీసికొని తీరవలెనుగాన, తక్కువ టెండర్లను అంగీకరించి తీరవలసినవచ్చును.

సాక్షి:—ఆంగ్లే పారిశ్రామికమగుట లీదేశమునకు వచ్చి వివిధభాగములను దిగుమతి జేసికొని నిర్మాణము నిచ్చుట పూర్తిగావించెదరు. అందుచే ధరల హెచ్చింప వీలులేదు. ధరల హెచ్చించుటను అసాధ్యమగు నట్లు నుచ్చుటకు వేరుప్రతుత్తము లవసరము ఆంగ్లేపరిశ్రమలు కొన్ని ఈదేశమునకు వచ్చితిరనని దృఢముగ దెలుపగలము.

అధ్యక్ష:—అయితే ఈరక్షణము ఇం॥ మించు నీ దేశీయ పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకసహాయ మొనర్చుట (సబ్సిడీ) యన్నమాట.

సాక్షి:—రక్షణపన్నుకంటె, వాగెనుల నిదేశముననే తయారుజేయుటకు ప్రోత్సహించుటవలన ప్రజల కెక్కువ లాభకరము.

గివ్వాలాగాడి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు చక్రములను ఇరుగులును, సంబంధించినంతవరకు, వాని నిదేశమున తయారుజేయుట సాధ్యముగాదని రైల్వేబోర్డు వారి ప్రాయోపదేశనియు, అయినను ఈదేశముననే వానిని తయారుజేయుట కొక కంపెనీని ప్రారంభింప నెంచుచుంటి ననియు సాక్షి నడిపెను.

గివ్వాలాగారు:—ఆరకపు ఉక్కు ఈ దేశమున మికు దొరకదుగాదా?

సాక్షి:—అట్టియుక్కు ఇచ్చట దొరకదు. చక్రములను ఇరుగులను తయారుజేయుటకు దానిని దిగుమతిజేయవలెను.

గి:—అమెరికాయందువలెనే ఈ దేశమునగూడ రైల్వేలు, కాష్ట ఉక్కు నుపయోగించు ననుమతిచి రనుకొను

తృప్తిని కలిగించుటయే మా ముఖ్యఉద్దేశము

ప్రేమ, విజ్ఞులు ధరించు కంఠహారములు పురుషులు చేతిందు ధరించు గొలుసులు, గడియారముతో ధరించు గొలుసులు, మొదలగు వాటికి కావలసిన పెండ్లెంటులు, సాదారణములోను, పోకరుపని చేసినవి, ప్రతిములుగలవి మావద్ద ఆమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి.

ధర రూ. 5.0-0,

1 1/2-2 సవంతులతో తయారగును. మంజూరి మాత్రము, రూ. 10-0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైశాలిబాహుగోడ్డు, మద్రాసు.

1842

(4)

సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులిపి

Table with 2 columns: Sanskrit titles and Telugu descriptions/prices. Includes items like 'అమరకోశము', 'అంధ్రభాషామండనము', etc.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

యూనిక్ ఆప్యూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:- 2 & 3 లాల్ బజారువీధి, కలకత్తా

978 ఉత్తర మద్రాసు రాజధానికి బ్రాంచి ఆఫీసు:- మచిలీపట్టణము.

దక్షిణ మద్రాసు రాజధానికి బ్రాంచి ఆఫీసు:- 20 సుకురామశెట్టివీధి, జార్జి టౌన్, మద్రాసు

వి. కుప్పస్వామి అయ్యర్, ఆర్గనైజింగు ఇక్యువెక్టరు, మద్రాసు. స్వార్థత్వాగములేని బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులచే నిర్వహింపబడి, ఎక్కువ లాభములను పొందుచున్న హిందూదేశీయ కమిటీ కంపెనీ యిది యొక్కటియే.

డాక్టరు బి. పట్టాభిసేతారామయ్య గారు, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం, లోకల్ డైరెక్టరు, మచిలీపట్టణము.

ఎమ్. విశ్వల్ రావు నాయుడుగారు దక్షిణహిందూదేశమునకు కార్యదర్శి, కాంపు గవర్నర్ పేట, బెజవాడ

Advertisement for firearms featuring images of a revolver and a shotgun, with text in Telugu describing the products and prices.

శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూతని

వైద్యులగములకు దివ్యవృక్షము - రసాయనము సీసా 1-కి రు 1-0-0

జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరము

897

టవర్ అండుకో, ఏలూరు, (పుష్కజిల్లా)

నూతన వస్తువులు!

480 పుటలు గలది!!

డి లేట్ వేయూరు - వేంకటకృష్ణమస్టి అన్వేషము, వారిచే బ్రకటింగుచేయబడుచుండిన

నామలింగానుశాసనము అను నామాంతరము గల

అమరకోశము

ప్రికాండము - సటికము - ఆంగ్లేయభాషాంతర పదములతోఁ గూడినది.

20 రతుల డిమ్మిగ్జాకాగితములు 532

క్యాలిగోబైందు 1-12-0

16 రతుల సాదాకాగితములు అట్టబైందు 1-0-0

ఈ గ్రంథమును ఆనందముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రికమై

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అన్వేష కంపెనీవారిచే

50 బ్రచురింగబడి విక్రయింపబడును.

ఇతర గ్రంథముల కేటలాగు ఉచితము.

286, వైశాలిబాహు రోడ్డు (అప్పాబ్లింగ్స్), మదరాసు

తేలుకాటునకు ఔషధము

ఈ ఔషధము నువ్వయో గింజిరతుణుమే వివమును తీసివేసి, బాధను పోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0.8-0. 1-8 బుడ్డవరకు పోస్తున్నప్పుడు 0.8-0 రూ. 4 లు అద్వాన్యగా కంపెనీ ఒక డజనుబుడ్డులకు పాటునార్ది లేకనే వంక బడును.

RAJVAID SRI BAMANDASJI KAVIRAJ

152 Harrison Road

119

Calcutta.

మార్గం దేయ

చక్కని ఆటంకముల కొత్తనాటకము అణా 12 చక్కని పాటలు!!

నిగులభక్తిరసపూరితము. రంగస్థలముల కత్యంతానుకూలము.

ఈశ్వరభాషనము :- చుట్టుప్రక్కను జయించిన దివ్యచరితుడగు మార్కండేయుని చరిత్ర. రంగస్థలముల కనువగునట్లు మూడు గంటల కాలములో ప్రదర్శింప వీలగునట్లు ప్రాయశుబ్ధినిది. ఇట్టి భక్తిరసపూరితమగు నాటకమును ప్రతివారును చదివి యానందింతురు గాక.

మా చందాదారులకు అణా 8 లకే వంపబడును.

సరస్వతీ గ్రంథమండలి

రాజమహేంద్రవరము

నూతన వస్తువులు

బమ్మెర పోతనామాత్యము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుప్రతి 2 భంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

ఆనందరంగ రాట్నందము 1-కి 1-8-0

ఆనంతునిఘండము 1-కి 0-14-0

అప్పకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, సటిక 1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావిద్వద్భాషనము. క్యాటలాగులు మాడకోరినాను.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

282, ఎన్.కె. రోడ్, చెన్నై.

ది క్రెస్సెంటు యిన్నా రెన్ను కంపెనీ లిమిటెడు, బొంబాయి

మిక్కిలి అనుభవశాలులైన స్వచ్ఛత డైరక్ట్
గ్లజ్ పూర్ణముగా కరిపాలింప జనుచున్నది. అగ్ని
భయము మరణమువలని భీతిలేకుండ భీరూచేయు
దురు. పరకత్తెన వనతులలో సలు ఏడుగులు కావ
తెను. వలయువారు యుక్తివివారికి వ్రాసికోవలెను
చీమకు ర్తి కుమారుప్యమిగాదు, బి. వ.

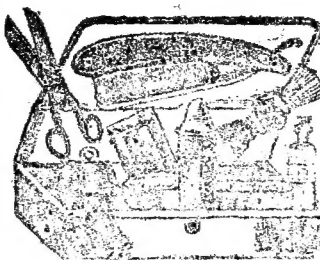
శీట్ వివరము:—మద్రాసు రాజధాని.

926

మర్యాదలు, గుంటూరు

Best Hollow Ground Razor

911

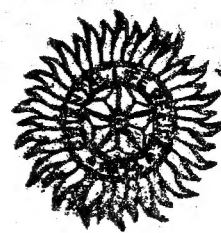
We are selling
this well known
Hollow Ground
Razor, English
make, in white and
black handles
durable blade a
less than whole

sale price viz. at Rs. 6 with 1 brush, 1
stick shaving soap, 1 sharpening stone, 1
strop 1 scissor, 1 looking glass, 1 bottle oil, 1
water cup.

V. S. WATCH Co.

POST BOX No. 105,

MADRAS.

ఓరియంటల్ గవ ర్నమెంటు సెక్యూ రిటీ లైఫ్ అన్యరన్న కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూ జేతన్ నందు ంకార్యము
చేటు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలసి
ముసలితనమునందు, కుటుంబపుంరక్షణమునకల
కూలముగా నుండునట్లు ఒక్కొక్కత్ర సమాప్తమైన

భీమావద్దతిని

672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించు పాలసీ ప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరములకు మరణము సంభవించు విషయము
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దమొత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తయినవరకును జీవించుకొన్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నగుదుగా ఏర్పాటుచేతకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత మరణము సంభవించిన మొ
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోనూడి పొందినవారు తనకష్టమున్న
ఈఅమాల్ములైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(విముఖములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాల
మునకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిశకు చిరునామాను (వ్రాయవలెను

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—St. Mark's Road, Bangalore

Tri vandrum Branch:—Trivandrum.

మీకు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు అనందమును కలుగజేయును,
నూ ఆతంకనిగ్రహ మాత్రము లోక - ప్రసి
ద్ధము. మీరు వినియుండురు గాన వ్రాయడ
మైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము
అధికము - ఎల్ల విషయములకుగాను దయచేసి
వ్రాయండి.

విశాసము:—

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము

26 బ్రాజ్ఝి, మదరాసు.

"Agate"

2957

సెల్ ఫిల్లింగు ఫ్రంట్

వే నాలు

రూ. 2-0-0] [డబులు రూ. 15-0-0
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబుల్ 1-14-0
గాజుపాళీల }
కలములు } " 0-4-0, డబుల్ 1-14-0
కలర్ బాక్సు } రూ 0-10-0
(6 పెన్నలు గలది) } డబుల్ " 6-0-0

కర్తవ్యము గ్రోసుల మీద మంచిమనసు యిచ్చ
బడును.

విక్రొరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

లోకమయహార కస్తూరమాత్రలు

హిస్సలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినవి.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0
(1002) సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికిని మిగిలిన కస్తూరమాత్రలు అద్భుతమైనవి మొదలగునవి దయచేసి
6 బుడ్లను పంపుడు. పి. శ్రీనివాసరావు, కార్వూర్, ఇటీగేషన్ డిపార్టుమెంటు రాయలూ (సెంట్రల్ ప్రావింసు
(1008) మీ కస్తూరమాత్రలను వాడుటచే చలిజ్వరము, దగ్గు మొదలగు వ్యాధులు బాగుగా తగ్గినవి.
ఈమొత్తము 6 బుడ్లను పంపుడు. హరంగట్టె సీసా గాదా 3 హనుమాన్ పాళీ, కర్ణగిహిస్స)

సారస్వతాసవం (బుద్ధిప్రసాదిన)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము.
జ్ఞాపకశక్తిని కలిగించును, సంగీతజ్ఞుల కంతస్వరములను వనితోపాత నిచ్చును. కడుపు, రొమ్ము, కళ్ళు, మోకాళ్లు,
మాంసజ్వరములు, శిరస్సు వీటిలో గలగు నొప్పులను తరిచితి మను. మెదడు దుర్బలమువలన గలగు మరపు, ఆలస్యము, తల
తేదీసు, కండ్లుచీకటి, జీవాశంకుము, విత్తనరములు చేదదం, కడుపులోనుండు సంకటము, మలబద్ధము, ఆలశ్యత, తలతిప్ప
దము, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలకోగములు, ఇంకను అనేకరోగములను గుణపరచును. నిశ్శాధులకును, వ్యాధివాదులకు
పంపింతుంటిని. 6 బుడ్లను సీసా 1-కి రూ 1-0-0 లు.

బ్రాండ్, నెం 331, తంబుకెట్టిపిడి, మదరాసు. బ్రాండ్ నెండ్ వీటినిపంపబడవు.
చాశ్వపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శతారాధువైద్యశాల మైసూరు. (4)

వెంట్రుకలే అందము?

రా లి పో కుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడైపోవును.
అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంస్య మున్నను, యిది దివ్యవధము
వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తనమున గల్గి కట్టువలె నుండి మెద
యు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడును

వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధిగానో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనదిగా జేయును.

నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోల్టేజీలను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది. ఆకర్షణ్యమైన గుణముగలది.

బొమ్మ బుడ్డి 1కి ధర రూ 2-0-0
(దాను బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0
దాను బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మకారంబునకర్తవ్యము, మరల అమ్మకారంబునకాదా రోగమును. లేకున్న,

పోలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 అహ్మదుల్లా, బొంబాయి.

126

పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

ఆయుర్వేదాశ్రమము

జార్జి టౌన్ మదరాసు

మాచే నిర్దిష్టముగ రాయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములు ఆయుర్వేదాశ్రమముల చేయు నమృతమైన గొప్ప ఆయుర్వేద ఔషధములు.

<p>ఆశోకవర్ణి రుతుశూలము (మల్లపొట్టుపొట్టులను) బోగొట్టును రుతుగ్రమము హరించును. శ్రేణి రక్తమును బలము చేయును.</p> <p>ఈ ఔషధ సేవనలన ఆశోకము రుతుశూలము మూలమై గర్భిణియగుటకు సులభమై యున్నది.</p> <p>మాతులుంగరసాయణము గర్భిణి శ్రీలకు ఆశోక కాణములచే సంభవించు వాంతులు మొదలగు నవి పోవును. బహిష్కరణమును బోగొట్టును. గర్భాశ్రయమునకు బలము గలుగ చేయును. అధిక ప్రయాసచే ప్రసవించెను శ్రీమణి భారతేశ్వరముగ ప్రసవించెను.</p> <p style="text-align: right;">శ్రీమణి 1-కి రూ. 1-12-0</p>	<p>ఆశ్వనివర్ణి శ్రుతిసము, దినమునది దినము నున్న బిడ్డములకు రావలయును శ్రీమణి 0-14-0</p> <p>రక్తశోధక సహమేహములచేతను, రసావధములచేతను, యింక ఆశోక కాణములచేతను (అనగా) పురుషులు, స్త్రీలు, శాశువు వేదాదేవతలకు మొదలగు వానిచే చెడిపోయినరక్తమును శుభ్రపరచుటయందు శ్రేణిగొందినది. శ్రీమణి 0-10-0</p> <p>సుఖవిరేచనవర్ణి మలబద్ధకమును బోగొట్టి శరీరమును ఆరోగ్యవృద్ధిగలదు చేయును. శ్రీమణి 1-కి 0-10-0</p> <p>వృశ్చికదంశనివారణి శ్రీమణివనోట దీనిని రుద్దియెడల 5 నిమిషములలోనే బాధయనునది లేకుండనే మును. శ్రీమణి 1-కి రూ. 0-10-0</p>
---	---

ఇంకను ఆశోక యావధములు కలవు. బొమ్మల కేటలాగు నేటిదినముననే వ్రాయుదు.

పోస్ట్ ఆఫీసు:— ఆయుర్వేదాశ్రమము 41 ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

మా ఔషధములు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద కూడ దొరకును.

- (1) మెనర్స్ డార్లింగ్ అండు కో, రత్నంబజారువీధి.
- (2) మిస్టర్ కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, మూర్తిమార్కెట్, ఈవిని గుంబజారు.
- (3) స్వామిస్వామి, పెద్దవీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు,

1045

5000

న మోనాలు
ఉచితముగా
పంచి పెట్టబడును

సాటిలేనటువంటి, పూర్వకాలపు శాస్త్రయుక్తమగు ఔషధములు. మా ఔషధశాలయందు స్వచ్ఛముగా తయారుజేయబడును. మేము తయారుచేసినది మిక్కిలి చురుకు గలదని, స్వచ్ఛమైనదని నమ్మించుటకు, ఉచితముగా నమోనాలు పంపుటకు స్థిరపరుచుకొంటిమి.

అతిశ్రేష్ఠతరమైన చ్యవనప్రాస

శుభ్రతకును, దోషరహితకును సాటిలేనిది. శ్రుతివారికి మంచి బలపర్థకౌషధము, పుష్టికరమైనది. శరీరవృద్ధిని బలపరుచును. ఆకలిని వృద్ధిచేసి జీవామును పెంచును.

దుర్బలము గల శ్రుతిసరమును, దగ్గు, చలి, ఉబ్బనపు దగ్గు, తుయ, నపుంసకత్వము, మూలశంక, వృద్ధాశ్రయము మొదలగు రోగములకు అమోఘమైన గుణము నిచ్చును. నీరసము, రుతువులేని శ్రీలకు, గొడ్డుతనము తొలగించును.

కాడలివర్ ఆయిల్ కన్న శ్రేష్ఠమైనది.

ధర:—10 తులాలు (20 దినములకు పరిపోవునది) రూ. 1/- 40 తులాలు రూ. 3/-

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మాసి లిమిటెడ్

185, మాంటూ రోడ్డు, మదరాసు.

డాక్టరు ఆచంట అశ్వినతి బి. ఏ., ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపితమైనది.

అనుమతించెదిన మూలధనము రూ. 3,00,000. వసూలైన మూలధనము రూ. 1,30,054.

క్యాటలాగులు కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

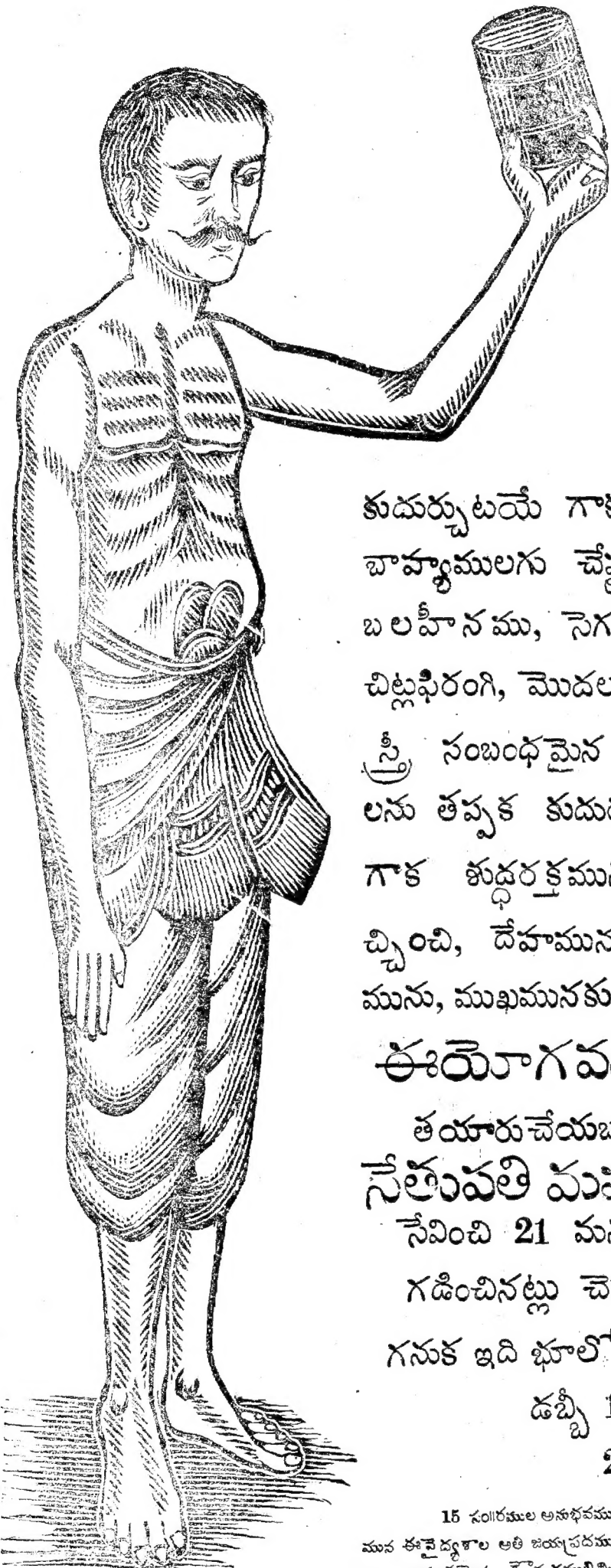
ఏజెంట్లు:—

మదరాసు
మెనర్స్ అగ్విస్ అండు కో,
నెం. 176, బ్రాడ్వే

మదరాసు
మెనర్స్ డాథా అండు కో,
160, చైనాబజారు రోడ్డు.

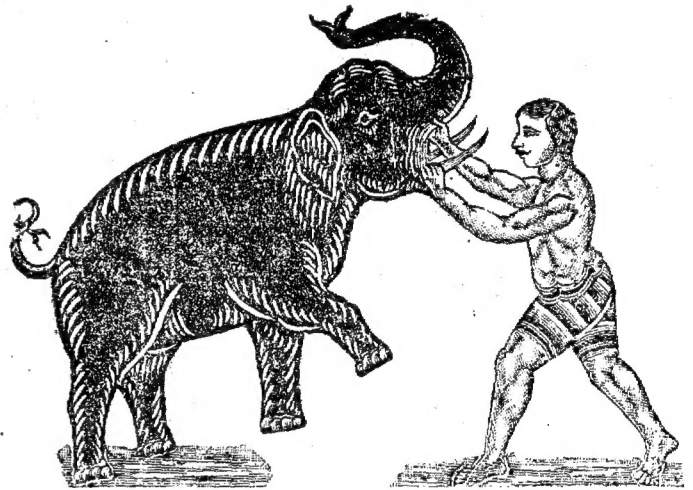
మా నవకోటి కిదియొక గొప్ప వరప్రసాదము
గుహా లీతా వి నోదపురుష గంభీర
జీవానంద ధాతువుష్టి లేహ్యము

సర్వ రోగ నివారిణి, రక్తివృద్ధిని బలకారి.

ఈ దివ్యౌషధము స్వర్ణము, ముత్యము, పగడము, కారూబ, శిలాజిత్తు, కల్పదము, బింకకొమ్మ, వెండి, గవ్వలు, అబ్రకము మొదలగు విలువగల నిర్దోషములైన వస్తువులను దివ్యమైన వనమూలికలచే భస్మముచేసి, శాస్త్రోక్తముగా పాళ్లుచేర్చి, తయారు చేయబడినది. ఇది కుష్మము, తెల్ల కుష్మము, గంధి, మేహపుండు, దినాలవేరఁగ నుండు వ్రణములు, మేహవ్రణములు, వీటిని

కుదుర్చుటయే గాక ధాతువృద్ధిని కలిగించును. బాల్యములందు నీతి బాహ్యములగు చేష్టలవలనను, యితర దుష్టచేష్టలవలనను గలిగిన బలహీనము, సెగరోగము, చిట్లఫిరంగి, మొదలగు దుష్టస్త్రి సంబంధమైన వ్యాధులను తప్పక కుదుర్చుటయే గాక శుద్ధరక్తమును హెచ్చించి, దేహమునకు బలమును, ముఖమునకు కాంతిని యిచ్చును.

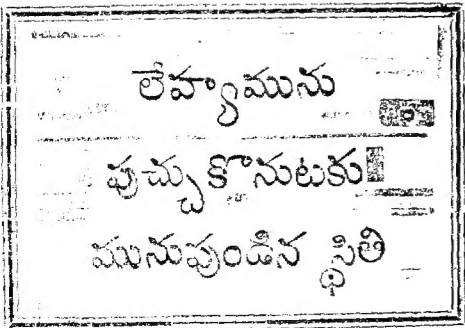
ఈయోగము ప్రకారము

తయారుచేయబడిన ఔషధమును నేలువతి మహారాజుగారు సేవించి 21 మనుష్యుల బలమును గడించినట్లు చెప్పబడియున్నది.

లేహ్యమును సేవించిన తరువాత చన్నస్థితి

గనుక ఇది భూలోకమృతమనియే చెప్పవలెను. 20 తులములు గల డబ్బీ 1 కి ధర రూ. 5-8-0 వి. పి. ఖర్చుతో. 2 బుడ్లు రూ. 10-0-0 మాత్రమే.

15 సం॥ముల అనుభవముగల మ-రా-రా-శ్రీ, వైద్యశిఖామణి సి. ఆర్. గోపాలకృష్ణ మొదలియారుగారి ఆధిపత్యమున ఈవైద్యశాల అతి జయప్రదముగా నిర్వహించబడుచున్నది. అన్నిరకముల వ్యాధులకును సామాన్యస్థితిలోను, కఠినస్థితిలోను, అన్యులమైన ఔషధములిచ్చి పూచీగా బాగుచేయబడును. 4 తరములుగా అనగా సుమారు 200 సం॥ములనుండి మేము అనుభవవైద్యముచేయుచున్నాము. గాన నైన తెలుపబడినదంతయు అనుభవముమీద వ్రాయబడినది. ముఖ్యముననింపు. ఈప్రతికనుజూచి 25-28 లేదా లోగా లేహ్యమునకు ఆర్డరును పంపువారికి ఒకబుడ్డి మేహరోగ సంహార ఉచితముగా పంపబడును.

గుహ ఆయుర్వేద ఆశ్రమము,

81, వరదాముత్తియప్ప వీధి, తపాలాపెట్టె నెం 1266 మద్రాసు.

GUHA AYURVEDIC PHARMACY

81 Varada Muthiappen Street, post Box No 1266. Madras.